

Έκθεση Διαβούλευσης

Α. Ταυτότητα Διαβούλευσης

Πληροφοριακά Στοιχεία	
Τίτλος Διαβούλευσης	Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη
Επισπεύδων Φορέας	Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
Χρόνος έναρξης	15 Ιανουαρίου 2019
Χρόνος λήξης	15 Φεβρουαρίου 2019
Κατηγορία 1. Νομοθετική 2. Προνομοθετική 3. Άλλη	Άλλη
Είδος Διαβούλευσης	Προδιαγραφές
Δικτυακός τόπος Ανάρτησης	WWW.OPENGOV.GR
Πλήθος άρθρων	66
Πλήθος Σχολίων	217 (μετά την αφαίρεση των διπλοεγγραφών)
Αριθμός Σχολιαστών	28
Συντονιστές διαβούλευσης:	
Υπεύθυνος Επικοινωνίας	
Υπ. Έγκρισης Σχολίων	<u>Κεραμίδα Φανή</u> – Προϊσταμένη Τμήματος Διαπολιτισμικότητας, Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης <u>Καπινιάρη Ευαγγελία</u> - Εισηγήτρια Τμήματος Διαπολιτισμικότητας, Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης
Ομάδα Επεξεργασίας Έκθεσης	

Β. Επεξεργασία Σχολίων

Α/Α	Φορέας	Προτεινόμενο Σχόλιο	Σχολιασμός 1. Σημειώστε ΝΑΙ ή ΟΧΙ, εάν θεωρείτε ότι το εν λόγω σχόλιο πρέπει ή όχι να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ 2. Παραθέστε σύντομη αιτιολόγηση
-----	--------	---------------------	---

Εισαγωγή			
1	Ελένη Καλομοίρη	Οι διατάξεις πρέπει να εξειδικευθούν με συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις.	Όχι – Αναφέρονται δράσεις στα επόμενα κεφάλαια.
2	ΚΓΜΕ ΔΙΟΤΙΜΑ	Παρατηρήσεις και προτάσεις μας επί της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής: 1. Στην υπό διαβούλευση Στρατηγική δεν ορίζεται σαφώς ο τρόπος και το πλαίσιο συνεργασίας των δήμων με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. 2. Η παρούσα Στρατηγική δεν συνοδεύεται από συγκεκριμένο προϋπολογισμό, ώστε να γίνεται σαφές και με διαφάνεια τι ακριβώς προβλέπεται στο πλαίσιο της τριετούς εφαρμογής της. Δεν καθορίζεται επίσης με σαφήνεια ο ρόλος των θεσμικών εταίρων (Υπατη Αρμοστεία, ΔΟΜ) ούτε ο τρόπος με τον οποίο θα συνδράμουν στην υλοποίηση. 3. Η οπτική του φύλου (gender mainstreaming) δεν διατρέχει το κείμενο της Στρατηγικής στο σύνολό του. 4. Θα πρέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την πλαίσιωση των θυμάτων έμφυλης βίας μετά την έξοδο τους από την προστατευτική φιλοξενία τους, ήτοι να λαμβάνονται μέτρα για την ενδυνάμωση και την ομαλή επανένταξη τους στον κοινωνικό ιστό, κάτι το οποίο δεν αποτυπώνεται (Μέτρο Πολιτικής 8.1.). 5. Θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικά μαθήματα, σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης, σχετικά με την ευαισθητοποίηση σε θέματα φύλου (Μέτρο πολιτικής 3.2.). 6. Στον τομέα της εκπαίδευσης των δημοσίων υπαλλήλων, επιπλέον, θα πρέπει να προστεθεί και η επιμόρφωσή τους πάνω σε θέματα φύλου, με σκοπό την περαιτέρω ευαισθητοποίηση τους στα εν λόγω ζητήματα (π.χ. ανάγκη για άμεση και ενιαία ενημέρωση των αστυνομικών υπαλλήλων της χώρας σε σχέση με διατάξεις προστασίας θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας τις οποίες	Ναι – Θα ληφθεί υπόψη.

		<p>καλούνται να εφαρμόσουν και παραταύτα αγνοούν) (Μέτρο Πολιτικής 2.3.3).</p> <p>7. Προτείνεται η σύνταξη και διανομή φυλλαδίων, καθώς και η δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας με απλοποιημένες πληροφορίες (σε διάφορες γλώσσες) σχετικά με τα δικαιώματα των γυναικών που υφίστανται βία, ήτοι να εξηγούνται απλά και επιγραμματικά οι διαδικασίες καταγγελίας παράνομων πράξεων βίας προς τις αρχές, το νομοθετικό πλαίσιο και οι δομές προστασίας που παρέχει το κράτος στα θύματα έμφυλης βίας (Μέτρο Πολιτικής 2.1.).</p> <p>8. Προτείνεται η ρητή αναγνώριση και υπαγωγή των γυναικών που έχουν υποστεί διάφορες μορφές βίας, αλλά και της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, στις ευάλωτες ομάδες, λόγω των διακρίσεων που υφίστανται με βάση το φύλο, και λήψη ειδικών μέτρων αρωγής τους (Άξονας Πολιτικής 8 – Στοχευμένες πολιτικές για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες).</p>	
3	DRC Greece	<p>Δεδομένου ότι υπήρξε ένα από τα πάγια ζητούμενα των τελευταίων χρόνων, η σύνταξη μίας Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη μας χαροποιεί ιδιαίτερα, ωστόσο, θα πρέπει, γενικότερα, να σημειώσουμε ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρά το γεγονός ότι η παρούσα Στρατηγική προβλέπει την αναβάθμιση και υποστήριξη των διαδικασιών, των υπηρεσιών και δομών που σχετίζονται με την αρχική υποδοχή τους ως προαπαιτούμενο παράγοντα που επηρεάζει σημαντικά για την επιτυχή προστασία και ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών, εξακολουθεί να υπάρχει κενό στη διασφάλιση της απρόσκοπτης εφαρμογής της σε περιόδους έντονων προσφυγικών ροών όπου απαιτείται επείγουσα δράση και αυξημένη χρήση πόρων. • Η Στρατηγική συντάχθηκε χωρίς την συμβολή των μεταναστευτικών και προσφυγικών κοινοτήτων, των τοπικών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών καθώς δεν κλήθηκαν να συμμετάσχουν στον σχεδιασμό της. • Υπάρχει έλλειψη σαφήνειας που διαπερνά τη στρατηγική αναφορικά με τον ζητούμενο χρονικό ορίζοντα και το χρονοδιάγραμμα επίτευξης των σκοπών που παρουσιάζονται στην Στρατηγική αλλά και των επιμέρους δράσεων. • Υπάρχει μία ενδεικτική μονάχα αντιστοιχία μεταξύ δράσεων και χρηματοδοτικών εργαλείων και έλλειψη πρόσθετων μηχανισμών που θα εγγυώνται επαρκή χρηματοδότηση στο άμεσο μέλλον. 	Όχι – Γενικό σχόλιο.
4	Κώστας Παπαδόπουλος	Καλωσορίζω την Εθνική Στρατηγική για την ένταξη και ελπίζω να μη μείνει ένα απλό ευχολόγιο.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
5	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	Σε όλο το κείμενο της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη και στα προβλεπόμενα μέτρα πολιτικής δεν γίνεται αναφορά στο χρονοδιάγραμμα, στο πλαίσιο εφαρμογής, στις αρμοδιότητες που θα αναλάβουν οι φορείς για τη διεκπεραίωση των προβλεπόμενων μέτρων, στη χρηματοδότηση και στην τακτική αξιολόγηση και τον επανακαθορισμό των πραγματοποιούμενων δράσεων. Ακόμα, δεν	Όχι – Γενικό σχόλιο.

		<p>διευκρινίζεται ποιος ή ποιοι φορείς θα φέρουν την τεχνογνωσία και θα αναλάβουν την εκπαίδευση σε θέματα σχετικά με τον μεταναστευτικό και προσφυγικό πληθυσμό και θα μεταφέρουν την εμπειρία του πεδίου.</p> <p>Παράλληλα οφείλουμε να τονίσουμε ότι κατά τη σύνταξη της Στρατηγικής δεν ζητήθηκε η συνδρομή και δεν ελήφθη υπόψη η γνώση του πεδίου από τις Οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτό, οι οποίες έχοντας σχετική εμπειρία στο ζήτημα της ένταξης θα μπορούσαν να συμβάλλουν σημαντικά στην εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη.</p>	
6	ΑΡΣΙΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	<p>Σε γενικές γραμμές, η σύνταξη σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη είναι σαφώς μια θετική ενέργεια. Ωστόσο, υπάρχουν τρεις λόγοι που μας καθιστούν – θεωρούμε εύλογα – επιφυλακτικούς. Κατ'αρχάς η κακή προϊστορία, δηλαδή η αναιτιολόγητη εγκατάλειψη και μη εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής του 2013. Δεύτερον, ο κατά βάση γενικός και θεωρητικός χαρακτήρας του συγκεκριμένου σχεδίου, όπου κυριαρχούν κατευθύνσεις πολιτικής και ελάχιστα περιγράφονται εξειδικευμένες παρεμβάσεις και πολιτικές ένταξης. Και τρίτον, συγκεκριμένα προβλήματα, τα οποία εντοπίζουμε στις επιμέρους κεφάλαια του σχεδίου.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.
7	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Το παρόν σχέδιο στρατηγικής αποτελεί μια προσπάθεια για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για την ένταξη προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα και εκτιμάται καταρχήν θετικά από το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, που υποστηρίζει δικαιούχους διεθνούς προστασίας και ευάλωτους μετανάστες από το 1989.</p> <p>Ως βασικό σχόλιο όμως, θα θέλαμε να επισημάνουμε, ότι ενώ προβλέπεται η ανάγκη μεγαλύτερης και ενεργούς συμμετοχής των τοπικών παραγόντων, όπως είναι οι δήμοι, παραλείπεται η αναφορά στους φορείς της κοινωνίας των πολιτών, όπως οργανώσεις υποστήριξης προσφύγων και μεταναστών, όπως και σύλλογοι – κοινότητες προσφύγων και μεταναστών, με τους οποίους είναι αναγκαία η μεγαλύτερη και ενεργός συμμετοχή στη διαδικασία της υποδοχής και της ένταξης, όπως απέδειξε και η πρόσφατη προσφυγική κρίση.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.
8	Generation 2.0 RED	<p>Δεδομένου ότι η Ελλάδα δεν έχει ακολουθήσει κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα για την κοινωνική ένταξη του πληθυσμού αυτού που διαμένει στη χώρα χαιρετίζουμε την συγκεκριμένη πρωτοβουλία η οποία έρχεται να αντικαταστήσει αυτήν του 2013. Ωστόσο ως Αντιπροσωπευτικό Συμβούλιο Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ΑΣΕΤ) που απαρτίζεται από εκπροσώπους μεταναστευτικών κοινοτήτων που δρουν στην Ελλάδα και εμπειρογνώμονες με πείρα και εξειδίκευση στο μεταναστευτικό χώρο, παραθέτουμε κάποια σχόλια αρχικά ως προς το σύνολο του κειμένου.</p> <p>Οι μετανάστες και οι μετανάστριες που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα δεν έχουν όλοι τις ίδιες ανάγκες. Οι καταγεγραμμένοι αυτοί την στιγμή είναι 551.277 πανελλαδικά με βάση τα τελευταία στοιχεία του Υπουργείου</p>	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.

		<p>Μεταναστευτικής Πολιτικής, κατάγονται από τουλάχιστον 150 διαφορετικές χώρες και έχουν έρθει σε διαφορετικές χρονολογίες στην Ελλάδα. Παράλληλα, υπάρχουν πάρα πολλοί άνθρωποι για τους οποίους δεν υπάρχει κανένα στοιχείο καθώς μένουν παράτυπα στη χώρα. Τέλος, υπάρχουν οι αναγνωρισμένοι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας και οι αιτούντες, άλλοι παλαιότεροι άλλοι νεοεισερχόμενοι. Είναι σαφές ότι η ποικιλία χαρακτηριστικών θα έπρεπε να οδηγεί και σε ένα σκεπτικό προσαρμογής των πολιτικών ανάλογα με τις ξεχωριστές ανάγκες που έχουν τα διαφορετικά προφίλ. Αυτή η προσαρμογή δε, θα ήταν ακόμη πιο εύστοχη εάν συμπεριελάμβανε οριζόντια τους πιο ενδυναμωμένους πληθυσμούς (λ.χ. κοινότητες, δεύτερη γενιά) ως ενεργούς φορείς και μηχανισμούς που συμμετέχουν στην ένταξη των λιγότερο ενδυναμωμένων.</p> <p>Τελευταίο σκαλοπάτι για μεγάλο ποσοστό από τους ανωτέρω θα είναι η απόκτηση ελληνικής ιθαγένειας. Η πρόσβαση στην ιθαγένεια θα έπρεπε να αποτελεί το επιστέγασμα μιας πολιτικής ένταξης. Ο διαχωρισμός της διεύθυνσης ιθαγένειας από αυτή της μεταναστευτικής πολιτικής αντικατοπτρίζεται στο κείμενο καθώς δεν υπάρχει η παραμικρή αναφορά στο πώς οι πολιτικές που περιγράφονται αποτελούν βήματα προς την επιτέλεση αυτού του στόχου από όσους το επιλέξουν.</p> <p>Παράλληλα, το Υπουργείο Εσωτερικών ανακοινώνει νομοθετικές αλλαγές οι οποίες θα κάνουν ακόμη πιο διαφανή αλλά και πιο απαιτητική τη διαδικασία πολιτογράφησης, ειδικότερα όσον αφορά την απόδειξη πλήρωσης των ουσιαστικών προϋποθέσεων. Μια τέτοια μεταρρύθμιση προϋποθέτει στην ουσία την ύπαρξη δομών εκμάθησης ελληνικών και ιστορίας. Συνεπώς, η στρατηγική ένταξης χρειάζεται να συμπεριλάβει ρητά προβλέψεις για την ανταπόκριση στις ανάγκες των ατόμων που θα επιθυμήσουν να γίνουν πολίτες της Ελλάδας. Οι ανωτέρω ελλείψεις καταδεικνύουν την ανάγκη προσέγγισης της στρατηγικής ένταξης ως ενός εργαλείου με ξεκάθαρη στόχευση την πλήρη πολιτική και κοινωνική ένταξη των μεταναστριών και των μεταναστών. Η συμπερίληψη στην αρχική διαδικασία σχεδιασμού αυτής της στρατηγικής των φορέων(κοινότητες, ΚΤΠ) που εμπλέκονται καθημερινά με πραγματικούς όρους στην ένταξη είναι απαραίτητη. Έτσι επιτυγχάνεται μια στρατηγική που μέσω αμφίδρομων κοινωνικών διαδικασιών αναπτύσσει την κοινή ταυτότητα και αλληλεγγύη, ενδυναμώνει την κοινωνία στο σύνολο της, σε αντίθεση με την παράθεση μονομερών διάσπαρτων προγραμμάτων διαχείρισης.</p>	
9	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Η τεκμηρίωση της ανάγκης αναθεώρησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη κρίνεται επαρκής. Ωστόσο προτείνεται περαιτέρω προσδιορισμός των «λοιπών φορέων» που αναφέρονται στον τελευταίο παράγοντα (η), δεδομένου ότι υπάρχουν φορείς του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα καθώς και ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στην ένταξη των προσφύγων, όπου ο συντονισμός μεταξύ αυτών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή εφαρμογή της στρατηγικής</p>	<p>Όχι – Γίνεται σχετική αναφορά στο κεφάλαιο «4.2 Συνεργασίες στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη».</p>

		ένταξης.	
10	SolidarityNow	<p>Το SolidarityNow, μία οργάνωση που υλοποιεί πληθώρα δράσεων ένταξης (όπως προγράμματα στέγασης, απασχολησιμότητας, άτυπης εκπαίδευσης, γλωσσομάθειας, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης) με ωφελούμενους χιλιάδες αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας σε όλη την Ελλάδα, καλωσορίζει την κατάρτιση της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη. Αναγνωρίζοντας ότι το πνεύμα και η στόχευση της Εθνικής Στρατηγικής βρίσκονται στη σωστή κατεύθυνση, επισημαίνουμε την ανάγκη για περαιτέρω εξειδίκευση των μέτρων πολιτικής, με συγκεκριμενοποίηση του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής τους, της στρατηγικής για χρηματοδότηση, αλλά και της διαδικασίας παρακολούθησης και αξιολόγησης των σχεδιαζόμενων πολιτικών.</p> <p>Κομβικής σημασίας για την επιτυχή υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής είναι η διασφάλιση της συμμετοχής της τοπικής αυτοδιοίκησης και της τοπικής κοινωνίας, καθώς και ο συντονισμός μεταξύ συναρμόδιων Υπουργείων. Άλλωστε η αντιμετώπιση διαχειριστικών προβλημάτων που άπτονται τόσο της γραφειοκρατίας όσο και της έλλειψης ετοιμότητας και γνώσης από πλευράς της Διοίκησης αποτελεί κλειδί για την ταχύτερη κι αποτελεσματικότερη επίτευξη της ένταξης των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία.</p> <p>Τέλος, πιστεύουμε ότι η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για την ένταξη προϋποθέτει την ουσιαστική και συστηματική συμβολή της Κοινωνίας των Πολιτών, συμπεριλαμβανομένων προσφυγικών και μεταναστευτικών κοινοτήτων, αλλά και μη-κυβερνητικών οργανώσεων. Οι τελευταίες έχουν αναλάβει σημαντικό κομμάτι της διαχείρισης του προσφυγικού στην Ελλάδα, υλοποιώντας προγράμματα ένταξης, κι έχοντας αποκτήσει σημαντική εμπειρία και διασύνδεση με τον πληθυσμό των μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Για το σκοπό αυτό κρίνουμε ότι είναι απαραίτητο να περιληφθεί στην Εθνική Στρατηγική μηχανισμός διαβούλευσης με την Κοινωνία των Πολιτών τόσο σε στρατηγικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο.</p> <p>Αξιοποιώντας την ευκαιρία της δημόσιας διαβούλευσης, καταθέτουμε σχόλια σε επιμέρους κεφάλαια της Εθνικής Στρατηγικής που σχετίζονται με τη δράση του SolidarityNow. Συγκεκριμένα, έχουμε υποβάλει σχόλια στα μέτρα πολιτικής που αφορούν στην εκπαίδευση, τη στέγαση, την πρόσβαση την αγορά εργασίας, τη νομική συνδρομή και τη συμπερίληψη ευάλωτων ομάδων. Ευελπιστούμε ότι αυτή η ανοιχτή ανταλλαγή απόψεων θα οδηγήσει στη διεξαγωγή ενός τακτικού διαλόγου με το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και άλλους συναρμόδιους φορείς, με στόχο την επίτευξη των εθνικών στόχων για την ένταξη</p>	<p>Όχι – Γίνεται σχετική αναφορά στο κεφάλαιο «4.2 Συνεργασίες στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη».</p>
11	Ελληνικό Φόρουμ	<p>Η μεταναστευτική πολιτική της χώρας εδώ και πολλά χρόνια δεν έχει καταφέρει να επιλύσει προβλήματα ίσα- ίσα που δημιουργεί περισσότερα. Φτάνοντας έτσι στο</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της</p>

	Μεταναστών	<p>σημείο η ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία να γίνεται από τους ίδιους τους μετανάστες και την κοινωνία των πολιτών.</p> <p>Σε αυτό το πλαίσιο καλωσορίζουμε κάθε προσπάθεια για χάραξη Εθνικής Στρατηγικής επί του μεταναστευτικού και προσφυγικού ζητήματος, όπως και στο παρελθόν, αλλά ελπίζουμε αυτή η προσπάθεια να συνοδευτεί με την πλήρη συνεργασία και διαλλακτικότητα μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων, με την εις βάθος επίγνωση αλλά και την ισχυρή βούληση που απαιτείται για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν μετανάστες και πρόσφυγες στην Ελλάδα.</p> <p>Αρχικά θεωρούμε πως το σχέδιο αυτό έχει μια θετική χροιά καθώς αναφέρεται σε πολλά από τα αιτήματα των μεταναστευτικών και προσφυγικών κοινοτήτων που έχει θέσει τα τελευταία 10 χρόνια το Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών.</p> <p>Αναρωτιόμαστε όμως αν αυτό το σχέδιο δεσμεύει τις επόμενες κυβερνήσεις ή αν θα μείνει στα χαρτιά όπως τα προηγούμενα σχέδια Ένταξης του 2008 και του 2013.</p>	ΕΣΕ.
12	PRAKSIS	<p>1.Η εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής Ένταξης ήταν ένα ζητούμενο όλων των φορέων (συμπεριλαμβανομένης και της κοινωνίας των πολιτών) καθώς η τελευταία στρατηγική είχε εκπονηθεί το 2013 και εν τω μεταξύ είχαμε και νέα δεδομένα στις προσφυγικές ροές αλλά και αλλαγές στην κυβερνητική πολιτική. Παρόλο που η μελέτη και η σύνθεσή της είναι έτοιμη από το καλοκαίρι του 2018, η Στρατηγική βγαίνει στο Ορεγκον στις 15 Ιανουαρίου του 2019 και μένει στην ανοιχτή διαβούλευση για 30 μέρες. Δεν είναι σαφές γιατί υπήρξε αυτή η καθυστέρηση. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης της Εθνικής Στρατηγικής από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής ειπώθηκε με σαφήνεια αρκετές φορές ότι μέρη της Στρατηγικής ήδη υλοποιούνται. Δεδομένου επίσης ότι δεν υπήρξε κανενός τύπου προηγούμενη διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών, συμπεραίνουμε ότι ο μήνας της διαβούλευσης είναι μάλλον προσημαστικός.</p> <p>2.Είθισται οι Εθνικές Στρατηγικές:</p> <ul style="list-style-type: none"> •να αναγράφουν στον τίτλο τους με σαφήνεια το χρονικό ορίζοντα ισχύς τους που συνήθως είναι από τριετής και πάνω. Στην προκειμένη περίπτωση αναφέρεται απλώς ότι πρόκειται για δράση διαρκείας. •να συνοδεύονται από Σχέδιο Δράσης ή Υλοποίησης της εν λόγω Στρατηγικής που είναι ετήσιο και πιο συγκεκριμένο, περιλαμβάνει ανά Στρατηγικό Άξονα συγκεκριμένα μέτρα υλοποίησης και περιγράφονται επίσης με σαφήνεια οι φορείς υλοποίησης, οι χρηματοδοτικές πηγές και τρόποι υλοποίησης καθώς και ενδείξεις της προοπτικής ώστε να μπορεί να καθίσταται ευκολότερη η περαιτέρω αξιολόγηση με την πάροδο ή κατά τη διάρκεια του χρόνου ισχύος του Σχεδίου Δράσης. Στην Εθνική Στρατηγική φαίνεται ότι απουσιάζει ο χρονικός ορίζοντας υλοποίησης της κάθε δράσης και επομένως δεν υπάρχει εικόνα για το πότε θα 	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		<p>πρέπει να επιτευχθούν αυτές. Επίσης οι δράσεις θα πρέπει να περιγραφούν ακόμα πιο καθαρά και αναλυτικά με ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια (λ.χ. πόσοι διερμηνείς, σε ποια σημεία; σε ποιες γλώσσες;)</p> <p>•Τα παραρτήματα που προσεγγίζουν το σχέδιο δράσης για την υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής, δεν έχουν ξεκάθαρο προϋπολογισμό παρά μόνο ενδεικτική πηγή χρηματοδότησης. Έτσι δεν είναι εύκολο να γνωρίζουμε ούτε πόσα χρήματα χρειάζονται για την κάθε δράση και επομένως δεν μπορούμε να αξιολογούμε με διαφάνεια τα στάδια υλοποίησής της.</p>	
13	Terre des hommes Hellas	<p>Επί της αρχής: Απ' όσο μπορέσαμε να καταλάβουμε, ανατρέχοντας σε όλο το κείμενο, η στρατηγική αυτή επιδιώκει να προσδιορίζει ένα πλαίσιο εντός του οποίου θα εγγράφονται συγκεκριμένες δράσεις. Ωστόσο, πού είναι οι συγκεκριμένες δράσεις; Πού είναι οι στόχοι τους, οι συνεργαζόμενοι φορείς, ο προϋπολογισμός, το χρονοδιάγραμμα και οι δείκτες μέτρησης των αποτελεσμάτων τους;</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
14	Tihomir Sabchev	<p>Η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη προβλέπει πάρα πολλές επίκαιρες, αναγκαίες και θετικές αλλαγές στον τομέα της μεταναστευτικής πολιτικής και της ένταξης των μεταναστών και προσφύγων. Αναγνωρίζεται η ανάγκη μιας ευρύτερης συνεργασίας με διάφορους φορείς έτσι ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της. Πολύ θετικές είναι οι προτάσεις νομοθετικών μεταρρυθμίσεων, όπως το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές της τοπικής Αυτοδιοίκησης σε μετανάστες ή την αναγνώριση της εκπαίδευσης και των τίτλων σπουδών πολιτών τρίτων χωρών που δεν μπορούν να προσκομίσουν αποδεικτικά από την χώρα προέλευσής τους.</p> <p>Παρόλα αυτά, πιστεύω ότι δύο πολύ σημαντικά ζητήματα δεν συμπεριλαμβάνονται στην Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη.</p> <p>Πρώτον, η Στρατηγική δεν διευκρινίζει τίποτε σχετικά με το θέμα των παράτυπων μεταναστών. Αρκετοί από τους αιτούντες άσυλο θα πάρουν μια αρνητική απόφαση και δεν θα αναγνωριστούν ως πρόσφυγες, ενώ δεν θα υπάρξει και την δυνατότητα επιστροφής στις χώρες προέλευσής τους. Είναι σημαντικό επομένως να διευκρινιστεί ποια είναι η στάση της πολιτείας απέναντι σε αυτήν την ομάδα ανθρώπων και τι μέτρα θα υπάρξουν έτσι ώστε να μην παραβιάζονται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα των ανθρώπων χωρίς χαρτιά.</p> <p>Δεύτερον, η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη βασίζεται κατά πολύ στην προχωρημένη συνεργασία με την τοπική Αυτοδιοίκηση, όσο για την εκπόνηση πολιτικών, τόσο και για την υλοποίησή τους. Ωστόσο, πουθενά δεν διευκρινίζεται τι θα γίνεται στις περιπτώσεις που κάποιοι δήμοι δεν θέλουν να συνεργαστούν και δεν σχεδιάζουν και εφαρμόζουν καμία πολιτική για την ένταξη. Για παράδειγμα,</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.

		υπάρχουν ακόμη δήμοι στην Ελλάδα όπου μένει ένας σημαντικός αριθμός μετανάστες, και όπου δεν λειτουργεί Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών, παρά την προβλεπόμενη από τον νόμο Καλλικράτη υποχρεωτική του σύσταση και τακτική συνεδρίαση (μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου αν σας ενδιαφέρουν συγκεκριμένα παραδείγματα). Επομένως, πώς θα εγγυηθεί ότι οι μετανάστες και πρόσφυγες ανεξαρτήτως από την πόλη στην οποία μένουν θα έχουν ίσες (ή έστω σχεδόν) ευκαιρίες να ενταχθούν στην Ελληνική κοινωνία;	
--	--	--	--

Κεφ 1.1 – Μετανάστευση Ορισμός και βασικές κατηγορίες

1	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Επαρκής περιγραφή και ανάλυση του φαινομένου της μετανάστευσης. Προτείνεται η παράθεση των βιβλιογραφικών πηγών που αξιοποιήθηκαν με στόχο την επιστημονική τεκμηρίωση. Ειδικότερα, ως προς τη μεταναστευτική ορολογία καλό θα ήταν να αξιοποιηθούν διεθνή και εθνικά νομικά κείμενα.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
---	---------------------------	---	-------------------------------

Κεφ 1.2 – Μεταναστευτική ορολογία

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Η συμπερίληψη του ανθρωπιστικού καθεστώτος στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας θα έπρεπε να επανεξεταστεί, καθώς ο όρος δικαιούχος διεθνούς προστασίας αναφέρεται κυρίως στη Σύμβαση της Γενεύης καθώς και στις Ευρωπαϊκές οδηγίες για το Άσυλο (βλ. κυρίως οδηγία 2011/95/ΕΕ), ενώ το ανθρωπιστικό καθεστώς, ή η υποχρέωση παροχής ανθρωπιστικής προστασίας περιλαμβάνεται σε πληθώρα διατάξεων του διεθνούς δικαίου (όπως η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου), ή του ευρωπαϊκού δικαίου (όπως η Οδηγία Επιστροφών), ή/και του εθνικού δικαίου (όπως η πρόβλεψη των κατηγοριών του άρθρου 19Α του ν. 4251/2014, όπως προστέθηκε με το ν. 4332/2015). Θα έπρεπε έτσι ίσως να εξεταστεί η ξεχωριστή αναφορά της συγκεκριμένης κατηγορίας.</p> <p>Ως προς τον όρο δε Αιτών διεθνούς προστασίας / Αιτούσα διεθνούς προστασίας θα πρέπει να απαλειφθεί ή να αναδιατυπωθεί η δεύτερη περίοδος της πρώτης παραγράφου, καθώς ο όρος αιτών άσυλο/αιτούσα άσυλο αφορά όποιον/α υποβάλλει αίτηση για αναγνώριση καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Προς πληρέστερη αποσαφήνιση και διευκρίνιση του όρου θα έπρεπε ίσως να αναδιατυπωθεί ως: Σημειώνεται ότι η αναγνώριση καθεστώτος διεθνούς προστασίας αποτελεί διαπιστωτική πράξη της διοίκησης, έτσι ώστε η παροχή συνθηκών υποδοχής και διευκόλυνσης της ένταξης να αναφέρεται σε όλους όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας, ανεξάρτητα από την τυπική προϋπόθεση της υποβολής αίτησης χορήγησης διεθνούς προστασίας. Θα πρέπει δε να διευκρινισθεί ότι με βάση διατάξεις του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου, οι αιτούντες διεθνούς προστασίας, ανεξάρτητα από το αν αναγνωρισθούν ως δικαιούχοι διεθνούς</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---------------------------------------	--	---

		προστασίας, δικαιούνται παροχής συνθηκών υποδοχής και ένταξης, έως ότου η σχετική αίτησή τους κριθεί οριστικά.	
2	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	<p>Βλέπουμε θετικά την παράθεση της ορολογίας καθώς τα τελευταία χρόνια είναι έντονο το φαινόμενο να συγχέονται οι μετανάστες, με τους αιτούντες άσυλο και τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.</p> <p>Όσον αφορά όμως τον όρο οικονομικός/ή μετανάστης/ρια διατηρούμε σοβαρές αντιρρήσεις για την ξεχωριστή αναφορά του, καθώς δεν διαφοροποιείται καθόλου από το γενικό ορισμό της έννοιας μετανάστη και έχει αρνητική σημασία, όπως ο όρος χρησιμοποιείται στα ΜΜΕ, χωρίς να αντιστοιχεί σε κάποια επιστημονικά παραδεκτή έννοια.</p> <p>Όμως θα θέλαμε να επισημάνουμε πως οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας και οι μετανάστες μετά την έκδοση της άδειας διαμονής τους αντιμετωπίζουν ακριβώς τα ίδια προβλήματα που αφορούν στην ένταξή τους στην Ελληνική κοινωνία, σε θέματα εκπαίδευσης, υγείας, στέγασης κτλ.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Terre des hommes Hellas	<p>Χρειάζεται να αναθεωρήσετε την παρακάτω πρόταση καθώς είναι λανθασμένη/αναχρονιστική:</p> <p>«Αντίθετα, οι μετανάστες και οι μετανάστριες απολαμβάνουν την προστασία των πατρίδων τους, αλλά επιλέγουν με τη βούλησή τους να αναχωρήσουν από αυτές, για παράδειγμα για να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση ή λόγω οικογενειακών δεσμών.»</p> <p>Υπάρχουν μετακινούμενοι πληθυσμοί που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των «αιτούντων διεθνούς προστασίας» όπως την ορίζετε πιο πάνω, και που ωστόσο δεν αναχωρούν ακριβώς με τη βούληση τους π.χ. για να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση. Η μετανάστευση έχει και άλλες μορφές (αιτίες) οι οποίες δεν λαμβάνονται υπ όψιν στο παρόν κείμενο, αν και συζητώνται ευρέως παγκοσμίως. Παράδειγμα, σε ποια κατηγορία από τις παραπάνω θα πρέπει να ενταχθούν ευάλωτοι πολίτες χωρών με εξασθενημένες δομές που επλήγησαν από κλιματικά φαινόμενα; Δείτε τα εξής άρθρα:</p> <p>https://www.iom.int/migration-and-climate-change-0 https://www.theguardian.com/environment/2019/feb/04/a-third-of-himalayan-ice-cap-doomed-finds-shocking-report</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Κεφ 1.4.1 – Μοντέλα ένταξης

1	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	<p>Οι αποφυλακισθέντες αλλοδαποί είναι μία ιδιαίτερη κατηγορία ανθρώπων οι οποίοι δεν μπορούν να εγκαταλείψουν την χώρα λόγω των περιοριστικών όρων, πλην όμως, δεν έχουν ικανό προστατευτικό πλαίσιο διαμονής και διαβίωσης στην Ελλάδα.</p> <p>Η διαδικασία της έκδοσης της Ειδικής Βεβαίωσης Νόμιμης Διαμονής ειδικά για τους</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	--	--	---

		<p>αποφυλακισμένους με περιοριστικούς όρους, καίτοι επιλύει τυπικά το προαναφερθέν πρόβλημα, δεν είναι αυτοματοποιημένη από τον χρόνο αποφυλάκισης και δεν υπάρχει γνώση των αποφυλακισμένων για την ύπαρξή της παρά μόνο από τον κύκλο των γνωριμιών τους, ήτοι όχι ως κανονική διαδικασία στον χρόνο αποφυλάκισής των.</p> <p>Προτείνεται η ένταξή τους με ειδικό πλαίσιο κανόνων, με γρήγορες διαδικασίες για την απόκτηση του καθεστώτος διαμονής στην Ελλάδα, ήδη και πριν την αποφυλάκισή τους, με σκοπό την τήρηση των αρχών της νομιμότητας και της ασφαλούς συνύπαρξης των αποφυλακισμένων αλλοδαπών με τον γηγενή πληθυσμό στην ελληνική επικράτεια. Στόχος θα είναι η μείωση του φόβου του εγκλήματος από πληθυσμό ο οποίος λειτουργεί ως πληθυσμός «φαντασμα» στην Ελλάδα, χωρίς έγγραφα που νομιμοποιούν την διαμονή τους στην Ελλάδα και συνακόλουθα χωρίς την δυνατότητα εξεύρεσης εργασίας και εξασφάλισης της κάλυψης των βασικών τους αναγκών.</p>	
--	--	--	--

Κεφ 1.4.2 – Το ελληνικό μοντέλο ένταξης

1	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Είναι πολύ σημαντική η αναφορά στο ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Κοινωνίας των Πολιτών στην ένταξη, ωστόσο κρίνουμε ότι το πλαίσιο δράσης τους χρήζει περαιτέρω διευκρίνησης.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	Βρίσκουμε θετική την προσπάθεια ένταξης των μεταναστών και όχι ενσωμάτωσης τους καθώς και το όραμά μας ως οργάνωση αναφέρεται σε μια κοινωνία, στην οποία οι μετανάστες έχουν ίσα δικαιώματα και απολαμβάνουν δίκαιη μεταχείριση, συνδιαλέγονται και συμπορεύονται με τους Έλληνες με αλληλοσεβασμό, καθιστώντας την διαφορετικότητα πηγή ανάπτυξης και προόδου για όλους. Η ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία, αποτελεί θεμελιώδη σκοπό και αποστολή του Ελληνικού Φόρουμ Μεταναστών, τα τελευταία 15 χρόνια. Πιστεύουμε πως επιτυγχάνεται, αν οι ίδιοι οι μετανάστες αισθανθούν, ότι αποτελούν αναπόσπαστο, αδιαίρετο και ενεργό μέλος της κοινωνίας. Οι μετανάστες αντιλαμβάνονται πολύ καλά ότι έχουν ευθύνες και υποχρεώσεις. Είναι ανάγκη να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ενθάρρυνση τους να αυτό – οργανωθούν, να καταβάλουν συνεχή προσπάθεια προς την βελτίωση των συλλογικών τους οργάνων που ήδη υπάρχουν και δείχνουν περισσότερη διάθεση και ετοιμότητα για συμμετοχή ώστε να είναι ακόμα πιο κοντά στην κοινωνία. Είναι ανάγκη όμως να αναγνωριστούν αυτές οι προσπάθειες και να στηριχτούν. Αυτές οι οργανώσεις είναι αναπόσπαστο κομμάτι σε όποιες πολιτικές, για την κοινωνική ένταξη, εφαρμοστούν.	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Κεφ 1.4.3 – Η ένταξη ως διαδικασία δύο επιπέδων

1	ΑΡΣΙΣ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	Επί της ουσίας ο μόνος διαχωρισμός ενταξιακών αναγκών που κάνει το κείμενο είναι αυτός μεταξύ προσφύγων και μεταναστών. Ωστόσο, η εμπειρία δείχνει ότι ιδίως ο μεταναστευτικός πληθυσμός δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ενιαία, καθώς υπάρχουν μέσα στο σώμα του σημαντικές διαιρέσεις που αντιστοιχούν σε πολύ διαφορετικές ενταξιακές ανάγκες. Οι διαιρέσεις αυτές μπορεί να αντιστοιχούν στην διάκριση “παλαιοί – νεοεισελθόντες” μετανάστες, αλλά μπορεί να αφορούν και στην ηλικία των μεταναστών, στις χώρες προέλευσης, στο φύλο κλπ. Απαιτείται προφανώς μια διαφορετική προσέγγιση για καθεμιά κατηγορία και η αξιοποίηση της εμπειρίας των ήδη ενταγμένων μεταναστών στην ένταξη νέων. Τέλος, η έμφαση που – ορθά κατ’αρχάς – δίνεται στην ηλεκτρονική πληροφόρηση, δεν πρέπει να παραβλέπει το γεγονός ότι το 10% των δικαιούχων διεθνούς προστασίας είναι αναλφάβητοι και το 22 % απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Κοινότητα Αφγανών Μεταναστών και Προσφύγων	Σε σχέση με την φιλοξενία υπό 1.4.3 ανησυχία μας προκαλεί ο πολύ μικρός αριθμός των 5000 θέσεων.	Όχι – Το σχόλιο αφορά το μέτρο πολιτικής 1.4 Υποδοχή και ένταξη σε τοπικό επίπεδο.
3	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Το θεωρητικό πλαίσιο κρίνεται επαρκές. Ωστόσο, κατά την υλοποίηση πολιτικών ένταξης, παρατηρούνται πολλές προκλήσεις που αναιρούν τις προσπάθειες εφαρμογής τους. Προτείνεται η αναφορά συγκεκριμένων μέτρων για τη διαχείριση των προκλήσεων. Επίσης, προτείνουμε και με δεδομένη την αξιοσημείωτη καθυστέρηση της εξέτασης του αιτήματος ασύλου, να συμπεριληφθεί η κατηγορία των αιτούντων/σων διεθνούς προστασίας και στο επίπεδο της ένταξης	Όχι - Θεωρούμε ότι η κατηγορία αιτούντων έχει συμπεριληφθεί στην ένταξη καθώς δεν αποκλείονται από τις δράσεις εκπαίδευσης, απασχόλησης κλπ.

Κεφ 2.1 – Το μεταναστευτικό και προσφυγικό φαινόμενο στην Ελλάδα

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Στην περίπτωση γ’ θα πρέπει να διευκρινισθεί, ότι η συνεχιζόμενη μαζική μετακίνηση προς την Ελλάδα και την Ευρώπη, ατόμων τα οποία αιτούνται διεθνούς προστασίας έχει ξεκινήσει κατά τους πρόσφατους χρόνους, πολύ νωρίτερα από ότι αναφέρεται, ήδη από τη δεκαετία του 1980, με τη μετακίνηση αρχικά πληθυσμών από την Τουρκία (ιδίως μετά το 1980), μετέπειτα τη δεκαετία του 1990 με πληθυσμούς κουρδικής εθνικής καταγωγής και στη συνέχεια με πληθυσμούς από το Αφγανιστάν (ιδίως μετά το 1999) και το Ιράκ (ιδίως μετά το 2004), ενώ η μετακίνηση από τη Συρία αποτέλεσε την τελευταία προσφυγική μετακίνηση που κορυφώθηκε από το 2014 και μετά.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Tihomir Sabchev	Στο Κεφ. 2.1 «Το μεταναστευτικό και προσφυγικό φαινόμενο στην Ελλάδα» χρησιμοποιείται η εξής πρόταση «τη συνεχιζόμενη μαζική μετακίνηση προς την Ελλάδα και την Ευρώπη, από τα τέλη του 2014 έως και σήμερα, ατόμων τα οποία αιτούνται διεθνούς προστασίας και τα οποία διαφεύγουν πολέμου ή εμφυλίων	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		<p>συρράξεων στη χώρα τους και συγκεκριμένα τη Συρία, το Αφγανιστάν και το Ιράκ.» Η φράση «συνεχιζόμενη και μαζική μετακίνηση προς την Ελλάδα και την Ευρώπη» δεν αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα. Όλα τα δεδομένα που υπάρχουν σχετικά με τον αριθμό των παράτυπων συνοριακών διαβάσεων (όσο για την Ελλάδα τόσο και για όλη την ΕΕ) δείχνουν ότι αυτές έχουν ακολουθήσει μια καθοδική τάση και έχουν μειωθεί τόσο σημαντικά που έχουν φτάσει σε επίπεδα του 2008-9-10-11 (περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε και στην ιστοσελίδα του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής FRONTEX – https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-map/). Επομένως, η παραπάνω φράση όχι μόνο είναι λάθος, αλλά θα μπορούσε να θεωρηθεί και παραπλανητική. Πιστεύω ότι η αναδιαμόρφωσή της είναι απαραίτητη.</p>	
3	Τσερβένης Δημήτριος Ραφαήλ	Θεωρώ πολύ σωστή την παρατήρηση του Tihomir Sabchev	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Κεφ 2.1.1 – Η προσφυγική κρίση ως μια νέα πρόκληση για την πολιτική της ένταξης

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Για τον επιτυχημένο σχεδιασμό της Εθνικής Στρατηγικής θα έπρεπε να έχουν ληφθεί υπόψη οι διεθνείς και ευρωπαϊκές προκλήσεις σε ζητήματα ασύλου και μετανάστευσης. Η ίδια η χρήση του όρου «προσφυγική κρίση» προκειμένου να παρουσιαστεί ως η νέα πρόκληση για τη στρατηγική της ένταξης, παραβλέπει το γεγονός, ότι όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω η Ελλάδα αντιμετώπισε ήδη και παλαιότερα προσφυγικά ρεύματα, ως προς τα οποία θα έπρεπε να αναπτύξει πολιτική ένταξης. Επιπλέον, θα πρέπει να αποτυπωθεί σε μια Εθνική Στρατηγική για την ένταξη ότι αν και ο αριθμός των δικαιούχων διεθνούς προστασίας ήταν ιδιαίτερα μεγάλος για τα δεδομένα της Ελλάδας, εντούτοις ο αριθμός αυτός δεν ήταν δυσανάλογος για το μέγεθος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες προστασίας τους. Συνεπώς θα πρέπει στο κείμενο της Εθνικής Στρατηγικής να αποτυπώνεται η ανάγκη χάραξης μιας μακροπρόθεσμης πολιτικής για την ένταξη, ανεξάρτητα από συγκυριακές μεταβολές.</p> <p>Στη συνέχεια, η Στρατηγική συνδέει τις προκλήσεις της Ένταξης για ένα «σημαντικό αριθμό προσώπων που παρέμειναν στην Ελλάδα» μετά το 2015 με «το κλείσιμο των συνόρων από τις γειτονικές βαλκανικές και κεντροευρωπαϊκές χώρες, καθώς και την απροθυμία ορισμένων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις τους στο πλαίσιο του Προγράμματος</p>	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
---	---------------------------------------	---	-------------------------------

		<p>Μετεγκατάστασης». Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι όσο διατηρείται το κριτήριο καθορισμού του πρώτου κράτους μέλους εισόδου στην ΕΕ ως υπεύθυνου για την εξέταση αιτήσεων ασύλου, τόσο η Ελλάδα θα αναλαμβάνει δυσανάλογο μερίδιο της ευθύνης χωρίς να είναι σε θέση να προσφέρει –μεταξύ άλλων- δυνατότητες ένταξης στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Όπως εξάλλου αναφέρει και η ίδια η Στρατηγική, τους τελευταίους δώδεκα μήνες, η Ελλάδα υπήρξε σταθερά η τέταρτη ευρωπαϊκή χώρα σε αριθμό υποβληθείσων αιτήσεων διεθνούς προστασίας μετά τη Γερμανία, την Ιταλία και τη Γαλλία, και πριν από χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Σουηδία και η Ισπανία (υπό 2.3). Επομένως η βάση του προβλήματος εντοπίζεται στη μη αναθεώρηση του Κανονισμού του Δουβλίνου και όχι στο κλείσιμο των συνόρων (τα οποία σημειώνεται ότι οι γειτονικές βαλκανικές χώρες δεν είχαν νομική υποχρέωση να διατηρήσουν ανοιχτά). Σε αυτό το πλαίσιο, η μη τήρηση των δεσμεύσεων του προγράμματος μετεγκατάστασης αναδεικνύει εντονότερα την ανάγκη καθιέρωσης μόνιμου νομικά δεσμευτικού μηχανισμού που να διασφαλίζει αφενός τον σεβασμό των δικαιωμάτων και αφετέρου την δίκαιη κατανομή της ευθύνης μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.</p> <p>Τέλος, η αναφορά στατιστικών στοιχείων στο σύνολο του κειμένου θα πρέπει να ειδωθεί ξανά, ενόψει παρόδου σημαντικού χρόνου από η συγγραφή του κειμένου έως την ανάρτησή της σε διαβούλευση. Σημαντική πηγή θα μπορούσε να αποτελέσει η συλλογή στατιστικών στοιχείων της ΥΑ/ΟΗΕ, στο πλαίσιο συλλογής στοιχείων για την κατάσταση στη Μεσόγειο (https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean/location/5179).</p>	
2	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Κρίνεται απαραίτητο να δοθεί έμφαση και στις προκλήσεις, που εντοπίζονται μετά την απόδοση καθεστώτος διεθνούς προστασίας.	

Κεφ 2.2.1 – Νομοθετικό πλαίσιο για τη μετανάστευση

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Στην περίπτωση του νομοθετικού πλαισίου για τη μετανάστευση θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο στόχος πρόωξης της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, δεν αφορά μόνο τους μετανάστες, αλλά και τους πρόσφυγες, καθώς προσφέρει ένα πρόσθετο σε σχέση με το καθεστώς διεθνούς προστασίας, πλαίσιο ένταξης στη χώρα, ενώ μάλιστα είναι το μόνο καθεστώς το οποίο διευκολύνει την κινητικότητα εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ετσι, θα πρέπει να περιλαμβάνεται ως στόχος πολιτικής η διευκόλυνση της πρόσβασης στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος και η νομοθετική του προσαρμογή στο καθεστώς του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, έτσι ώστε να μην προκαλούνται συγχύσεις, όπως φαίνονται ότι ήδη συντηρούνται με το παρόν κείμενο (βλ. σχετικό παράδειγμα σύγχυσης https://www.synigoros.gr/?i=human-rights.el.eggrafa_tautotitas.489471). Επίσης δε, θα πρέπει να τροποποιηθεί η υπάρχουσα νομοθεσία για την απόκτηση</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---------------------------------------	--	---

		<p>της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας, καθώς οι προβλεπόμενοι όροι περί επαρκούς εισοδήματος είναι πολύ δύσκολο να εκπληρωθούν από δικαιούχους διεθνούς προστασίας, ενώ επίσης και η απαίτηση ελληνομάθειας, είναι επίσης προβληματική, ενόψει μάλιστα και της εισέτι υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων.</p> <p>Επιπλέον, όφειλε να υπάρξει αναφορά στο καθεστώς αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, ως μια σημαντική νομοθετική ρύθμιση, καθώς αποτελεί και συμμόρφωση προς διατάξεις διεθνούς, όσο και ευρωπαϊκού δικαίου (βλ. και ανωτέρω σχόλιο υπό 1.2). Θα έπρεπε δε όλο το πλαίσιο των αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους να αναθεωρηθεί συνολικά, ενόψει των εμφανιζόμενων προβλημάτων στη διοικητική πρακτική, με τις τεράστιες καθυστερήσεις στην εξέταση των αιτημάτων, αλλά και με τις απορρίψεις αυτών, για λόγους που δεν συνάδουν με ένα πλαίσιο ανθρωπιστικής προστασίας. Θα πρέπει δε επίσης το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο να συναρμοσθεί και με το προβλεπόμενο πλαίσιο του ν. 3907/2011, που ενσωμάτωσε την οδηγία επιστροφών, και η οποία παρέχει έως σήμερα τη μοναδική, ατελή όμως, δυνατότητα καταγραφής και τακτοποίησης των τελούντων υπό επιστροφή, που όμως δεν υλοποιείται σήμερα.</p>	
2	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Πρόβλεψη μέτρων για τη διευκόλυνση πλήρους απόλαυσης των δικαιωμάτων που περιλαμβάνονται στο νομοθετικό πλαίσιο της μεταναστευτικής πολιτικής για την πληθυσμιακή ομάδα των αιτούντων και δικαιούχων διεθνούς προστασίας όπως για παράδειγμα η διευκόλυνση της απόκτησης ΑΦΜ.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	<p>Θεωρούμε ιδιαίτερα θετικό το γεγονός πως αναγνωρίζεται και αναφέρεται η ανάγκη αλλαγής του μεταναστευτικού νόμου ώστε οι μετανάστες και οι πρόσφυγες να έχουν δικαίωμα στη νομιμότητα. Άλλωστε το Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών, πιστεύει πως το πρώτο βήμα για την ένταξη είναι η άδεια διαμονής. Από κει και πέρα, η στάση της πολιτείας απέναντι σε εκπαίδευση, εργασία, υγεία, πολιτικά και θρησκευτικά δικαιώματα, διαφύλαξη ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αντιμετώπιση του ρατσισμού και των διακρίσεων, θα καθορίσει εν τέλει και τον τρόπο ένταξης του κάθε ανθρώπου.</p> <p>Σε αυτό το πλαίσιο θυμίζουμε παλαιότερα σχόλια και προτάσεις που έχουν γίνει από το ΕΦΜ (υπόμνημα Ιανουαρίου 2018 και Απριλίου 2018) για τις αλλαγές που κρίνουμε απαραίτητες.</p> <p>Οι ρυθμίσεις για τις 5ετείς άδειες επί μακρόν έχουν δημιουργήσει οξύτατα προβλήματα με φανερή την επιδείνωσή τους στο άμεσο μέλλον: Παρά το γεγονός ότι οι μισές περίπου άδειες σε ισχύ είναι μακροχρόνιες (δεκαετείς), βάσει νομοθεσίας του 2014 θα πρέπει να μετατραπούν όλες αυτές σε 5ετείς άδειες επί μακρόν διαμένοντα. Λόγω αυστηρών κριτηρίων της χορήγησης άδειας επί μακρόν, η πλειονότητα των αλλοδαπών δεν πληρούν τις προϋποθέσεις, και γίνεται μείωση της άδειας διαμονής σε τρία έτη, με ιδιαίτερα δυσμενείς συνέπειες για τους ίδιους</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

και τις οικογένειές τους.
 Για παράδειγμα, τυχόν αλλοδαπός ο οποίος μπορεί να διαμένει στη χώρα πάνω από 20 χρόνια με συνεχείς άδειες, επιστρέφει στην αρχή, ήτοι δεν «προσμετρώνται» οι προηγούμενες άδειες. Μέχρι σήμερα ούτε το 10% των αδειών δεν έχουν μετατραπεί σε 5ετείς επί μακρόν, γεγονός που μας προβληματίζει για το πώς θα προχωρήσουν οι ανανεώσεις κατά το τρέχον έτος (2019 – σχεδόν 10 χρόνια μετά τις χορηγήσεις αδειών δεκαετούς παραμονής που θα πρέπει να ανανεωθούν), όπου το πρόβλημα θα γίνει ιδιαίτερα αισθητό και εντονότερο. Ακολουθούν σημεία – κλειδιά, τα οποία αιτιολογούν αυτήν την κατάσταση και χρήζουν άμεσης διευθέτησης:

Η αντίφαση των “μέγιστων επιτρεπόμενων” διαστημάτων απουσίας από την χώρα των βραχυχρόνιων και επί μακρόν αδειών διαμονής: Οι “βραχυχρόνιες” άδειες διαμονής έχουν ως μέγιστο επιτρεπόμενο χρονικό όριο απουσίας από τη χώρα τους έξι μήνες κατ’έτος. Το αντίστοιχο χρονικό όριο για χορήγηση άδειας επί μακρόν είναι 2 μήνες κατ’έτος. Το αποτέλεσμα αυτής της αντίφασης, είναι το γεγονός ότι οι χιλιάδες περιπτώσεις αλλοδαπών που διαμένουν επί πολλά έτη στη χώρα, αδυνατούν να αιτηθούν άδεια επί μακρόν διαμένοντος, καθώς οι αιτήσεις απορρίπτονται λόγω της αναντιστοιχίας αυτής. Για παράδειγμα, η αδυναμία οικογενειακής επανένωσης, η διευθέτηση οικογενειακών υποθέσεων (γραφειοκρατία λόγω θανάτου γονέα κ.λπ.), προβλημάτων υγείας συγγενικών προσώπων, όπως και η ανεύρεση εποχιακής εργασίας λόγω οικονομικής κρίσης έχει υποχρεώσει χιλιάδες αλλοδαπούς να ταξιδεύουν για συνολική διάρκεια άνω των 2 μηνών/έτος εκτός Ελλάδος, με ολέθρια εν τέλει, συνέπεια για τις άδειές τους.

→ Συνεπώς, προτείνουμε την αύξηση του επιτρεπόμενου χρόνου απουσίας που αφορά την χορήγηση άδειας επί μακρόν διαμένοντος τουλάχιστον για 6 μήνες ανά έτος και ειδική μέριμνα για εξαιρετικές περιπτώσεις (αδυναμία μετακίνησης λόγω ατυχήματος, ασθένειας κ.λπ.)

Η σοβαρή διάκριση του κριτηρίου εισοδήματος για χορήγηση άδειας – θα προκαλέσει και αύξηση παράτυπα διαμενόντων: Επισημαίνουμε ότι, λόγω της μείωσης των ισχυουσών αδειών διαμονής λόγω έλλειψης ενσήμων (σύμφωνα με τα στοιχεία του ΥΜΕΠΟ έχουν μειωθεί κατά 65.000), έχει αυξηθεί ο πληθυσμός των παράτυπα διαμενόντων, με επιπτώσεις και στις οικογένειες αυτών. Ταυτόχρονα, αυξάνεται και ο πληθυσμός των νέων παράτυπα διαμενόντων των οποίων η αίτηση ασύλου έχει απορριφθεί και ταυτόχρονα δεν μπορούν να απελαθούν. Το εισοδηματικό κριτήριο για χορήγηση άδειας επί μακρόν, αποκλείει από το δικαίωμα αίτησης όλους τους άνεργους αλλοδαπούς, εν καιρώ κρίσης.

→ Προτείνουμε την επανεξέταση του εισοδηματικού κριτηρίου για την απόκτηση της άδειας διαμονής επί μακρόν, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κρίση και

		<p>την ισότητα – ισονομία μεταξύ των Ελλήνων πολιτών. Ως εκ τούτου προτείνουμε είτε την αφαίρεση του εισοδηματικού κριτηρίου είτε έστω την μείωση αυτού. Η έλλειψη συνεργασίας των Ελληνικών Προξενείων στις επικυρώσεις πιστοποιητικών παραμένει οξύτατο πρόβλημα: Αλλοδαποί με καταγωγή από το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές, το Αφγανιστάν, τη Νιγηρία, την Γκάνα, την Ινδία, κ.α., αναμένουν μέχρι και 8 έτη για την επικύρωση των απαραίτητων εγγράφων (πιστοποιητικό γέννησης ή γάμου κ.λπ.) από τις ελληνικές πρεσβείες ή τα προξενία στη χώρα καταγωγής τους. Η ίδια διαδικασία επηρεάζει ακόμα και μετανάστες/ριες «δεύτερης γενιάς», στα οποία δεν εκδίδουν βεβαιώσεις για π.χ. συμμετοχή σε αθλητικούς αγώνες.</p> <p>→ Ζητάμε την ανεύρεση λύσης αυτής της διαδικασίας από κοινού μαζί με το Υπουργείο Εξωτερικών. Θεωρούμε ότι μια άμεση λύση – ανακούφιση των παραπάνω προβλημάτων, θα ήταν η καθιέρωση νέων αδειών, που λαμβάνουν υπόψη τα παραπάνω ζητήματα, όπως για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΑΠΛΗ ΑΔΕΙΑ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ: Όσοι δεν πληρούν προϋποθέσεις για την επί μακρόν «ευρωπαϊκή» άδεια ας έχουν τουλάχιστον τη δυνατότητα να αποκτήσουν πενταετή άδεια διαμονής αντί τριετούς. Δηλαδή, προτείνουμε να καθιερωθεί νέος τύπος άδειας «απλή 5ετία» αντί αυτής του επί μακρόν διαμένοντα, με λιγότερο αυστηρά κριτήρια-προϋποθέσεις από την άδεια επί μακρόν. • ΑΔΕΙΑ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ και ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ: Οι λόγοι αυτοί θα μπορούσαν να είναι, ενδεικτικά, το γήρας, προβλήματα υγείας που μπορούν να συντρέχουν σε αλλοδαπά πρόσωπα που διαμένουν ήδη επί μακρόν στην Ελλάδα, καθώς και ΑΔΕΙΕΣ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΝ περιπτώσεων με μόνη απόδειξη την παραμονή στη χώρα για άνω των 5 ετών, χωρίς άλλους λόγους και αποδεικτικά στοιχεία. Για όλα τα παραπάνω είναι ουσιαστικό ζητούμενο η θεσμική εκπροσώπηση μεταναστευτικών κοινοτήτων σε συμβουλευτικούς φορείς της Πολιτείας, όσο και σε φορείς λήψης αποφάσεων 	
--	--	---	--

Κεφ 2.2.3 – Θεσμικό πλαίσιο που υποστηρίζει περαιτέρω την άσκηση Μεταναστευτικής Πολιτικής

1	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Αποτελεσματικότερος συντονισμός μεταξύ του Εθνικού Μηχανισμού Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής και των φορέων που υλοποιούν προγράμματα ένταξης.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	Solidarity Now	Στην παράγραφο γ) αναφέρεται ότι «Ο Εθνικός Μηχανισμός μεριμνά για τη συμμετοχή των παιδιών στη διαδικασία της διαβούλευσης». Χρειάζεται διευκρίνηση ή διόρθωση.	Ναι - Πρόκειται για αντιγραφή από το Ν.4491/2017, άρθρο 10, παρ. 1.β. Επομένως θα γίνει σχετική αναφορά σε παρένθεση στο τέλος της πρότασης (ν.4491/2017, άρθρο 10, παρ.1.β)

Κεφ 2.3.1 – Προφίλ Μεταναστευτικός πληθυσμός

1	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	Για να δημιουργηθεί μια οργανωμένη και συστηματική Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη απαραίτητη είναι η τήρηση αναλυτικών στατιστικών στοιχείων και στοιχείων του προφίλ όλου του πληθυσμού στον οποίο θα απευθύνεται. Ιδιαίτερως όσον αφορά τα παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες θα πρέπει να υπάρχει διαχωρισμός στα τηρούμενα στατιστικά στοιχεία σε προσχολική ηλικία (0-6), σχολική ηλικία (6-12) και εφηβική ηλικία (12-18) προκειμένου να προβλεφθεί η δημιουργία και εφαρμογή κατάλληλων για τις ηλικίες αυτές προγραμμάτων.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Αποτελεί μεγάλη έλλειψη η μη αναφορά στον πληθυσμό των μη καταγεγραμμένων μεταναστών στη χώρα, πολλοί εκ των οποίων χρήζουν διεθνούς προστασίας, και είτε δεν έχουν ακόμη καταγραφεί, είτε έχουν εκπέσει ανυπαίτια του καθεστώτος τους. Αποτελεί δε μια έλλειψη της παρούσας εθνικής στρατηγικής για την ένταξη, η μη πρόβλεψη επιμέρους μέτρου πολιτικής που θα αφορούσε την έρευνα για την αποτύπωση του πληθυσμού αυτού, όσο και επιμέρους μέτρων πολιτικής που θα αφορούσε την καταγραφή τους και την τακτοποίησή τους, ανάλογα με το καθεστώς που θα όφειλε να τους αποδοθεί (σύμφωνα και με τις διαφοροποιήσεις στην ορολογία, βλ. ανωτέρω υπό 1.2)	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
3	Τσερβένης Δημήτριος Ραφαήλ	Καλό είναι να συμπεριληφθούν δεδομένα που περιλαμβάνουν τους αλλοδαπούς γεννημένους στο εξωτερικό με βάση την εθνική απογραφή του 2011 καθώς και αυτούς που έχουν αποκτήσει την ελληνική υπηκοότητα τα τελευταία χρόνια.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	International Rescue Committee Hellas	Δεν υπάρχουν στατιστικά και προφίλ για παιδιά μετανάστες και κυρίως προφίλ ασυνόδευτων παιδιών (εκτός από τον αριθμό αιτήσεων ασύλου), στα οποία η Στρατηγική αναφέρεται συγκεκριμένα παρακάτω. Χωρίς περισσότερα στοιχεία, δεν μπορούν να σχεδιαστούν οι κατάλληλες πολιτικές. Τα παιδιά επίσης έχουν παραληφθεί εντελώς στους ενδεικτικούς δείκτες αξιολόγησης δράσεων (σελ. 86).	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
5	Βασίλης Χρονόπουλος	Τα στατιστικά στοιχεία για τους μετανάστες που περιλαμβάνονται συσκοτίζουν την πραγματική εικόνα. Για παράδειγμα δεν γίνεται κατανοητό γιατί χωρίζονται σε δυο ηλικιακές ομάδες. Στην ηλικία 0-39 περιλαμβάνονται τα παιδιά που έχουν γεννηθεί ή πηγαίνουν ή πήγαν σχολείο στην Ελλάδα μαζί με τους γονείς τους. Από την ηλικία των 40 και μετά συναντάς και τους ηλικιωμένους που έχουν (;) ως κύριο θέμα τη δυνατότητα ή μη συνταξιοδότησης και το ποσό αυτής. Ο Κώδικας Μετανάστευσης προβλέπει πληθώρα τύπων αδειών που δεν καταγράφονται πουθενά. Για παράδειγμα δεκάδες χιλιάδες πολιτών τρίτων χωρών αποτελούν μέλη οικογένειας Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών, άλλοι έχουν αποκτήσει το καθεστώς του «επί μακρόν διαμένοντος» (για το οποίο δεν φαίνεται	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		να υπάρχει ειδική πρόβλεψη για την προώθηση του όπως στο παρελθόν), υπάρχει ανοικτό το θέμα για τους δεκάδες χιλιάδες κατόχους αδειών μακράς διαμονής (αόριστης, δεκαετίας) των οποίων το καθεστώς σήμερα είναι επισφαλές λόγω της κατάργησης του τύπου των αδειών που κατέχουν κλπ. Τέλος ο αριθμός που καταγράφεται προφανώς αφορά τις άδειες που είναι σήμερα σε ισχύ και δεν περιλαμβάνει των αριθμό αυτών που βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Για να υπολογιστεί ο αριθμός των «νομίμων μεταναστών» θα πρέπει να αθροιστούν και αυτοί/ες που κατέχουν μπλε βεβαίωση. Ίσως θα έπρεπε να υπάρχουν και στοιχεία για τις τυχόν απορρίψεις των αιτήσεων για ανανέωση αδειών ώστε η εικόνα να είναι πλήρης.	
--	--	--	--

Κεφ 2.3.2 – Προφίλ Αιτούντες/Αιτούσες και Δικαιούχοι Διεθνούς Προστασίας

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Το σχόλιο υπό 2.3.1 αναφέρεται και στην παρούσα παράγραφο, πολύ δε περισσότερο, καθώς, εκτός των στατιστικών στοιχείων της Υπηρεσίας Ασύλου, δεν έχει υπάρξει ουδέποτε στην Ελλάδα οποιαδήποτε έρευνα ή καταμέτρηση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας που διαμένουν στην Ελλάδα και τις ανάγκες για την υποβοήθηση της ένταξής τους, που αποτελεί και διεθνή υποχρέωση της χώρας, επιβαλλόμενη από τη Σύμβαση της Γενεύης.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
---	---------------------------------------	---	-----------------------------

Κεφ 3.1 – Η ένταξη στην Ελλάδα μέχρι σήμερα

1	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Προτείνεται η κατάρτιση συγκεκριμένου προϋπολογισμού για την υλοποίηση της προτεινόμενης Εθνικής Στρατηγικής, προκειμένου να αποφευχθούν σφάλματα του παρελθόντος, που εύλογα αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο (αποτυχία του σχεδίου «ΕΣΤΙΑ»).	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---------------------------	--	---

Κεφ 3.2 – Η αναγκαιότητα κατάρτισης μιας νέας Εθνικής Στρατηγικής

1	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	Υπάρχουν αρκετά θετικά στοιχεία στην νέα Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη όμως αν δεν βρεθεί τρόπος αυτό το σχέδιο να δεσμεύει τις επόμενες κυβερνήσεις έστω στο ελάχιστο τότε φοβόμαστε πως θα μείνει στα χαρτιά όπως τα προηγούμενα σχέδια Ένταξης.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
---	----------------------------	---	-----------------------------

Κεφ 3.3.1 – Ο ρόλος του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Στις βασικές κατευθύνσεις για την ένταξη, ενώ αποτυπώνεται ο ρόλος του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, καθώς και της τοπικής Αυτοδιοίκησης, δεν αποτυπώνεται ουδόλως ο ρόλος των φορέων της κοινωνίας των πολιτών (οργανώσεων υποστήριξης προσφύγων και μεταναστών, όσο και	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---------------------------------------	---	---

		προσφυγικών/μεταναστευτικών κοινοτήτων/συλλόγων), ο οποίος είναι εξίσου κρίσιμος για την υλοποίηση πολιτικών ένταξης. Εξάλλου προβλέπεται στην επόμενη παράγραφο 3.4 Στρατηγικοί και τακτικοί στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής για την ένταξη, ο συντονισμός και η συνεργασία με διακρατικούς, διεθνείς και ιδιωτικούς φορείς καθώς και της Κοινωνίας των Πολιτών με απώτερο σκοπό την συνοχή και τη συμπληρωματικότητα της διαδικασίας ένταξης, χωρίς όμως καμία εξειδίκευση σε οποιοδήποτε άλλο σημείο του ρόλου και του πλαισίου εμπλοκής των φορέων της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία της ένταξης.	
2	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Είναι απαραίτητη η συνεργασία όχι μόνο μεταξύ των συναρμοδίων Υπουργείων και της Αυτοδιοίκησης αλλά και με την Κοινωνία των Πολιτών με στόχο τη δημιουργία ενιαίου πλαισίου υλοποίησης στοχευμένων δράσεων.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
3	SolidarityNow	Σχετικά με το «κρίνεται σκόπιμο να συγκροτηθεί Διυπουργική Επιτροπή Συντονισμού η οποία θα εποπτεύει και θα ελέγχει την πρόοδο και την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη» θα ήταν καλό να αναφερθούν ονομαστικά τα Υπουργεία που θα συμμετέχουν στην Επιτροπή. Δεδομένου ότι η σύσταση διυπουργικής θα έπρεπε να έχει ήδη πραγματοποιηθεί προτείνουμε την επίσπευση των διαδικασιών για τη δημιουργία της.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Κεφ 3.3.2 – Ο ρόλος της Αυτοδιοίκησης

1	ΑΡΣΙΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	Αποδίδεται – ορθά – αυξημένος ρόλος στην αυτοδιοίκηση. Ωστόσο, είναι πολύ ασθενείς οι προβλέψεις για τον τρόπο με τον οποίο θα επιδιωχθεί και θα επιτευχθεί η ανταπόκριση του προσωπικού της αυτοδιοίκησης στα καθήκοντα αυτά. Δεν γίνεται αποτίμηση του θεσμού των ΣΕΜ. Δεν υπάρχει πρόβλεψη για την εμπλοκή άλλων φορέων (πχ συνδικαλιστικές οργανώσεις) σε μια ενεργητική πολιτική ένταξης. Τέλος, δεν φαίνεται να υπάρχει πρόβλεψη για την συμπερίληψη των κοινοτήτων των μεταναστών στην ενταξιακή διαδικασία. Οι δεσμοί μεταναστών/τριών πολλών εθνικοτήτων με τις κοινότητές τους είναι πολύ ισχυροί και αυτό θα μπορούσε να είναι σημαντική βοήθεια στην ενταξιακή διαδικασία.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---	--	---

Κεφ 3.4 – Στρατηγικοί και τακτικοί στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Ενώ προβλέπεται ως βασική κατεύθυνση στην περίπτωση 6 ο συντονισμός και η συνεργασία με διακρατικούς, διεθνείς και ιδιωτικούς φορείς καθώς και της Κοινωνίας των Πολιτών, με απώτερο σκοπό την συνοχή και τη συμπληρωματικότητα της διαδικασίας ένταξης, στο σύνολο του υπολοίπου κειμένου, και ιδιαίτερα στην πρόβλεψη συγκεκριμένων μέτρων πολιτικής δεν επιφυλάσσεται ο οποιοσδήποτε ρόλος στους φορείς της κοινωνίας των πολιτών για την υλοποίηση μέτρων υποβοήθησης της ένταξης. Τέλος, η απαρίθμηση των τακτικών στόχων στην ίδια παράγραφο φαίνεται να μην	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---------------------------------------	--	---

		αντιστοιχεί με την περαιτέρω εξειδίκευση των μέτρων πολιτικής, μην περιλαμβάνοντας το σύνολο των μέτρων πολιτικής, που περαιτέρω στο κείμενο εξειδικεύονται, αλλά μερικά μόνο από αυτά. Αφήνει έτσι συχνά έξω από τη στοχοθεσία τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, την ενίσχυση των δομών υποδοχής και φιλοξενίας, την ενίσχυση των υπηρεσιών εξέτασης ασύλου και λοιπά μέτρα πολιτικής, για τα οποία θα έχρηζε μνείας ως τακτικό στόχο μιας πολιτικής για την ένταξη, που, όσον αφορά τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, αποτελεί και διεθνή υποχρέωση της χώρας.	
2	Generation 2.0 RED	<p>Στο σημείο: «η διευκόλυνση της επιστροφής στη νομιμότητα των μεταναστών και των μεταναστριών, οι οποίοι λόγω της οικονομικής κρίσης αδυνατούν να διατηρήσουν το καθεστώς νόμιμης διαμονής, με απώτερο σκοπό την ολοκλήρωση της ένταξής τους στη Χώρα» αρχικά θα προσθέταμε «καθώς και διευκόλυνση πρόσβασης στη νομιμότητα του ολοένα αυξανόμενου αριθμού αιτούντων άσυλο που λαμβάνουν απορριπτική απόφαση στο αίτημα ασύλου τους σε β' βαθμό, και άρα εκπίπτουν στο καθεστώς του «αλλοδαπού χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα».</p> <p>Πέραν αυτού, χρειάζονται περισσότερες διευκρινίσεις αναφορικά με την διαδικασία επαναφοράς στην νομιμότητα των μεταναστών διότι παρατηρούνται αρκετά προβλήματα με το πλαίσιο που υπάρχει τώρα (εξαιρετικοί λόγοι). Αφού λοιπόν συντελεστεί η επαναφορά στη νομιμότητα, ακολουθεί η στρατηγική προώθησης της πρόσβασης στην πανευρωπαϊκά συνδεδεμένη με την ένταξη, άδεια διαμονής επί μακρόν διαμέμοντος. Σε υπόμνημα που έχουμε ήδη υποβάλλει στο Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής αναφέρουμε συγκεκριμένα μέτρα όπως για παράδειγμα:</p> <p>α) Τη διεξαγωγή πανελλαδικής εκστρατείας ενημέρωσης μέσω των αποκεντρωμένων διοικήσεων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για τα πλεονεκτήματα του καθεστώτος επί μακρόν διαμέμοντος.</p> <p>β) Την επαναθεσμοθέτηση για δύο έτη των μεταβατικών διατάξεων του Κώδικα Μετανάστευσης που προέβλεπαν μείωση του απαιτούμενου οικογενειακού εισοδήματος για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμέμοντος.</p> <p>γ) Τη διασύνδεση του πληροφοριακού συστήματος της Μετανάστευσης με το Taxis ώστε η διοίκηση να γνωρίζει αυτομάτως αν συντρέχουν οι σχετικές εισοδηματικές προϋποθέσεις και να κινεί τη διαδικασία ενημέρωσης του δικαιούχου πολίτη τρίτης χώρας.</p> <p>Αναφορικά με τα προβλεπόμενα προγράμματα γλωσσομάθειας παρατηρούμε έλλειψη προοπτικής για την συνέχιση της γλωσσομάθειας και μετά τη λήξη του συγκεκριμένου προγράμματος. Αναρωτιόμαστε επίσης εάν προβλέπεται η δυνατότητα οικονομικής ενίσχυσης στα άτομα που παρακολουθούν τα μαθήματα ελληνικών. Επιπλέον, εφόσον σε κάποια επαγγέλματα (π.χ. αποκλειστικές νοσοκόμες) η γλωσσομάθεια συνδέεται με την απόκτηση της άδεια άσκησης</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		επαγγέλματος θα πρέπει να διασφαλιστεί η διαχείριση της δράσης με τρόπο που να διευκολύνει τη πρόσβαση και στη συγκεκριμένη ομάδα ατόμων. Τέλος, δεν γίνεται αναφορά για την ανάγκη διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας των μεταναστών/προσφύγων που ήδη προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.	
3	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Περαιτέρω διευκρίνιση για τις δράσεις που επίκειται να υλοποιηθούν άμεσα, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι 4,5 και 6.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	SolidarityNow	Σχετικά με τη βασική κατεύθυνση 2. «η διευκόλυνση επιστροφής στη νομιμότητα των μεταναστών και των μεταναστριών, οι οποίοι λόγω της οικονομικής κρίσης αδυνατούν να διατηρήσουν το καθεστώς νόμιμης διαμονής...», δεν γίνεται αναφορά στην υπόλοιπη Στρατηγική για το ποια μέτρα θα ληφθούν ώστε να υλοποιηθεί η διευκόλυνση επιστροφής στη νομιμότητα πέραν της ενίσχυσης του προσωπικού των υπηρεσιών έκδοσης αδειών διαμονής. Για το στόχος 1, προτείνουμε να προχωρήσει άμεσα η υλοποίηση προγραμμάτων γλωσσομάθειας για τους ενήλικες αλλοδαπούς που έχουν εξαγγελθεί και σχεδιαστεί εδώ και ένα χρόνο αλλά καθυστερούν λόγω γραφειοκρατίας. Επίσης καθώς κάποια από τα αναφερόμενα πιλοτικά προγράμματα έχουν ήδη ολοκληρωθεί π.χ. το πιλοτικό πρόγραμμα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε δύο δήμους, θα ήταν χρήσιμο να αναφερθούν τα αποτελέσματά τους ώστε να λειτουργήσουν ως καλές πρακτικές για μελλοντικά προγράμματα.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Κεφ 3.5 – Προαπαιτούμενες διαδικασίες για την προστασία και την ένταξη των αιτούντων και των αιτουσών διεθνούς προστασίας και μέτρα πολιτικής

1	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	Δυστυχώς ενώ στο παρόν κεφάλαιο προβλέπονται ορισμένες καλές πρακτικές που θα μπορούσαν να αποτελέσουν βάση για τη δημιουργία ενός οργανωμένου πλαισίου ένταξης, προβληματισμό δημιουργεί η πλήρης απουσία χρονοδιαγράμματος, πλαισίου εφαρμογής, αρμοδιοτήτων, χρηματοδότησης, αξιολόγησης και επανακαθορισμού των πραγματοποιούμενων δράσεων. Επιπλέον, μέτρα που αφορούν στην κάλυψη βασικών αναγκών και την ενίσχυση των υποδομών, δεν μπορούν να αποτελούν απλά ένα μέρος της Εθνικής Στρατηγικής αλλά θα πρέπει να υλοποιηθούν άμεσα. 1.1.2 – 1.1.4 Προτείνουμε την <u>ύπαρξη φορέα παιδικής προστασίας</u> είτε σε όλα τα ΚΥΤ, είτε στα <u>Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου</u> , που θα προσφέρουν άμεση νομική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη και ενημέρωση στους ασυνόδευτους ανήλικους και θα μεριμνούν για την άμεση τοποθέτησή τους σε δομές φιλοξενίας . Ο/η ανήλικος/η πρέπει να πλαισιώνεται από ένα ενιαίο και ομαλά λειτουργικό σύστημα μέριμνας,	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	--------------------------------------	---	---

		<p>με σκοπό την ένταξη του στην κοινωνία υποδοχής ή την συντομότερη δυνατή μεταφορά του σε άλλη χώρα της ΕΕ (στην περίπτωση που υφίσταται δυνατότητα διαδικασία επανένωσης).</p> <p>1.2.2 Το πρόγραμμα νομικής συνδρομής σε δεύτερο βαθμό δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτυχημένο και δεν παρέχει ουσιαστική υποστήριξη, καθώς ο/η δικηγόρος του μητρώου που ορίζεται στην κάθε υπόθεση έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει μόλις μια συνάντηση με τον προσφεύγοντα/ουσα με διερμηγέα. Επιπλέον, τις περισσότερες φορές η συνάντηση αυτή πραγματοποιείται αρκετούς μήνες πριν τη συζήτηση της προσφυγής με αποτέλεσμα ο/η δικηγόρος να μην έχει λάβει τις πιο πρόσφατες πληροφορίες από τον προσφεύγοντα/ουσα.</p> <p>Αν προβλεφθεί και επέκταση του προγράμματος στον πρώτο βαθμό, ειδικότερα όσον αφορά τους ασυνόδευτους ανήλικους, θα πρέπει να υλοποιηθεί με πολύ διαφορετικό σχεδιασμό με σκοπό τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και με τον καθορισμό πολλαπλών συναντήσεων προκειμένου να προετοιμασθεί και να υποστηριχθεί άρτια ο/η αιτών/ούσα παράλληλα με την υποστήριξη και τη συμβολή κοινωνικών λειτουργών και ψυχολόγων καθώς και εκπαιδευμένων πολιτισμικών διαμεσολαβητών.</p> <p>1.3.3. Συμφωνούμε με την IRC, θα πρέπει να προβλεφθεί στην ημιαυτόνομη διαβίωση η προσθήκη των ασυνόδευτων ανηλικών, οι οποίοι ακόμα, λόγω καθυστερήσεων της Υπηρεσίας Ασύλου, δεν έχουν καταγραφεί πλήρως και δεν έχουν καταθέσει αίτημα διεθνούς προστασίας.</p> <p>Το πλαίσιο ημιαυτόνομης διαβίωσης για τις ηλικίες 16+ ,αν εφαρμοστεί και υλοποιηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα και με το παρεχόμενο υποστηρικτικό πλαίσιο, θα μπορούσε να αποτελέσει μια πολύ καλή πρακτική ένταξης. Η έναρξη λειτουργίας δομών ημιαυτόνομης διαβίωσης πρέπει να περιλαμβάνει και τους ασυνόδευτους ανήλικους που κατά την διάρκεια της διαμονής τους στην Ελλάδα, ενηλικιώνονται και εξακολουθούν να χρειάζονται υποστήριξη και καθοδήγηση, με σκοπό την αυτόνομη διαβίωσή τους.</p>	
2	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Η συγκεκριμένη ενότητα εστιάζει στη διαφύλαξη θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης κατά την είσοδο των αιτούντων στην ελληνική κοινωνία μέσω της «αναβάθμισης και υποστήριξης των διαδικασιών, των υπηρεσιών και δομών που σχετίζονται με την αρχική υποδοχή τους ως προαπαιτούμενο παράγοντα που επηρεάζει σημαντικά για την επιτυχή προστασία και ένταξή τους». Η επιτυχία του συγκεκριμένου στόχου στην πράξη, εξαρτάται άμεσα από την αναθεώρηση της πολιτικής επιλογής συστηματικής επιβολής γεωγραφικού περιορισμού στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, κατόπιν της Κοινής Δήλωσης αρχηγών κρατών μελών και κυβερνήσεων ΕΕ-Τουρκίας. Ο μη</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>

επιμερισμός των αιτούντων άσυλο σε ολόκληρη τη χώρα και η άνιση συγκέντρωσή τους σε ορισμένες μόνο περιφέρειες καθιστά δυσχερέστερη κάθε προσπάθεια αναβάθμισης της πρώτης υποδοχής (βλ. και απόφαση 805/2018 Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας με την οποία ακύρωσε την απόφαση 10464/31-5-2017 της προηγούμενης Διευθύντριας της Υπηρεσίας Ασύλου που επέβαλε γεωγραφικό περιορισμό).

Ακόμη, ως προς την εν λόγω ενότητα θα πρέπει να παρατηρηθεί ότι αναφέρεται σε Ανοικτές Δομές Φιλοξενίας και Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης, και όχι σε άλλες μορφές στέγασης, όπως η φιλοξενία μέσω ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων, ξενοδοχείων ή άλλων προσωρινών ή μόνιμων δομών φιλοξενίας, για τις οποίες επιφυλάσσεται η υλοποίηση προγραμμάτων μέσω της Αυτοδιοίκησης υπό τον επόμενο άξονα πολιτικής (3.6) και υπό το μέτρο πολιτικής 1.3. Ηδη όμως, και στο σημείο αυτό θα έπρεπε να τεθεί ότι η παροχή φιλοξενίας/ στέγασης θα έπρεπε να γίνει και υπό μορφές στέγασης, οι οποίες θα υποβοηθούν την ένταξη. Η αποκλειστική χρήση των ανοικτών δομών φιλοξενίας και των ΚΥΤ για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο θα πρέπει να αποφευχθεί σε κάθε περίπτωση, ιδιαίτερα ως στόχος μιας Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη, η οποία εκκινεί ήδη από το στάδιο της Υποδοχής των μελλόντων να αναγνωρισθούν ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. Τούτο, καθώς η ένταξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας μπορεί να υποβοηθηθεί μόνο μέσα από μοντέλα στέγασης, που τους φέρνουν σε μεγαλύτερη επαφή και διάδραση με το γηγενή πληθυσμό, και όχι σε ιδιαίτερους χώρους απομονωμένους από το λοιπό οικιστικό περιβάλλον, όπως ισχύει σήμερα στη μεγαλύτερη πλειοψηφία των ΚΥΤ και Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας, αφήνοντας παράμερα και τις απαράδεκτες συνθήκες υποδοχής στα ΚΥΤ των νησιών του Ανατ. Αιγαίου.

Τα μέτρα πολιτικής 1.1, 1.2, 1.3 και 1.4 προϋποθέτουν την ύπαρξη ειδικού στρατηγικού σχεδιασμού, στη βάση του οποίου θα αναπτυχθεί η αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών. Η ενδεικτική αναφορά πιθανών χρηματοδοτικών εργαλείων στο Παράρτημα της Στρατηγικής δεν είναι αρκετή για την ανάπτυξη μίας βιώσιμης λύσης. Κρίνεται απαραίτητη η κατάρτιση συγκεκριμένης μεθοδολογίας η οποία θα περιλαμβάνει έγκαιρους μηχανισμούς πρόγνωσης αστάθμητων παραγόντων (κυρίως τις γεωπολιτικές εξελίξεις), τακτική επανεκτίμηση των χαρακτηριστικών των μετακινούμενων πληθυσμών και των ιδιαίτερων αναγκών προστασίας τους κ.α. Ειδάλλως, οι ανάγκες θα εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται αποσπασματικά.

Επιπλέον, ειδικότερα:

Για το μέτρο πολιτικής 1.1: Αναβάθμιση και λειτουργία Ανοικτών Δομών

Σχετικά με τη στέγαση, θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη και για τους χρήζοντες

		<p>διεθνούς προστασίας οι οποίοι δεν έχουν υποβάλλει αίτημα, λόγω ιδίως των διοικητικών προσκομμάτων (π.χ. του συστήματος skype της Υπηρεσίας Ασύλου), έτσι ώστε να δύνатаι να παρέχεται στέγαση και συνθήκες υποδοχής και σε αυτή την περίπτωση, ιδιαίτερα δε σε οικογένειες και άτομα που ανήκουν στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.</p> <p>Για το μέτρο Πολιτικής 1.2: Αναβάθμιση και ενίσχυση υπηρεσιών εξέτασης ασύλου</p> <p>1.2.1 Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της Υπηρεσίας Ασύλου</p> <p>Πέρα από ενίσχυση με προσωπικό κρίνεται απαραίτητη και η υποχρεωτική <u>συνεχής επιμόρφωση των χειριστών και του προσωπικού της ΥΑ σε σχέση με θέματα προστασίας των αιτούντων διεθνούς προστασίας και τον τρόπο διεξαγωγής των συνεντεύξεων.</u></p> <p>1.2.2 Προγράμματα νομικής συνδρομής σε αιτούντες/σες διεθνή προστασία</p> <p>Η επέκταση της νομικής συνδρομής οφείλει να επεκταθεί στον πρώτο βαθμό, στο σύνολο της διαδικασίας ασύλου, προβλέποντας όμως και <u>επαρκή υποστήριξη της νομικής συνδρομής μέσω διερμηνείας και συνδρομής κοινωνικής υπηρεσίας, που δεν προβλέπει το παρόν σύστημα νομικής βοήθειας στο β' βαθμό.</u></p> <p>Στο σημείο αυτό, θα άξιζε να αναφερθεί ότι θα έπρεπε να επιδιωχθεί η συσχέτιση με τις συνθήκες υποδοχής και των Προαναχωρησιακών Κέντρων κράτησης, όπου κρατούνται, ιδίως προσωρινά, αιτούντες άσυλο, οι οποίοι ουδεμία προστασία λαμβάνουν, παρότι μεγάλος αριθμός εξ αυτών, καθίστανται τελικά δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. Θα έπρεπε έτσι ο άξονας της υποδοχής να περιλάβει και συνθήκες υποδοχής προς κρατούμενους αιτούντες διεθνή προστασία. Τούτο δε ισχύει ιδιαίτερα και για ασυνόδετους ανηλίκους, οι οποίοι κρατούνται υπό τη μορφή της προστατευτικής φύλαξης.</p>	<p>Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.</p>
3	<p>Γιατροί χωρίς Σύνορα</p>	<p>Με ποια συγκεκριμένα μέτρα πρόκειται να υποστηριχθούν οι διαδικασίες, υπηρεσίες και δομές υποδοχής; Είναι αποδεκτό ότι πρέπει να παρθούν επείγοντα μέτρα, αλλά δεν υπάρχει σαφής στρατηγική για το πώς θα γίνει αυτό, ποια Υπουργεία και φορείς θα πρέπει να εμπλακούν και ποιος θα έχει την ευθύνη για την εφαρμογή της στρατηγικής. Για τα θύματα βίας/ βασανιστηρίων , για ανθρώπους που υποφέρουν από μετατραυματικό στρες κ.λπ., για γυναίκες έγκυες ή λεχώνες και για τους ασυνόδετους ανηλίκους, ποιες είναι οι συγκεκριμένες ανάγκες υποδοχής που έχουν προσδιοριστεί; Είναι απαραίτητο να παρασχεθούν περισσότερο λεπτομερείς και ακριβείς οδηγίες για το τι θα περιλαμβάνει η αναβάθμιση των δομών υποδοχής και στέγασης για ευάλωτα άτομα και ποιες θα είναι οι μίνιμουμ εγγυήσεις για τις ανάγκες των επιμέρους ευάλωτων ομάδων και συγκεκριμένα των θυμάτων βασανιστηρίων/ βίας, σεξουαλικής και άλλης και εκείνων που αντιμετωπίζουν ψυχικές ή σωματικές παθήσεις. Επίσης θα πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες κατευθυντήριες οδηγίες ειδικά σχεδιασμένες για τον εντοπισμό π.χ. θυμάτων βασανιστηρίων ή βίας κατά τη διάρκεια της συνέντευξης</p>	<p>Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.</p>

ασύλου.

1.1.2 Το προσωπικό με το οποίο θα ενισχυθεί η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και ιδίως τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης θα πρέπει να λάβει κατάλληλη εκπαίδευση μεταξύ άλλων και για να εντοπίζει θύματα βασανιστηρίων, βίας σεξουαλικής ή άλλης και άλλες ευάλωτες ομάδες και να επικοινωνεί μαζί τους με ευαισθησία. Η εκπαίδευση προς το σκοπό αυτό πρέπει να είναι συνεχής και να προβλεφθούν συστήματα ελέγχου για τη διασφάλιση τήρησής του.

1.1.3 Η στέγαση στα hotspots θα πρέπει να είναι επαρκής και κατάλληλη προς τις ανάγκες τους και να μη μένουν άνθρωποι σε τέντες ή σε tubhalls. Στα μέτρα βελτίωσης των συνθηκών είναι ζωτικής σημασίας η πρόβλεψη καθαρού τρεχούμενου και ζεστού νερού, νερού, θέρμανσης και κλιματισμού σε κάθε στεγαστική δομή. Παράλληλα τα ΚΥΤ δεν πρέπει να ξεπερνούν τη μέγιστη χωρητικότητά τους και προς το σκοπό αυτό θα πρέπει να υπάρχουν συνεχείς μεταφορές ανθρώπων σε κατάλληλες δομές στέγασης, ανθρώπινες, ασφαλείς και με εύκολη πρόσβαση στις απαραίτητες υπηρεσίες υγείας και ψυχικής υγείας και στην ενδοχώρα.

Τα είδη πρώτης ανάγκης θα πρέπει να παρέχονται από τα ΚΥΤ και όχι από τις ΜΚΟ.

1.2.1. Εκτός από την αύξηση του προσωπικού της Υπηρεσίας Ασύλου, όλο το προσωπικό, θα πρέπει να εκπαιδεύεται κατάλληλα και σε συνεχή βάση, ώστε να μπορεί να προσεγγίζει και να εντοπίζει ευάλωτες ομάδες, θύματα βασανιστηρίων, σεξουαλικής και άλλης βίας και να αναγνωρίζει τις βασικές τους ανάγκες, τις εμπειρίες τους, την πιθανότητα τραύματος και την διστακτικότητα ή αδυναμία να μιλήσουν ανά πάσα στιγμή για το παρελθόν τους. Η επιτάχυνση της εξέτασης των αιτημάτων δεν θα πρέπει να γίνεται εις βάρος μιας δίκαιης διαδικασίας.

1.4.2 Ζωτικής σημασίας για όσους υποφέρουν από σοβαρές ευαλωτότητες αλλά και για οποιονδήποτε με προβλήματα ψυχικής υγείας για την αποφυγή περαιτέρω χειροτέρευσης της υγείας του πληθυσμού. Το ΚΕΕΛΠΝΟ πρέπει να προσλάβει μόνιμο και πολύ καλά εκπαιδευμένο προσωπικό ψυχικής υγείας, ψυχιάτρους, παιδοψυχολόγους και παιδοψυχιάτρους για να διασφαλιστεί η επίτευξη αυτού του σκοπού.

Εξειδικευμένο και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό πρέπει να φροντίζει τους ανθρώπους με σοβαρά ψυχικά νοσήματα (ψυχώσεις, μετατραυματικό στρες κ.λπ.) και τα θύματα βασανιστηρίων και σοβαρών μορφών βίας. Ψυχιατρικά φάρμακα πρέπει να είναι επίσης διαθέσιμα και να χορηγούνται ανάλογα με τις ανάγκες. Πρέπει να γίνει συνείδηση η ανάγκη για κατάλληλη, ασφαλή στέγαση και ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες και ιδιαίτερα για την αποκατάσταση ευάλωτων ομάδων και θυμάτων βασανιστηρίων. Εξάλλου η κατάλληλη στέγαση και γενικότερα οι επαρκείς συνθήκες διαβίωσης αποτελούν διεθνή υποχρέωση της χώρας σύμφωνα

		με την Ευρωπαϊκή Οδηγία περί Υποδοχής.	
4	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Η στελέχωση των Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας, των ΚΥΤ και των υπηρεσιών εξέτασης ασύλου χρειάζεται να γίνεται κατά το δυνατόν με εξειδικευμένο προσωπικό.</p> <p>1.3.5. Κρίνεται ασαφές το πλαίσιο λειτουργίας των Κέντρων Ημέρας για τα οποία θεωρούμε δόκιμο να προστεθεί ο όρος Κινητή Μονάδα που ταιριάζει περισσότερο με την περιγραφή του ρόλου τους. Πιο συγκεκριμένα, με ποιο τρόπο θα μπορούσε το προσωπικό που θα τα στελεχώσει να υποστηρίξει σταθερά και συστηματικά και όχι αποσπασματικά προσωπικό και επωφελούμενους σε δομές, όπου κρίνεται απαραίτητη η πολύ καλή γνώση των προκλήσεων και των αναγκών που υπάρχουν.</p> <p>1.4.2 Γίνεται αναφορά στην ενίσχυση των υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, ωστόσο δεν αναφέρονται οι υπηρεσίες που παρέχονται, καθώς επίσης απουσιάζουν οι προτάσεις/τα μέτρα που θα συμβάλλουν στην περαιτέρω ενίσχυσή τους. Επιπρόσθετα, αναφορικά με τη βελτίωση της διαχείρισης ευάλωτων περιπτώσεων απουσιάζουν συγκεκριμένες προτάσεις διαχείρισης των προκλήσεων που εντοπίζονται στη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων. Οι προκλήσεις αυτές υπάρχουν ήδη και προτείνεται η συγκεκριμένη Στρατηγική να περιλαμβάνει μέτρα για τη διαχείρισή τους.</p> <p>1.4.3. Αντίστοιχο σχόλιο με αυτό που αναφέρεται στην παράγραφο 1.3.5.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
5	SolidarityNow	<p>Σύμφωνα με το μέτρο πολιτικής 1.2.2, καλωσορίζουμε τη δράση επέκτασης της δωρεάν νομικής συνδρομής σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης αιτημάτων ασύλου σε πρώτο βαθμό, σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και Μ.Κ.Ο. που παρέχουν νομική βοήθεια. Η παροχή νομικής συνδρομής στον πρώτο βαθμό είναι κομβικής σημασίας τόσο για την αρτιότητα και πληρότητα του αιτήματος ασύλου όσο και για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων των αιτουσών/αιτούντων καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Αναφορικά με το εθνικό πλαίσιο για παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής στο δεύτερο βαθμό, η οποία είναι υποχρεωτική σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, τονίζουμε την ανάγκη επαρκούς και έγκαιρης στελέχωσης του Μητρώου Δικηγόρων της Υπηρεσίας Ασύλου.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.

6	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	<p>Μέτρο πολιτικής 1.2.2. Προγράμματα νομικής συνδρομής σε αιτούντες και αιτούσες διεθνούς προστασίας- σελ 42</p> <p>Είναι θετική η αναφορά για επέκταση της παροχής νομικής συνδρομής στο σύνολο της διαδικασίας ασύλου, αλλά θα πρέπει να υπάρχει και η μέριμνα για <u>παροχή νομικής συνδρομής και για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες και για τους μετανάστες, τουλάχιστον για όσους είναι άποροι ή ανήκουν σε κάποια ευάλωτη ομάδα</u>. Σημειώνεται ότι το άνω κενό δεν μπορεί να καλύψει το σύστημα παροχής νομικής βοήθειας από τα Δικαστήρια, λόγω έλλειψης πρόβλεψης υπηρεσιών διερμηνείας, και κοινωνικών υπηρεσιών για την πρόσβασή τους στο σύστημα αυτό.</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ. Υπό κανονικές συνθήκες οι εν λόγω ομάδες δεν έχουν ανάγκη την συνδρομή δικηγόρων εφόσον μπορούν να ενημερωθούν επαρκώς από τη δημόσια διοίκηση. Η παροχή διαπολιτισμικής επιμόρφωσης και παροχή υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης που θα μπορούσαν να υποβοηθήσουν προβλέπεται.</p>
7	International Rescue Committee Hellas	<p>1.3.1. Σε ένα σχέδιο ενσωμάτωσης δε γίνεται να μιλάμε για ξενώνες που κατεξοχήν δεν οδηγούν στην ενσωμάτωση. Είναι μια απαρχαιωμένη πρακτική, ιδρυματικού τύπου η οποία θα πρέπει να υπάρχει σε περιορισμένο βαθμό και να έχει βραχεία διάρκεια, λειτουργώντας ως μεταβατικό στάδιο.</p> <p>1.3.2. Επίσης, όσον αφορά τους ξενώνες ανηλίκων, γνωρίζοντας τις προϋποθέσεις του AMIF, δε γίνεται να μιλάμε για προδιαγραφές και επαρκές πλαίσιο προστασίας, όταν το προσωπικό που χρηματοδοτείται δεν είναι επαρκές και δεν ακολουθεί σε καμία περίπτωση τις διεθνείς προδιαγραφές για την προστασία των παιδιών.</p> <p>1.3.3. Σίγουρα η υποστηριζόμενη διαβίωση είναι ι δανική για την ένταξη των 16+. Εδώ όμως, δεν αναφέρεται καθόλου η αρμοδιότητα, ο συντονισμός, το χρονοδιάγραμμα, αξιολόγηση κ.λ.π. Επίσης, να γίνει πιο ξεκάθαρο ότι η υποστηριζόμενη διαβίωση θα αφορά σε όλα τα ασυνόδευτα που αιτούνται άσυλο, οικογενειακή επανένωση ή ακόμα και αυτά με υπηρεσιακό σημείωμα που δεν έχουν ακόμα προχωρήσει σε καταγραφή.</p> <p>1.4.1. Οι θέσεις για διερμηνείς σε ξενώνες φιλοξενίας ασυνόδευτων παιδιών θα πρέπει να είναι περισσότερες. Σε κάποιες περιπτώσεις υπάρχει 1 διερμηνέας για 30 παιδιά.</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>

Κεφ 3.6 – Άξονες πολιτικής -Η νέα Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη

1	Κοινότητα Αφγανών Μεταναστών και Προσφύγων	<p>Σε σχέση με την μετεγκατάσταση σε αγροτικές περιοχές (1.5.2 ή/και 3.6.2) ανησυχία μας προκαλεί η απόσταση από τις όποιες υπηρεσίες είναι απαραίτητες σε μετανάστες/πρόσφυγες μέχρι να ολοκληρωθούν οι σχετικές ηλεκτρονικές δυνατότητες.</p> <p>Σε σχέση με την προώθηση της ένταξης στην εκπαίδευση και ιδιαίτερα τα Σχολεία Δεύτερη Ευκαιρίας (3.6.3) χρειάζεται να διευρυνθεί η δυνατότητα παρακολούθησής τους από όσους δεν διαθέτουν έγγραφα που σε άλλες περιπτώσεις θα θεωρούνταν απαραίτητα (π.χ. πιστοποιητικό γέννησης τουλάχιστον για όσους έχουν καταγωγή από το Αφγανιστάν).</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	Συμμετοχή στο δημόσιο διάλογο του ΝΠΙΔ ΕΠΑΝΟΔΟΣ	Όχι – Γενικό σχόλιο.
3	Terre des hommes Hellas	Με κάποιο τρόπο το Υπουργείο θα πρέπει να αντιμετωπίσει το θέμα της έλλειψης «θεσμικής μνήμης» που παρατηρείται μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, καθώς άνθρωποι σε σημαντικές θέσεις -στην κυβέρνηση αλλά και την τοπική αυτοδιοίκηση- που αφορούν στην ένταξη έρχονται και φεύγουν, παραδίδοντας το έργο τους στους διαδόχους χωρίς συστηματοποιημένο τρόπο, με αποτέλεσμα να χάνεται σημαντική δουλειά, να θέτονται νέοι στόχοι σε μηδενική βάση χωρίς να λαμβάνεται εποικοδομητικά υπόψιν ό,τι υπάρχει ήδη από τους προκατόχους.	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Άξονας πολιτικής 1 – Συνεργασία με την Αυτοδιοίκηση για την προώθηση της ένταξης σε τοπικό επίπεδο

1	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Εύστοχα γίνεται αναφορά στην ενεργό συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης σε σχέση με τη διαδικασία ένταξης, ωστόσο, γίνεται κατανοητό ότι εφόσον ο χαρακτήρας τέτοιας συμμετοχής δεν είναι υποχρεωτικός, είναι σημαντικό να αναφερθούν τα μέτρα με τα οποία θα προωθηθεί η εμπλοκή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
---	---------------------------	--	-----------------------------

2	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	<p>Η τοπική αυτοδιοίκηση παίζει σημαντικό ρόλο και αυτό φαίνεται και από τη συνεργασία και τις δράσεις που έχουν όλες οι μεταναστευτικές κοινότητες σε συνεργασία με τους Δήμους και τις Περιφέρειες. Αυτό το αναγνωρίζουμε ως θετικό στοιχείο καθώς όπως αναφέρει το ΕΦΜ συνεχώς η ένταξη ξεκινάει στην τοπική κοινότητα.</p> <p>Όμως με την υφιστάμενη νομοθεσία βλέπουμε πολλές περιπτώσεις όπου εμποδίζεται η ένταξη.</p> <p>Χωρίς αλλαγές και μια τολμηρή παρέμβαση στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων όσο και αν θέλει η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να κάνει πολλά πράγματα. Ως πιο χτυπητό παράδειγμα αναφέρουμε το γεγονός πως δεν υπάρχει δυνατότητα να πάρουν πιστοποιητικό γέννησης παιδιά που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα από μετανάστες γονείς καθώς δεν υπάρχουν οικογενειακές μερίδες στους Δήμους για τους αλλοδαπούς και έτσι χρειάζεται να παίρνουν ληξιαρχική πράξη γέννησης, να την μεταφράζουν και να την στέλνουν στις χώρες καταγωγής των γονιών τους. Αυτός ήταν και ο λόγος που το 2005 ξεκινήσαμε μαζί με το Δίκτυο Γυναικών Μεταναστριών και την Ένωση Αφρικανών Γυναικών καθώς και ελληνικές οργανώσεις την καμπάνια "Όχι στο ρατσισμό από την κούνια". Από τότε έως και σήμερα ισχύει ακριβώς το ίδιο. Η δεύτερη γενιά, δηλαδή τα παιδιά με μεταναστευτική καταγωγή δεν μπορούν να γραφτούν σε φοιτητικούς συλλόγους, σε αθλητικά σωματεία κα.</p> <p>Ένα άλλο παράδειγμα είναι τα Δημοτικά νεκροταφεία. Έως και σήμερα είναι συνηθισμένη πρακτική οι κοινότητες να διενεργούν εράνους για να καλύψουν τα έξοδα μεταφοράς των σωρών των μελών τους γιατί δεν υπάρχει δυνατότητα να ταφούν εδώ. Αυτό ισχύει όχι μόνο για τους μουσουλμάνους αλλά και για άλλες θρησκείες.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Βασίλης Χρονόπουλος	<p>Η συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στην ενταξιακή διαδικασία δεν φαίνεται από κάπου ότι στηρίζεται σε επιπλέον αρμοδιότητες που της αποδίδονται θεσμικά. Περισσότερο μοιάζει σαν να ανατίθεται «έργο» σε υπεργολάβο.</p> <p>Είναι πολύ σημαντική η θεσμική κατοχύρωση του ρόλου της Αυτοδιοίκησης. Δεν γίνεται σαφές αν η εμπλοκή της Αυτοδιοίκησης είναι εθελοντική ή υποχρεωτική. Θα είχε ενδιαφέρον η ανάλυση να συνδυάζεται και με διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας ή το πλαίσιο των προτεινόμενων αλλαγών (αν υπάρχει).</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.
4	Τσερβένης Δημήτριος Ραφαήλ	Πολύ σωστή η τοποθέτηση του Βασίλη Χρονόπουλου.	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Μέτρο πολιτικής 1.1 : Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ κεντρικής δημόσιας διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης

1	DRC Greece	<p>Η έλλειψη σαφήνειας σχετικά με τον θεσμικό ρόλο των τοπικών αρχών και την διασφάλιση της επαρκούς υποστήριξης αποδυναμώνουν τις προοπτικές υλοποίησης της Στρατηγικής καθώς δεν διευκρινίζεται εάν θα είναι στην ευχέρεια των τοπικών αρχών να αναλάβουν τέτοιο ρόλο και εάν, στην περίπτωση που δεν υπάρξει επαρκής ανταπόκριση, υπάρχει εναλλακτικό σχέδιο. Επίσης, έλλειψη σαφήνειας παρατηρείται και ως προς τον συντονιστικό μηχανισμό όπου θα μετέχουν οι διάφοροι φορείς που θα καταγράφονται και δραστηριοποιούνται στον τομέα στήριξης μεταναστών και προσφύγων.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Αναφέρεται η κατάρτιση ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης των Δήμων, ωστόσο θεωρούμε ότι πρέπει να προσδιορίζεται ευκρινώς ότι θα λαμβάνονται υπόψη από τους Δήμους οι άξονες της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη. Επίσης, η καταγραφή των φορέων προτείνεται να περιλαμβάνει και τις δράσεις που αυτοί υλοποιούν. Τέλος, θα πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια ο στόχος του σχεδίου δράσης που οφείλει να στηρίζεται στην ολιστική προσέγγιση μέσα από την ανάπτυξη συνεργειών και συμπληρωματικών δράσεων, που θα προκύπτει μέσα από την καταγραφή των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Η στελέχωση των Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας, των ΚΥΤ και των υπηρεσιών εξέτασης ασύλου χρειάζεται να γίνεται κατά το δυνατόν με εξειδικευμένο προσωπικό.</p> <p>1.3.5. Κρίνεται ασαφές το πλαίσιο λειτουργίας των Κέντρων Ημέρας για τα οποία θεωρούμε δόκιμο να προστεθεί ο όρος Κινητή Μονάδα που ταιριάζει περισσότερο με την περιγραφή του ρόλου τους. Πιο συγκεκριμένα, με ποιο τρόπο θα μπορούσε το προσωπικό που θα τα στελεχώσει να υποστηρίξει σταθερά και συστηματικά και όχι αποσπασματικά προσωπικό και επωφελούμενους σε δομές, όπου κρίνεται απαραίτητη η πολύ καλή γνώση των προκλήσεων και των αναγκών που υπάρχουν.</p> <p>1.4.2 Γίνεται αναφορά στην ενίσχυση των υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, ωστόσο δεν αναφέρονται οι υπηρεσίες που παρέχονται, καθώς επίσης απουσιάζουν οι προτάσεις/τα μέτρα που θα συμβάλλουν στην περαιτέρω ενίσχυσή τους. Επιπρόσθετα, αναφορικά με τη βελτίωση της διαχείρισης ευάλωτων περιπτώσεων απουσιάζουν συγκεκριμένες προτάσεις διαχείρισης των προκλήσεων που εντοπίζονται στη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων. Οι προκλήσεις αυτές υπάρχουν ήδη και προτείνεται η συγκεκριμένη Στρατηγική να περιλαμβάνει μέτρα για τη διαχείρισή τους.</p> <p>1.4.3. Αντίστοιχο σχόλιο με αυτό που αναφέρεται στην παράγραφο 1.3.5.</p>	Όχι - Λάθος καταχώρηση. Πρόκειται για σχόλιο στο κεφ 3.5

3	Terre des hommes Hellas	<p>Θα πρέπει να αναζητηθούν κίνητρα συμμετοχής για τους δήμους, προκειμένου να προελκύσουμε εκείνους τους δήμους που παρουσιάζουν απροθυμία να εντάξουν πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο. Δήμοι που δε μετέχουν σε προγράμματα όπως το ESTIA να μπορούν να μετέχουν σε προγράμματα οικονομικής στήριξης ως κίνητρο για την εμπλοκή τους, (εφόσον θα επωφελοούνταν έμμεσα ο ντόπιος πληθυσμός) που μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω μελλοντική εμπλοκή τους και σε προγράμματα στέγασης. Προτείνεται η ανάπτυξη σε δημοτική υποδομή "Κέντρων Εξυπηρέτησης Μιας Στάσης – one stop shops" όπου θα μεταβαίνουν οι δικαιούχοι προγραμμάτων οικονομικής στήριξης για την επιβεβαίωση των στοιχείων τους. Απαιτείται εκπαίδευση των υπηρεσιών των δήμων σε προσφυγικά θέματα και διάχυση της γνώσης.</p> <p>Με δεδομένη την απουσία ενός σχεδίου ένταξης εθνικής εμβέλειας, δημοτικοί φορείς και τοπικές κοινωνίες κλήθηκαν να υπερβούν μόνοι τους σημαντικές προκλήσεις ώστε να βρουν λύσεις σε μικρότερα ή μεγαλύτερα ζητήματα που αφορούν τις ανάγκες ενός μεταβαλλόμενου πληθυσμού. Έτσι δημιουργήθηκε το Δίκτυο Πόλεων για την Ένταξη, στο οποίο συμμετείχαν 12 δήμοι. Το νέο Σχέδιο για την Ένταξη θα πρέπει να διασυνδεθεί και να αξιοποιήσει όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά τα έως τώρα επιτεύγματα του Δικτύου.</p>	<p>Όχι – Γενικό σχόλιο. Όσον αφορά τα one stop shops, επισημαίνεται ότι υπάρχουν τα Κέντρα Κοινότητας και τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών που παρέχουν πληροφόρηση στις συγκεκριμένες ομάδες-στόχους είναι τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών.</p>
4	Tihomir Sabchev	<p>Δεδομένο ότι ήδη υπάρχουν παρόμοια ολοκληρωμένα σχέδια δράσεις από δήμους (π.χ. Θεσσαλονίκης και Αθηναίων), θα ήταν καταλληλότερο να αναγνωριστεί αυτή η πρωτοβουλία τους, αντί να παρουσιάζεται αυτή η ιδέα ως κάτι πρωτότυπο. Επίσης δεν γίνεται κατανοητό με τι ακριβώς πόρους οι δήμοι θα ετοιμάζουν αυτά τα τοπικά σχέδια, διότι οι μικρότεροι δήμοι υστερούν πολύ από άποψη ανθρωπίνων και χρηματικών πόρων και τεχνογνωσίας στον τομέα της μεταναστευτικής πολιτικής.</p> <p>Το Δίκτυο Δήμων για την Ένταξη ήδη υπάρχει και η Εθνική Στρατηγική θα έπρεπε να αναγνωρίσει την προσπάθεια που έχουν κάνει αρκετοί δήμοι της χώρας έτσι ώστε να φτιάξουν το συγκεκριμένο δίκτυο. Επομένως, η Εθνική Στρατηγική δεν θα έπρεπε να «προωθεί την δημιουργία» ενός τέτοιου δικτύου, αλλά να αναγνωρίζει την ύπαρξη και σημασία του ήδη υπάρχοντος δικτύου και να προωθεί την λειτουργία του.</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>
5	Τσερβένης Δημήτριος Ραφαήλ	<p>Θεωρώ σωστό το τελευταίο κομμάτι του σχολίου του Tihomir Sabchev. Με τι πόρους οι δήμοι θα ετοιμάζουν αυτά τα τοπικά σχέδια και ποιο τμήμα του Δήμου θα είναι αρμόδιο για την εκπόνηση του πρέπει να διευκρινιστούν καλύτερα.</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>

Μέτρο πολιτικής 1.2: Δημιουργία πλαισίου κινητοποίησης και διασφάλισης της συμμετοχής των φορέων της Αυτοδιοίκησης στην ένταξη

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Θα πρέπει να προστεθεί ως δεδομένο – κριτήριο που θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη η αποφυγή αποκλεισμού («γκετοποίησης») των δικαιούχων διεθνούς προστασίας από τη σταδιακή καθιέρωση λειτουργίας ανοικτών δομών φιλοξενίας – προσωρινών καταυλισμών, οι οποίοι δημιουργήθηκαν ως λύση έκτακτης ανάγκης σε απομακρυσμένες τοποθεσίες και συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται, παρότι, όπως και ανωτέρω παρατηρήθηκε υπό 3.5, δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να υποβοηθήσουν την ένταξη στη χώρα.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	SolidarityNow	Αναφέρεται η ανάγκη δημιουργίας περιφερειακού μηχανισμού κατανομής του μεταναστευτικού πληθυσμού λόγω και της αυξημένης πίεσης που δέχονται οι δήμοι πρώτης υποδοχής. Για να λειτουργήσει αποτελεσματικά, είναι σημαντικό το εθνικό σχέδιο ένταξης να υποστηρίζεται από το γενικότερο πλαίσιο διαχείρισης του μεταναστευτικού/προσφυγικού και να επιλυθούν ζητήματα όπως για παράδειγμα η μακρόχρονη παραμονή αιτούντων άσυλο και προσφύγων στα νησιά λόγω της εφαρμογής του γεωγραφικού περιορισμού. Πέραν των σοβαρών ανθρωπιστικών ζητημάτων που γεννά η εν λόγω πολιτική, λειτουργεί και ανασταλτικά στις μετέπειτα προσπάθειες ένταξης τους.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ , καθώς Μηχανισμός κατανομής προβλέπεται στις δράσεις και Γεωγραφικός περιορισμός προκύπτει από συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας
3	International Rescue Committee Hellas	1.2.1. Το κριτήριο της προσωπικής επιλογής και ύπαρξης οικογενειακών δεσμών σε κάποια περιοχή θα πρέπει να συμπεριληφθεί στα κριτήρια μηχανισμού γεωγραφικής κατανομής, καθώς βοηθάει στην επιτυχή ένταξη και αποφυγή μελλοντικών μετακινήσεων.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
4	Τσερβένης Δημήτριος Ραφαήλ	Συμφωνώ ως προς το μέρος της ύπαρξης οικογενειακών δεσμών και γενικότερα προσωπικών σχέσεων.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.

Μέτρο Πολιτικής 1.3: Αναβάθμιση και επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών υποδοχής σε αιτούντες και αιτούσες διεθνούς προστασίας

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Η προώθηση του προγράμματος στέγασης μέσω της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ καταρχήν είναι θετικό μέτρο, θα πρέπει να συνδυασθεί με την εποπτεία του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και της Διεύθυνσης Προστασίας Αιτούντων Ασυλο, όπως επίσης και με ένα συνολικό σχέδιο γεωγραφικής επέκτασης του προγράμματος στέγασης στο σύνολο της χώρας και όχι με συγκέντρωση των αιτούντων άσυλο σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές και ιδιαίτερα στα νησιά του Ανατ. Αιγαίου, όπως και σε άλλες περιοχές. Η προώθηση της ένταξης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας πρέπει να αποτελεί κρατική μέριμνα. Ενόψει δε του ότι, όπως προαναφέρθηκε ανωτέρω στο σχόλιο υπό 3.5, η διαδικασία της ένταξης εκκινεί ήδη από το στάδιο της υποδοχής των αιτούντων άσυλο, θα πρέπει να αποτελεί βασική μέριμνα της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη, η πρόβλεψη ενός ολικού σχεδίου υποδοχής και ένταξης στο σύνολο της χώρας και να μην	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---------------------------------------	---	---

		αφήνεται στις προθέσεις ή στις διαθέσεις των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης.	
2	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Αναφέρεται η παροχή εγγυήσεων και κινήτρων σε μικρούς ιδιοκτήτες για τη διάθεση περισσότερων κατοικιών για τη φιλοξενία αιτούντων και αιτουσών διεθνούς προστασίας, ωστόσο απουσιάζει πρόταση συγκεκριμένων μέτρων π.χ. φοροελαφρύνσεις.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	SolidarityNow	Αναφέρεται ότι ο απώτερος στόχος της δράσης για την επέκταση του προγράμματος στέγασης ESTIA είναι η «κατά το δυνατόν αυτόνομη διαβίωση τους και σταδιακή ένταξη τους στον τοπικό κοινωνικό ιστό». Πέρα από την παροχή στέγασης και βοήθηματος που διαθέτονται στα πλαίσια του προγράμματος, είναι απαραίτητες και άλλες παροχές και δράσεις προκειμένου να διασφαλιστεί η αυτόνομη διαβίωση και ένταξη, πιθανόν συνδυαστικά με άλλα προγράμματα (ενίσχυση διαπολιτισμικότητας και δικτύωση με την τοπική κοινωνία, προγράμματα ένταξης στην αγορά εργασίας με τοπικό χαρακτήρα κλπ).	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ. Εξάλλου στο πλαίσιο του προγράμματος στέγασης προβλέπεται να πραγματοποιηθούν και άλλες δράσεις που θα βοηθήσουν τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας προς την κατεύθυνση της αυτόνομης διαβίωσης και ένταξης τους.

Μέτρο Πολιτικής 1.4: Υποδοχή και Ένταξη σε Τοπικό Επίπεδο

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Το ανωτέρω σχόλιό μας υπό 1.3 αντιστοιχεί και στο παρόν μέτρο πολιτικής που αφορά δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Επιπλέον, ειδικά στην περίπτωση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, η πρόβλεψη ειδικών πολιτικών ένταξης αποτελεί υποχρέωση της Ελληνικής Πολιτείας, έτσι ώστε να υλοποιηθεί η ένταξή τους στην Ελληνική κοινωνία. Ως προς δε το πρόγραμμα HELIOS, που προαναγγέλλεται με το παρόν σχέδιο, παρότι είναι βήμα προς τη θετική κατεύθυνση, θα πρέπει να συσχετισθεί και με πρόσθετα άλλα μέτρα ένταξης, έτσι ώστε να επιτευχθεί η ομαλότερη ένταξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Θα πρέπει δε στο τελικά υιοθετηθέν κείμενο να αποφευχθεί η χρήση του όρου «αποπομπή από το σύστημα υποδοχής», καθώς η ένταξη αποτελεί συνέχεια της υποδοχής και ως τέτοια πρέπει να αντιμετωπίζεται από ένα σχέδιο Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
2	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Όσον αφορά το πιλοτικό πρόγραμμα ολοκληρωμένης παρέμβασης ένταξης δικαιούχων διεθνούς προστασίας είναι σημαντικό να αναφερθούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δικαιούχων, το χρονικό πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων, οι μετρήσιμοι δείκτες και το κόστος υλοποίησης.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	SolidarityNow	Η δράση 1.4.3 Υπαγωγή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης στέγασης, που προβλέπει 5.000 θέσεις φιλοξενίας για μέγιστη διάρκεια έως και 6 μήνες, έχει πολύ μικρή χρονική διάρκεια ενώ δεν πληρούνται πολλές από τις προϋποθέσεις (παραδείγματα κατάλληλων δράσεων όπως	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		αναφέρονται στο σχόλιο στο μέτρο 1.3.) που θα επέτρεπαν την μετάβαση των δικαιούχων σε αυτόνομη διαβίωση. Προτείνουμε παράταση της διάρκειάς της.	
4	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	Ενίσχυση των πολιτικών στέγασης και υποστήριξης αποφυλακισμένων μέσω της υποστήριξης του φορέα ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
5	Terre des hommes Hellas	<p>1.4.3 Υπαγωγή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης στέγασης:</p> <p>Απαραίτητο θα πρέπει να είναι σε κάθε πρόγραμμα στέγασης ένα exit plan για τη διακοπή της παροχής στέγασης μετά το πέρας του διαστήματος που προβλέπεται. Για τους εξής λόγους: Λαμβάνοντας υπόψιν το ελληνικό ποσοστό ανεργίας στο 20% και το σημαντικό γλωσσικό εμπόδιο που αντιμετωπίζουν οι περισσότεροι πρόσφυγες, μέχρι στιγμής, περίπου μόνο ένα 15-20% των συμμετεχόντων στα προγράμματα ένταξης κατόρθωσαν να βρουν δουλειά μέσα σε λίγους μήνες μετά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων αυτών.</p> <p>Επομένως, μέχρι σήμερα η συλλογική εμπειρία των οργανώσεων που έτρεξαν αυτά τα προγράμματα δείχνει σαφώς ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τουλάχιστον το 80% των συμμετεχόντων στα προγράμματά δεν ήταν σε θέση να βρει απασχόληση μέσα σε λίγους μήνες από το τέλος του προγράμματος. • Ενδεχομένως, το ήμισυ όσων βρήκαν δουλειά απασχολήθηκε σε εποχιακή εργασία, δηλαδή σε βραχυπρόθεσμη ανασφαλή απασχόληση. <p>Διαπιστώσαμε επίσης ότι υπάρχουν ελάχιστα κίνητρα για τις επιχειρήσεις να προσλαμβάνουν πρόσφυγες και ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, όσο περισσότερο οι πρόσφυγες παραμένουν στην Ελλάδα χωρίς να είναι ενταγμένοι, τόσο πιο δύσκολο γίνεται να κινητοποιηθούν για να μάθουν ελληνικά και να αναζητήσουν εργασία. Ταυτόχρονα, κάποιοι πρόσφυγες είναι εξαιρετικά ευάλωτοι και χρειάζονται περισσότερο χρόνο και προσπάθεια για να ενδυναμωθούν και να ενταχθούν, καθώς πρέπει να ξεπεραστούν και πολιτιστικά, και όχι μόνο γλωσσικά, εμπόδια.</p> <p>Με βάση τα παραπάνω, συνεχίζουμε να βλέπουμε την επείγουσα ανάγκη για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εξόδου από τα στεγαστικά προγράμματα που να λαμβάνει υπ' όψιν τη δυνατότητα ένταξης στην εργασιακή ζωή.</p> <p>Φυσικά θα πρέπει να υπάρχει ένα σαφώς καθορισμένο σημείο διακοπής, μετά το οποίο οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες θα σταματούν να λαμβάνουν βοήθεια, πέρα από αυτήν που είναι διαθέσιμη στους ευάλωτους Έλληνες. Αλλά είναι απαραίτητο πρώτα να έχει εδραιωθεί ένα επαρκές και αποτελεσματικό κοινωνικό προστατευτικό δίκτυο που θα μπορούσε να έχει τη μορφή ένταξης των προσφύγων σε προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας που παρέχονται στον ελληνικούς πληθυσμό, όπως η κοινωνική ασφάλιση, η κοινωνική στέγαση κλπ. Πιστεύουμε ότι εξετάζετε</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		τρόπους για την άρση των φραγμών στην πρόσβαση προσφύγων στην κοινωνική ασφάλιση και για την εκτίμηση του πρόσθετου κόστους σε περίπτωση ένταξης των προσφύγων σε αυτήν.	
--	--	--	--

Μέτρο Πολιτικής 1.5: Παροχή στέγασης σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και μετανάστες

1	ΑΡΣΙΣ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	<p>Οι θετικές αναφορές του σχεδίου δεν μπορούν να μας κάνουν να παραβλέψουμε τα σημαντικά προβλήματα πρόσβασης στην στέγη για τον προσφυγικό πληθυσμό. Με πραγματικούς όρους, είναι γνωστό ότι οι συνθήκες στέγασης στα ΚΥΤ των νησιών είναι απαράδεκτες, ενώ πολύ πρόσφατα τέθηκαν αυστηρά χρονοδιαγράμματα αποχώρησης των αναγνωρισμένων προσφύγων από τα διαμερίσματα του προγράμματος ESTIA χωρίς την ύπαρξη εναλλακτικής λύσης. Η οργάνωσή μας υποστηρίζει την ανάγκη παροχής στέγασης στα πλαίσια κοινότητας με αντίστοιχο προσωπικό που μπορεί να καθοδηγεί, συνδράμει και στηρίζει τους πρόσφυγες. Το τραύμα του ξεριζωμού σε συνδυασμό με το τραύμα του ταξιδιού, της παραμονής σε χώρους πρώτης υποδοχής με σοβαρές ελλείψεις, υπερσυσσώρευση ατόμων και πιθανόν εκ νέου βίωσης άσχημων γεγονότων, φέρνει στην ενδοχώρα και στις δομές φιλοξενίας, ανθρώπους που σε πρώτη φάση χρειάζονται χρόνο, φροντίδα, στήριξη (ιατρική, ψυχοκοινωνική, νομική) προκειμένου να αισθανθούν ασφαλείς, ευπρόσδεκτοι, να αναγνωρίσουν και να αναπλαισιώσουν το δυναμικό τους και να επαναορίσουν τη ζωή τους. Μετά από ένα εύλογο και ευπροσάρμοστο ανάλογο των προσωπικών βιωμάτων και ιστορικών, χρειάζεται ένα σταθερό πλαίσιο όπου θα ζήσουν για ένα χρονικό διάστημα, με σταθερά πρόσωπα αναφοράς και επανεκκίνηση διαμόρφωσης προσωπικών δικτύων υποστήριξης. Ο χρόνος φιλοξενίας δεν μπορεί να είναι λιγότερος από ένα χρόνο, ο χώρος φιλοξενίας και τα πρόσωπα αναφοράς (κοινωνική υπηρεσία κλπ) χρειάζεται να είναι σταθερός, με εξαιρέσεις που στόχο έχουν μόνο την καλύτερη λειτουργία της δομής ή τις προσωπικές ιδιαίτερες ανάγκες του αιτούντα.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	SolidarityNow	<p>Η παροχή στέγασης σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και μετανάστες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες μέσω προγράμματος κοινωνικής κατοικίας είναι μια πολύ σημαντική και απαραίτητη δράση που θα πρέπει αφενός να διασυνδεθεί με το πρόγραμμα ESTIA και αφετέρου να επεκταθεί και σε μη ευάλωτες ομάδες. Η πρόσφατη ανακοίνωση του ΥΜΕΠΟ για την άμεση έξοδο δικαιούχων διεθνούς προστασίας από το εν λόγω πρόγραμμα, χωρίς να έχουν ακόμα διευκρινιστεί και εξασφαλιστεί οι επιλογές που θα καλύψουν τις βασικές ανάγκες των ανθρώπων αυτών, κάνουν ακόμα πιο επιτακτική την άμεση υλοποίηση και επέκταση προγραμμάτων κοινωνικής κατοικίας. Επίσης είναι καθοριστικής σημασίας να</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		προβλεφθούν συγκεκριμένα μέτρα που θα δίνουν σε δικαιούχους και μετανάστες πρόσβαση σε επιδόματα στέγασης, ώστε να μεταβούν σε καθεστώς αυτονομίας.	
3	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	Εξασφάλιση στέγασης σε αποφυλακισμένους με την ένταξή τους στο πρόγραμμα κοινωνικής κατοικίας είτε αυτού και ιδίων είτε δια του ΝΠΙΔ ΕΠΑΝΟΔΟΣ	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Μέτρο Πολιτικής 1.6: Υποστήριξη και επέκταση της λειτουργίας Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ)

1	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	Αν και αυτονόητο θεωρούμε ότι πρέπει να προστεθεί η εξυπηρέτηση από τα ΚΕΜ και πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι δεν είναι ακόμα νόμιμα διαμένοντες, καθώς προφανώς δεν θα έχουν ενημερωθεί για τη διαδικασία που οφείλουν να ακολουθήσουν για να αποκτήσουν νομιμοποιητικά έγγραφα. Παράλληλα, πρέπει να διευκρινιστούν οι υπηρεσίες που θα παρέχονται από τους υπαλλήλους των ΚΕΜ και η εξειδίκευση και εκπαίδευση που θα πρέπει να λάβουν ή να έχουν για να απασχολούνται στην υπηρεσία αυτή (γνώση του μεταναστευτικού και προσφυγικού δικαίου, της νομοθεσίας, των κρατικών παροχών στις αναφερόμενες ομάδες κλπ). Επίσης, πρέπει να διευκρινιστεί αν οι παραπάνω υπάλληλοι θα υποστηρίζουν και ασυνόδευτους ανήλικους.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	--------------------------------------	---	---

Άξονας πολιτικής 2 – Πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες

1	INTERSOS Hellas	Προτείνουμε να υπάρχουν αναγνωρισμένα μεταφραστικά ινστιτούτα ή ανάλογες υπηρεσίες σε όλες τις μικρές και μεγάλες πόλεις με μεγάλο αριθμό προσφύγων και αιτούντων άσυλο ώστε να μπορούν να μεταφράζουν τα επίσημα έγγραφά τους και να διευκολύνεται έτσι η εξυπηρέτησή τους στις διάφορες υπηρεσίες.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	Terre des hommes Hellas	Πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες θα πρέπει να δοθούν σε αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες που διαμένουν και σε καταλήψεις, καθώς οι αυθόρμητες αυτές δομές διαμονής επωμίζονται αρκετό από το «βάρος» του στεγαστικού ζητήματος, και οι διαμένοντες είναι αρκετά επιβαρυνμένοι.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	International Rescue Committee Hellas	Σχετικά με τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσα από τη δημιουργία και την αναβάθμιση ενός ενιαίου συστήματος εξυπηρέτησης υποθέσεων πολιτών τρίτων χωρών, είναι καταρχάς απαραίτητη η εναρμόνιση των διαδικασιών σε όλες τις υπηρεσίες του ίδιου φορέα ή των διαφορετικών φορέων	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.

		<p>που εξυπηρετούν υποθέσεις πολιτών τρίτων χωρών, ώστε η εξυπηρέτηση των υποθέσεων να γίνεται κατά τρόπο κοινό και ενιαίο σε όλη την επικράτεια.</p> <p>Όσον αφορά την καλύτερη ενημέρωση και πληροφόρηση μεταναστών/μεταναστριών, δικαιούχων και αιτούντων/αιτουσών διεθνούς προστασίας για θέματα ενδιαφέροντός τους (καθεστώς παραμονής, στέγη, υγεία, περίθαλψη, εκπαίδευση, εργασία, κ.λπ.), θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη ώστε η ενημέρωση να προσφέρεται σε όλες τις κυρίαρχες γλώσσες κατά τρόπο απλό και κατανοητό (απλοποιημένη εξήγηση γραφειοκρατικών διαδικασιών, βήμα-βήμα περιγραφή τους, κλπ) και ειδική μέριμνα για τους αναλφάβητους μεταξύ των επωφελομένων.</p>	
--	--	--	--

Μέτρο Πολιτικής 2.1: Ενημέρωση και πληροφόρηση για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των νεοεισερχόμενων μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε αγαθά και υπηρεσίες

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Η πρόβλεψη αναβάθμισης της ηλεκτρονικής πύλης του ΥΜΕΠΟ είναι μέτρο προς τη θετική κατεύθυνση. Η σύνταξη της και η διαρκής επικαιροποίηση και ενημέρωσή της σε όλες τις βασικές γλώσσες προσφύγων και μεταναστών, θα πρέπει να αποτελεί βασική μέριμνα του ΥΜΕΠΟ, καθώς η σημερινή ιστοσελίδα παρέχει δυστυχώς μόνο ελάχιστη ενημέρωση στην Αγγλική γλώσσα, ενώ ο μεγαλύτερος πληθυσμός προσφύγων και μεταναστών ομιλούν άλλες γλώσσες.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	<p>Μέτρο πολιτικής 2.1.2 Δημιουργία ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής{...}για θέματα ενδιαφέροντός τους- σελ. 54</p> <p>Η δημιουργία οποιασδήποτε μορφής νέας τεχνολογίας για την ενημέρωση των μεταναστών και των προσφύγων θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τον τρόπο που χρησιμοποιούν ήδη οι πρόσφυγες και οι μετανάστες τις εφαρμογές και τα social media. Η χρήση της τεχνολογίας είναι απαραίτητη, μάλιστα το πλάνο θα μπορούσε να συμπεριλάβει και ήδη υπάρχουσες εφαρμογές με ανάπτυξη ή βελτίωση τους αλλά πάντα έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των επωφελομένων. Η ενημέρωση δεν μπορεί να περιοριστεί σε φυλλάδια, δεδομένου ότι μεγάλο ποσοστό των μεταναστών και των προσφύγων δεν ενημερώνονται από τα φυλλάδια. Η εμπειρία μας έχει δείξει πως το φυλλάδιο δεν λειτούργησε ποτέ ως μορφή επικοινωνίας από μόνο του. Τα ενημερωτικά φυλλάδια είναι απαραίτητα ώστε οι κοινότητες να ενημερώσουν τους Έλληνες πολίτες για τις δράσεις και το έργο τους. Επιπλέον πρέπει να υπάρχει στήριξη των μεταναστευτικών κοινοτήτων οι οποίες σε μεγάλο βαθμό λειτουργούν και ως γραφεία ενημέρωσης.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	International	2.1.1. Η νομοθεσία, οι διαδικασίες, τα γραφειοκρατικά κείμενα προς ενημέρωση	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να

	Rescue Committee Hellas	των φορέων και υπηρεσιών θα πρέπει να μεταφράζονται σε απλοποιημένη, βατή, εύκολα προσβάσιμη και κατανοητή πληροφορία για τους επωφελούμενους.	επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
--	-------------------------	--	---

Μέτρο Πολιτικής 2.2: Αναβάθμιση και ενίσχυση της λειτουργίας των υπηρεσιών μετανάστευσης του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής

1	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΑΔνης	Συμμετοχή εκπροσώπων του ΝΠΙΔ με την επωνυμία «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» στην επιτροπή που θα επεξεργαστεί τροποποιήσεις στον Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης για την απλούστευση της διαδικασίας κλπ αναφορών αποφυλακισμένων.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Βασίλης Χρονόπουλος	<p>Η μελέτη, κατηγοριοποίηση και καταγραφή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των πολιτών τρίτων χωρών (2.2.4) έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Προφανώς τα δικαιώματα είναι ήδη κατοχυρωμένα με νόμους, πολλοί από τους οποίους αφορούν ενσωμάτωση ενωσιακού δικαίου.</p> <p>Στην πράξη όμως πολλές φορές η διοίκηση φέρεται να αγνοεί τις δικές της υποχρεώσεις. Δυστυχώς η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης αλλά και των δικαιωμάτων των πολιτών τρίτων χωρών που προβλέπονται (εδώ και πολλά χρόνια) στον Κώδικα Μετανάστευσης, των δικαιωμάτων της ενιαίας άδειας και του επί μακρόν διαμένοντος γίνεται με πολλά εμπόδια. Με έναν περίεργο τρόπο συγχωρείται η άγνοια νόμου για τη διοίκηση κάτι που προφανώς δεν συμβαίνει για τους πολίτες.</p> <p>Η άγνοια των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την μεταναστευτική νομοθεσία από τους πολίτες τρίτων χωρών οδηγεί σε απώλεια του καθεστώτος νομιμότητας και σε ταλαιπωρία. Η άγνοια των υποχρεώσεων από τη μεριά της διοίκησης οδηγεί σε ταλαιπωρία και δυσκολεύει την ένταξη ανθρώπων που δεν έχουν φταίξει σε κάτι.</p> <p>Φαίνεται ότι το ΥΜΕΠΟ έχει καταγράψει τις «δυσλειτουργίες» άλλων υπουργείων και η πρόταση του μπορεί να δώσει μια μικρή ώθηση προς τη νομιμότητα. Χρειάζονται όμως πολύ πιο γρήγορα βήματα.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Μέτρο Πολιτικής 2.3: Αναβάθμιση και υποστήριξη λειτουργίας δημόσιων υπηρεσιών και υπηρεσιών τοπικής αυτοδιοίκησης που συναλλάσσονται με μετανάστες/μετανάστριες, αιτούντες/αιτούσες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Πλέον των προτεινόμενων μέτρων, θα πρέπει να προβλεφθεί η εισαγωγή μαθημάτων/εργαστηρίων (ειδικά σε σχολές ειδικότητων που συναλλάσσονται με προσφυγικό και μεταναστευτικό πληθυσμό, όπως οι κοινωνικοί λειτουργοί) με αντικείμενο τη συνεργασία με διαπολιτισμικούς μεσολαβητές και διερμηνείς.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---------------------------------------	--	---

2	SolidarityNow	Η καταγραφή, διασύνδεση και δικτύωση δημόσιων υπηρεσιών που ασχολούνται με θέματα μετανάστευσης και ένταξης, που αναφέρεται σε αυτό το κεφάλαιο, έχει αποδειχτεί δύσκολη στην πράξη. Ενδεικτικά αναφέρουμε προβλήματα διασύνδεσης ψηφιακών συστημάτων σε δημόσιες υπηρεσίες λόγω χρήσης διαφορετικών λογισμικών, τα οποία εν το μεταξύ παρεμποδίζουν την πρόσβαση ανθρώπων στα δικαιώματά τους (έκδοση δημόσιων εγγράφων). Ο σχεδιασμός τέτοιων δράσεων επομένως πρέπει να λάβει τα παραπάνω υπόψη για να μπορέσουν να υλοποιηθούν άμεσα και να προσφέρουν πραγματικά θετικές αλλαγές στη ζωή μεταναστών, προσφύγων και αιτούντων άσυλο.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	Συμπερίληψη του ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» στο Μέτρο Πολιτικής 2.3 (σε όλες τις υποενότητες του μέτρου).	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Μέτρο Πολιτικής 2.4: Διευκόλυνση της πρόσβασης των μεταναστών και των μεταναστριών, των αιτούντων/αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας

1	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	Αναφορικά με το ΚΕΕΛΠΝΟ, ήδη η εφαρμογή του προγράμματος Philos 2 έχει καθυστερήσει και από το προηγούμενο πρόγραμμα έχουν φανεί οι δυσχέρειες και τα προβλήματα εφαρμογής του, με ιδιαίτερο αυτό της απουσίας διερμηνέων. Ζητήματα υπάρχουν και σε θέματα όπως η πλήρης κάλυψη του εμβολιασμού, η απουσία νομικής υποστήριξης σε θύματα έμφυλης βίας και trafficking.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	--------------------------------------	--	---

2	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Η προοπτική επέκτασης προγραμμάτων ιατρικής φροντίδας θα πρέπει να επαινεθεί ως πρόθεση, θα πρέπει όμως να ληφθεί υπόψη ότι οι αναφερόμενες «ολοκληρωμένες υπηρεσίες που καλύπτουν τις υγειονομικές και ψυχοκοινωνικές ανάγκες των προσφύγων/γυναικών προσφύγων και των μεταναστών/μεταναστριών τόσο στην ηπειρωτική χώρα, όσο και στα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου», δεν απεικονίζουν την πραγματικότητα, όπως ενδεικτικά αποτυπώνεται από τις κρίσιμες ελλείψεις σε ιατρικό και ιδίως ψυχοκοινωνικό προσωπικό, μεταξύ άλλων, στα ΚΥΤ Ορεστιάδας, Έβρου, Μόριας, Λέσβου και Βαθέως, Σάμου, καθώς και στην συντριπτική πλειοψηφία των χώρων κράτησης υπηκόων τρίτων χωρών (κρατητήρια και ΠροΚεΚα). Θα πρέπει έτσι να υπάρξει, ως προς αυτό, μεγαλύτερη μέριμνα και ειδική πρόβλεψη ενίσχυσης των υπηρεσιών υγείας σε όλα τα σημεία εισόδου αιτούντων άσυλο της χώρας.</p> <p>Επιπλέον, ειδικά ως προς την προστασία θυμάτων (ορθότερο επιζώντων) βασανιστηρίων, ενόψει και της πρόσφατης τροποποίησης του άρθρου 23 του ν. 4540/2018 και πρόβλεψης πιστοποίησης μόνο από δημόσια νοσοκομεία ή ιατρούς δημοσίων φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, θα πρέπει να προβλεφθεί η κάλυψη της ανάγκης για διερμηνεία, για εκπαίδευση και επιμόρφωση για τη διενέργεια εξειδικευμένων εξετάσεων και διαδικασιών καθώς και διεπιστημονικής προσέγγισης από ομάδα αποτελούμενη από ιατρό, ψυχολόγο, νομικό, κλπ., όπως προβλέπεται και από το Πρωτόκολλο της Κωνσταντινούπολης και όχι μόνο από γιατρό, όπως αναφέρεται στο νόμο, έτσι ώστε να παρέχεται προστασία που θα υποβοηθήσει την ένταξη των επιζώντων βασανιστηρίων που θα δικαιωθούν διεθνούς προστασίας.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Κοινότητα Αφγανών Μεταναστών και Προσφύγων	<p>Σε σχέση με την πιστοποίηση διαμεσολαβητών υγείας (υπό 2.4.3) πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνει ιδιαίτερη πρόβλεψη και μνεία και πάλι (όπως στο .1. πιο πάνω) στην προτίμηση για την τοποθέτηση σε αντίστοιχες θέσεις προσφύγων/μεταναστών και ιδιαίτερα γυναικών για γυναίκες, για θρησκευτικούς και πολιτιστικούς λόγους.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	Γιατροί χωρίς Σύνορα	<p>2.4.1.Το Πρόγραμμα PHILOS II πρέπει να προσλάβει 1,575 πολύ καλά εκπαιδευμένους υπαλλήλους, για να φέρει σε πέρας την εντολή του και για να αρχίσει να λειτουργεί στις 19 Μαρτίου 2019, όπως έχει δημόσια ανακοινωθεί. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι θα προσληφθούν ειδικευμένοι επαγγελματίες στην παιδοψυχολογία/παιδοψυχιατρική στο πλαίσιο του Philos 2, όπως και άλλες ιατρικές ειδικότητες, γιατροί, νοσοκόμες, μαίες και διαπολιτισμικοί μεσολαβητές. Είναι κρίσιμο το ιατρικό προσωπικό του ΚΕΕΛΠΝΟ να δίνει σε όλους τους ασθενείς στα hotspot αντίγραφο του ιατρικού του ιστορικού κατά τη νομοθεσία. Ποια είναι</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		<p>τα ειδικότερα βήματα ώστε το Υπουργείο Υγείας και οι τοπικές αρχές να αυξήσουν την ικανότητα του ΕΣΥ να παρέχει ιατρική και ψυχιατρική φροντίδα σε αιτούντες άσυλο; Θα πρέπει να υπάρξουν ειδικές προβλέψεις για περίθαλψη και αποκατάσταση θυμάτων βασανιστηρίων.</p> <p>Είναι σημαντικό ο πληθυσμός που μένει στα καμψ, τα οποία βρίσκονται συχνά σε απομακρυσμένα σημεία στην ενδοχώρα, να έχει αβίαστη πρόσβαση σε δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια και ψυχική περίθαλψη. Για παράδειγμα θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για τακτικές και φθηνές συγκοινωνίες προς όλες τις υπηρεσίες περίθαλψης, πρόσθετη κοινωνική υποστήριξη, συνοδείες και επαρκής διερμηνεία. Επίσης για να υπάρξει πραγματική ένταξη και εγκαθίδρυση σχέσεων στην κοινότητα, θα πρέπει να βρεθούν και να εφαρμοστούν λύσεις για μόνιμη στέγαση σε μη απομακρυσμένες περιοχές.</p> <p>2.4.2- 2.4.3: Είναι σημαντικό το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό να εκπαιδεύεται συνεχώς, ώστε να είναι σε θέση να παρέχει εξειδικευμένη φροντίδα για τις συγκεκριμένες ανάγκες του πληθυσμού. Αυτό είναι απαραίτητο για την αύξηση της πρόσβασης στην υγεία και οι διαπολιτισμικοί μεσολαβητές αποτελούν κρίσιμο παράγοντα στο πλαίσιο αυτό. Επίσης η έμφυλη διάσταση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην πρόσληψη των τελευταίων, καθώς θα πρέπει να υπάρχουν αρκετές γυναίκες για την κάλυψη των αναγκών γυναικών ασθενών και ανηλίκων. Τέλος, για να διασφαλιστεί το απόρρητο και ο επαγγελματισμός αλλά και να αποκλειστεί η πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων, είναι απολύτως απαραίτητο οι διαπολιτισμικοί μεσολαβητές να μην προέρχονται από τα καμψ ή τα ΚΥΤ.</p>	
5	<p>Ομάδα εργασίας φορέων για την υποστήριξη και αποκατάσταση ατόμων που έχουν υποστεί βασανισμό και άλλες μορφές βίας ή κακοποίησης (VOT subgroup)</p>	<p>Στο πλαίσιο των συναντήσεων της Ομάδας Ψυχικής Υγείας και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης Θεσσαλονίκης, συστάθηκε, από τον Μάιο του 2018, μια επιμέρους υποομάδα (VOT subgroup), με τη συμμετοχή φορέων που παρέχουν υπηρεσίες ιατρικής, ψυχοκοινωνικής και νομικής υποστήριξης σε προσφυγικό πληθυσμό, με σκοπό να συζητηθούν θέματα που αφορούν τις ιδιαίτερες ανάγκες υποστήριξης των ανθρώπων που υπήρξαν θύματα βασανιστηρίων και άλλων μορφών βίας και κακοποίησης. Η υποομάδα αυτή στοχεύει στην ευαισθητοποίηση σε σχέση με τα ζητήματα που αφορούν την υποστήριξη των ατόμων αυτών, την ανάδειξη των προκλήσεων και των εμποδίων που συναντάμε, με απώτερο στόχο την ύπαρξη ενός δικτύου συντονισμού των υπηρεσιών που παρέχονται σε αυτά τα άτομα στην Βόρεια Ελλάδα.</p> <p>Ορισμένα σημεία που κρίνεται σημαντικό να συμπεριληφθούν στον σχεδιασμό προγραμμάτων για την ανταπόκριση σε ανάγκες ιατρικής φροντίδας και αποκατάστασης ανθρώπων που έχουν υποστεί βασανισμό και άλλες μορφές βίας και κακοποίησης είναι τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ανάγκη εξασφάλισης / επέκτασης κατάλληλων στεγαστικών προγραμμάτων 	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>

και σταθερής κάλυψης των βασικών αναγκών διαβίωσης που αποτελεί και βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός πλαισίου υποστήριξης.

- Προτεραιοποίηση και επίσπευση των μακρών αναμονών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου, ανάγκη εκπαίδευσης και εξειδικευμένης προσέγγισης από το προσωπικό των υπηρεσιών ασύλου για την αποφυγή του κινδύνου επανατραυματισμού.
- Η ανάγκη κάλυψης ιατρικών αναγκών αποκατάστασης, που συμπεριλαμβάνει τη δυνατότητα μακροπρόθεσμης ιατρικής φροντίδας και την ανταπόκριση σε εξειδικευμένες ανάγκες των ατόμων αυτών, όπως ψυχιατρική παρακολούθηση, φυσιοθεραπεία, λογοθεραπεία, οδοντιατρικές εργασίες κ.τ.λ. Η εξοικείωση με το σύστημα υγείας, η εξασφάλιση πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης, η παροχή κατάλληλης διερμηνείας από εκπαιδευμένο προσωπικό, η αποφυγή μακράς αναμονής για τα ιατρικά ραντεβού, η προτεραιοποίηση στην πρόσβαση, η εξασφάλιση σταθερής παρακολούθησης κρίνονται αναγκαίες προϋποθέσεις για την ολοκληρωμένη φροντίδα αποκατάστασης.
- Η ανάγκη εξειδικευμένης προσέγγισης, ιδιαίτερα στις δημόσιες ιατρικές υπηρεσίες που μπορεί να επιτευχθεί μέσω συνεχιζόμενης εκπαίδευσης / ευαισθητοποίησης του προσωπικού, εποπτείας και συμβουλευτικής στο προσωπικό που ασχολείται με υποθέσεις ανθρώπων που έχουν υποστεί βασανισμό και άλλες μορφές βίας και κακοποίησης. Η αποτελεσματικότερη διασύνδεση μεταξύ των υπηρεσιών (Διεθνών οργανισμών, Μ.Κ.Ο. και των δημόσιων δομών υγείας σε Πρωτοβάθμιο και Δευτεροβάθμιο επίπεδο) μπορεί να επιτευχθεί μέσω της τοποθέτησης προσώπων αναφοράς στις κοινωνικές υπηρεσίες των δημόσιων δομών υγείας καθώς και τη δημιουργία δικτύου και θεσμοθετημένων συναντήσεων ανάμεσα σε δημόσιους φορείς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών για τον συντονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών και την εξασφάλιση μακροπρόθεσμης και συνεχούς, σταθερής φροντίδας αποκατάστασης.
- Εφαρμογή διεπιστημονικής και ολιστικής προσέγγισης για την αποκατάσταση ατόμων που έχουν υποστεί βασανισμό ή άλλη μορφή βίας και κακοποίησης: Συνεργασία μεταξύ διεπιστημονικής ομάδας επαγγελματιών που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής, νομικής, ψυχολογικής, ιατρικής φροντίδα (διαδικασία, που, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, βασίζεται και καθοδηγείται από τις αρχές του «Πρωτοκόλλου της Κωνσταντινούπολης» – εγχειριδίου για την αποτελεσματική διερεύνηση καταγγελιών βασανιστηρίων και τεκμηρίωσή τους καθώς και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας)
- Αναγκαιότητα εκπαίδευσης προσωπικού των φορέων που θα εμπλέκονται στην πρώτη υποδοχή και διερεύνηση περιπτώσεων ανθρώπων που έχουν υποστεί βασανισμό ή άλλη μορφή βίας και κακοποίησης και διεπιστημονική χρήση του

		<p>Πρωτοκόλλου της Κωνσταντινούπολης από νομικές, κοινωνικές υπηρεσίες και επαγγελματίες υγείας κατά τη διερεύνηση και αξιολόγηση των βασανιστηρίων και άλλων μορφών βίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαμόρφωση παρεμβάσεων κοινωνικής ένταξης, ενδυνάμωσης, εκπαίδευσης, εθελοντισμού, εργασιακής αποκατάστασης. 	
6	SolidarityNow	<p>Αναφέρεται ότι «Το Υπουργείο Υγείας... με φορέα υλοποίησης το ΚΕΕΛΠΝΟ, παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες που καλύπτουν τις υγειονομικές και ψυχοκοινωνικές ανάγκες των προσφύγων/γυναικών προσφύγων και των μεταναστών/μεταναστριών τόσο στην ηπειρωτική χώρα, όσο και στα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου.». Δυστυχώς από την εμπειρία μας στο πεδίο γνωρίζουμε ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται δεν καλύπτουν τις ανάγκες και μάλιστα υπάρχουν μεγάλα προβλήματα και κενά, τα οποία έχει παραδεχτεί και το αρμόδιο Υπουργείο. Η επέκταση των προγραμμάτων ιατρικής φροντίδας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης είναι απαραίτητη αν και αρκετές από τις δράσεις που προτείνονται είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν εντός του προτεινόμενου χρονικού πλαισίου καθώς λείπουν βασικές προϋποθέσεις υλοποίησης τους. Για παράδειγμα το πρόγραμμα του ΚΕΕΛΠΝΟ Philos 2 που θα συντονίσει την πλειοψηφία των προτεινόμενων δράσεων, προβλεπόταν να είχε ξεκινήσει αρκετούς μήνες νωρίτερα, παρόλα αυτά λόγω καθυστερήσεων πρόσληψης προσωπικού, παίρνει συνεχώς παρατάσεις. Δεδομένου ότι η εξασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας είναι κρίσιμης σημασίας, θεωρούμε ότι είναι σκόπιμο να περιληφθεί στην στρατηγική η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, ανεπαρκειών και εμποδίων και να εξειδικευτούν συγκεκριμένες ενέργειες (με τη διενέργεια άμεσης διαβούλευσης μεταξύ του Υπουργείου Υγείας και των άμεσα εμπλεκόμενων φορέων) για την άμεση αντιμετώπισή τους.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
7	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	<p>Συμπερίληψη του ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» στο Μέτρο Πολιτικής 2.4 (σε όλες τις υποενότητες του μέτρου). Συμπερίληψη του Ν.Π.Ι.Δ Επάνοδος στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Άξονας πολιτικής 3 – Προώθηση της ένταξης στην εκπαίδευση

1	Ένωση εκπαιδευτικών της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας	<p>Να υποστηριχθεί και να ενισχυθεί το σχολείο της ένταξης, της συμπερίληψης και της διαπολιτισμικής αλληλεπίδρασης. Να επανενεργοποιηθούν τα ΚΔΒΜ και τα προγράμματα διδασκαλίας της γλώσσας υποδοχής με στόχο την ομαλότερη ένταξη των ενηλίκων αλλά και των παιδιών τους.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---	--	---

2	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	Οι προβλεπόμενες θέσεις δεν επαρκούν για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών και την εγγραφή όλων των παιδιών σε δημόσια σχολεία, ενώ προβλήματα έχουν παρατηρηθεί κατά την εγγραφή μαθητών στο μέσο της σχολικής χρονιάς λόγω μεταφοράς τους, οπότε και θα πρέπει να υπάρξει σχετική μέριμνα, όπως επίσης θα πρέπει να βρεθεί λύση σχετικά με την εγγραφή των ανηλίκων μαθητών άνω των 16 ετών, των οποίων η πρόσβαση στην εκπαίδευση καθίσταται σχεδόν αδύνατη.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Στα μέτρα που προτείνονται στον παρόντα άξονα είναι σημαντικό να συμπεριληφθούν και αυτά που θα συμβάλλουν στην ελαχιστοποίηση των διαρροών στο εκπαιδευτικό σύστημα.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ. Εξάλλου υπάρχει ήδη σχετική δράση (Βλ. δράση 3.1.1)
4	SolidarityNow	Στο τομέα της εκπαίδευσης έχουμε δει τη μεγαλύτερη πρόοδο συγκριτικά με άλλους τομείς. Παρόλα αυτά οι καθυστερήσεις στην έναρξη λειτουργίας τάξεων υποδοχής, η σχολική διαρροή κυρίως στις μεγαλύτερες ηλικίες/τάξεις, αλλά και διαδικαστικά εμπόδια που αφορούν στις εγγραφές είναι μερικά από τα προβλήματα που εμμένουν και για τα οποία η Στρατηγική θα ήταν καλό να προβλέπει ανάλογα μέτρα επίλυσής τους. Μας προβληματίζει επίσης ότι η αναγνώριση τίτλων σπουδών που προτείνεται στις δράσεις, είναι κάτι το οποίο έχει ανακοινωθεί εδώ και πολύ καιρό, δεν έχει όμως υλοποιηθεί ακόμα.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
5	Terre des hommes Hellas	Οι προσπάθειες ένταξης μπορούν να επωφεληθούν σε μεγάλο βαθμό από προγράμματα για παιδιά μουσουλμάνων που έχουν εκπονηθεί και εκπονούνται στη Βόρεια Ελλάδα εδώ και πολλά χρόνια. Για άλλη μια φορά, υπενθυμίζεται εδώ η σημασία της «θεσμικής μνήμης» η οποία λείπει και θα πρέπει να αντιμετωπιστεί προκειμένου να ενισχυθούν εποικοδομητικά οι δράσεις και να εξοικονομηθούν πόροι σε πολλά επίπεδα.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Μέτρο Πολιτικής 3.1: Υποστήριξη της ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα

1	INTERSOS Hellas	3.1.3 Προτείνεται η αναγνώριση της φοίτησης για όλες τις βαθμίδες (Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια, Τριτοβάθμια) καθώς και η έκδοση Ευρωπαϊκού μαθητικού διαβατηρίου βεβαίωσης φοίτησης για την διευκόλυνση της συνεπής φοίτησης σε άλλες χώρες. Προτείνεται επίσης η δημιουργία κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου για τη εισαγωγή στη τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανόμενων των περιπτώσεων που οι πολίτες αδυνατούν να προσκομίσουν αποδεικτικούς τίτλους σπουδών από την χώρα προέλευσής τους.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	-----------------	---	---

		3.1.4 Προτείνεται η διευκόλυνση της συμμετοχής των Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφύγων (Δ.Υ.Ε.Π) και των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π) σε προγράμματα εκπαιδευτικών ευρωπαϊκών δράσεων	
2	Ένωση εκπαιδευτικών της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας	3.1.1. Για την ποιοτική αναβάθμιση των τάξεων υποδοχής, να αξιοποιηθούν, κατά προτεραιότητα, εκπαιδευτικοί με αυξημένα – ειδικά προσόντα, όπως προκύπτουν από τίτλους σπουδών, προγράμματα επιμόρφωσης και εμπειρία στη διδασκαλία σε πολύγλωσσα – πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα – εκπαιδευτικοί που ήδη έχουν απασχοληθεί σε ευρωπαϊκά προγράμματα που υλοποιήθηκαν από Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και δεν αναγνωρίζεται ως τώρα η σχετική προϋπηρεσία τους από το Υπουργείο. 3.2.1 Οι ΔΥΕΠ μπορούν να είναι αποδεκτές μόνο ως λύση έκτακτης ανάγκης, για περιορισμένο χρονικό διάστημα και όσο δεν υφίσταται πραγματική (όχι δηλούμενη ή εικαζόμενη) δυνατότητα των γειτονικών σχολείων να φιλοξενήσουν το σύνολο των μαθητών των Κέντρων Φιλοξενίας. Οι ΔΥΕΠ δεν μπορούν να αποτελούν ισότιμη μονάδα ένταξης όταν δεν βρίσκονται κοντά στο Κέντρο Φιλοξενίας σχολείου που εντάσσεται σε ΖΕΠ.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	3.1.4 Εκτός από προγράμματα ευαισθητοποίησης μαθητών, εκπαιδευτικών, γονέων και εργαζόμενων, για την προαγωγή της αρμονικής διαπολιτισμικής συνύπαρξης είναι σημαντική και η αντίστροφη διαδικασία, δηλαδή η ενημέρωση και επαφή με τον πολιτισμό των μεταναστών και των αιτούντων ή δικαιούχων διεθνούς προστασίας.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	DRC Greece	3.1.2. Οποιαδήποτε εκπαιδευτική διαδικασία εντός των διακριτών ορίων όπου ζουν οι πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο δεν προωθούν την ένταξη, αντίθετα έχουμε δει εμπειρικά μεγάλη διαφορά όταν μετακινούνται προς τα «έξω» και έχουν ευκαιρίες να γνωρίσουν τον ντόπιο πληθυσμό ανεξαρτήτως ηλικίας.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
5	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Το μέτρο κρίνεται θετικά, πλην όμως, θα πρέπει ιδιαίτερα να προσεχθούν οι σχετικές νομοθετικές προβλέψεις, έτσι ώστε να προσαρμόζονται στις συνθήκες των χωρών καταγωγής των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τη συχνή αδυναμία εφοδιασμού τους με έγγραφα και τίτλους από τις χώρες προέλευσής τους, κάτι το οποίο ουδόλως ταλαιπωρεί ιδιαίτερα τους ενδιαφερόμενους ιδίως από την άποψη της διοικητικής εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

6	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Η αξιοποίηση εκπαιδευτικών με εμπειρία σε πολύγλωσσα περιβάλλοντα προϋποθέτει δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου αναφορικά με τα κριτήρια διορισμού των εκπαιδευτικών που θα απασχοληθούν στις τάξεις υποδοχής και ενισχυτικής διδασκαλίας. Υπάρχει σχετική πρόβλεψη;</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>
7	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	<p>3.1.3 Αναγνώριση των τίτλων σπουδών και προώθηση της Ένταξης στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση -σελ. 61</p> <p>Απαιτείται να γίνει πραγματική μεταρρύθμιση στη νομοθεσία τη σχετική με την αναγνώριση της εκπαίδευσης και των τίτλων σπουδών, η οποία να λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές διαδικασίες και μοντέλα εκπαίδευσης στις χώρες καταγωγής των μεταναστών, μη Ευρωπαϊκές κατά κύριο λόγο, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία όπως το Υπ. Παιδείας. Αναφέρουμε το παράδειγμα Σουδανής πολίτη, που τα τελευταία χρόνια προσπάθησε επανειλημμένα να αναγνωρίσει τον τίτλο σπουδών της πλην όμως αυτό δεν κατέστη δυνατό, για τον τυπικό λόγο ότι στην παρακολούθηση των σπουδών της είχε λιγότερους υπευθύνους, από όσους προέβλεπε η Ελληνική νομοθεσία, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εργαστεί στον τομέα εκπαίδευσής της της. Το ίδιο ισχύει και για την αναγνώριση των επαγγελματικών δεξιοτήτων</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>
8	International Rescue Committee Hellas	<p>3.1.2. Η λειτουργία 21 νηπιαγωγείων «εντός των δομών φιλοξενίας» σίγουρα δεν ενθαρρύνει την ένταξη.</p> <p>3.1.3 Αναγνώριση όχι μόνο τίτλων σπουδών αλλά και προηγούμενης φοίτησης σε εκπαιδευτικά ιδρύματα των χωρών καταγωγής, ενίσχυσης της υπάρχουσας βάσης δεδομένων με πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα των κυριότερων χωρών καταγωγής των αναγνωρισμένων προσφύγων.</p> <p>Να αναφερθούν συγκεκριμένα οι φορείς ΔΟΑΤΑΠ (για πανεπιστημιακή εκπαίδευση) και ΕΟΠΠΕΠ (για επαγγελματική εκπαίδευση), η απλοποίηση των διαδικασιών αναγνώρισης, η μείωση του κόστους της αίτησης για αναγνώριση.</p> <p>3.1.4. Πολύ σημαντικό. Συμπληρωματικά, ίσως χρειάζεται και περαιτέρω εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για διαχείριση των μαθητών μέσα στην τάξη, καθώς και ψυχολογικές πρώτες βοήθειες (psychological first aid) που είναι βασικές τεχνικές ώστε οι καθηγητές/ δάσκαλοι να μπορούν να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις που προκύπτουν λόγω τραυματικών γεγονότων που έχουν βιώσει τα παιδιά.</p> <p>Επιπλέον, να γνωρίζουν τους μηχανισμούς παραπομπής κ πώς να αντιδράσουν σε τέτοιες καταστάσεις.</p> <p>Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και στην προσέγγιση της κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης, ώστε να τη συμπεριλάβουν, καθώς είναι σημαντική ώστε τα παιδιά να νιώθουν ασφαλή σε ένα περιβάλλον και να μπορούν να μάθουν</p>	<p>Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.</p>

		κ να εξελιχθούν. Δεν υπάρχει καμία αναφορά σε ανηλικούς 15+ και την πρόσβασή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα. Π.χ. θα μπορούσαν να δημιουργηθούν τάξεις με εντατικά μαθήματα ώστε να έχουν πρόσβαση σε κάποια βαθμίδα.	
9	Terre des hommes Hellas	Η εκμάθηση γλώσσας (Ελληνικών ή Αγγλικών) να ξεκινάει από την υποδοχή των προσφύγων καθότι και η διαδικασία ένταξης θα πρέπει να ξεκινάει ταυτόχρονα με την είσοδο στη χώρα. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε ο διορισμός δασκάλων να γίνεται με επετηρίδα και όχι με μοριοδότηση ώστε να επιλέγεται εξειδικευμένο σε θέματα εκπαίδευσης προσφύγων προσωπικό.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Μέτρο Πολιτικής 3.2: Προώθηση εκπαιδευτικών δράσεων για νέους και νέες 15-18 ετών καθώς και για ενήλικες αιτούντες/αιτούσες διεθνούς προστασίας, δικαιούχους αυτής και μετανάστες/μετανάστριες

1	INTERSOS Hellas	Προτείνεται η δημιουργία προγραμμάτων υποστήριξης μονογονεϊκών οικογενειών για την ισοδικαιωματική πρόσβαση στην τυπική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.). Δεδομένης της μέχρι τώρα εμπειρίας, θα βελτίωνε ιδιαίτερα την κατάσταση η δημιουργία και λειτουργία ενισχυτικών τάξεων διδασκαλίας και Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.). 3.2 Προτείνεται η δημιουργία προγραμμάτων υποστήριξης μονογονεϊκών οικογενειών για την ισοδικαιωματική πρόσβαση στην τυπική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.). Δεδομένης της μέχρι τώρα εμπειρίας, θα βελτίωνε ιδιαίτερα την κατάσταση η δημιουργία και λειτουργία ενισχυτικών τάξεων διδασκαλίας και Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας(Σ.Δ.Ε.).	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Ένωση εκπαιδευτικών της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας	Για τα παιδιά 15-18 θα πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε όλο το σύστημα της τυπικής εκπαίδευσης (ΓΕΛ, ΕΠΑΛ, Σχολές Μαθητείας ΟΑΕΔ).	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	3.2.1. Άμεση και ομαλή πρόσβαση των παιδιών ηλικίας 15- 18 στο εκπαιδευτικό σύστημα, με τάξεις υποδοχής σε λειτουργία, που να καλύπτουν την ίδια διδακτέα ύλη με τις αντίστοιχες τάξεις γηγενών μαθητές. Σημαντική είναι η ύπαρξη	

		<p>ενισχυτικής διδασκαλίας εντός της εκπαιδευτικής δομής, που θα πρέπει να παρέχεται υποστηρικτικά στην μητρική γλώσσα των μαθητών ώστε να συμβαδίσουν με την ροή του προγράμματος και την πορεία των γηγενών μαθητών.</p> <p>Η κοινωνική ένταξη των παιδιών θα επιτευχθεί μέσω της αλληλεπίδρασης με την κοινωνία υποδοχής, η οποία διασφαλίζεται με τον καλύτερο τρόπο στον σχολικό χώρο.</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ. Υπάρχει πρόβλεψη για ενισχυτικές τάξεις στο Μ.Π. 3.1.</p>
4	<p>ΑΡΣΙΣ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ</p>	<p>Το Υπουργείο Μεταναστευτικής πολιτικής συμβάλει στη διακίνηση μιας εξαιρετικά προβληματικής ερμηνείας των προβλεπόμενων όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης στην υποχρεωτική εκπαίδευση.</p> <p>Διατυπώνεται επί της ουσίας στο Μέτρο Πολιτικής 3.2. η άποψη ότι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας ηλικίας δεν εντάσσονται στην υποχρεωτική τυπική εκπαίδευση. Η συγκεκριμένη θέση αντίκειται στην συνταγματική πρόβλεψη του άρθρου 16 παρ. 3 όπου αναφέρεται ότι «Τα έτη υποχρεωτικής φοίτησης δεν μπορεί να είναι λιγότερα από εννέα» χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στην ηλικία των μαθητών. Το γεγονός ότι με το άρθρο 2 παρ. 3 του Ν.1566/1985, προβλέπεται ότι η εγγραφή στο Γυμνάσιο δεν είναι υποχρεωτική μετά τα 16 έτη, αφορά στην άρση του αξιόποινου των γονέων και κηδεμόνων που δεν εγγράφουν τους μαθητές στο (458 ΠΚ) και σίγουρα δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως νομική αιτιολόγηση της αποσχολιοποίησης των εφήβων αιτούντων διεθνούς προστασίας.</p> <p>Άλλωστε, στα γυμνάσια όλης της επικράτειας φοιτούν μαθητές και μαθήτριες οι οποίες υπερβαίνουν την ηλικία των 15 ετών, λόγω επανάληψης των σπουδών ή μη προαγωγής. Οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία θα σήμαινε την νομιμοποίηση της σχολικής διαρροής ως «φυσικού φαινομένου» ειδικά και μόνο για τους ανήλικους προσφυγικούς πληθυσμούς.</p> <p>Επίσης, στο Ν. 4540/2018 (ΦΕΚ Α' 91/22.05.2018) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση, L 180/96/29.6.2013) και άλλες διατάξεις» και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 13 παρ. 1 (Εκπαίδευση των ανηλίκων, άρθρο 14 της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) ρητά αναφέρεται ότι:</p> <p>«Οι ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς κατά την παραμονή τους στη χώρα έχουν πρόσβαση στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, υπό προϋποθέσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες και με διευκολύνσεις ως προς την εγγραφή σε περίπτωση δυσχερειών υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών, και για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους. Απώλεια του δικαιώματος παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος της</p>	<p>Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.</p>

		<p>δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δεν επέρχεται αποκλειστικά και μόνο λόγω ενηλικίωσης των ανωτέρω. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.»</p> <p>Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η αναφορά που περιέχεται στο κείμενο της εθνικής στρατηγικής, σε «νέους αιτούντες και τις νέες αιτούσες και τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας 15-18 ετών, οι οποίοι και οι οποίες δεν εντάσσονται στην υποχρεωτική τυπική εκπαίδευση», όχι μόνο αντιτίθεται στο Σύνταγμα, συνδέοντας την πρόσβαση στην υποχρεωτική εκπαίδευση με την ηλικία άνω των 15 ετών, αλλά ουσιαστικά εισάγει και ένα καθεστώς εξαιρέσεως σε σχέση με τους γηγενείς συνομηλίκους τους, οι οποίοι σε καμιά περίπτωση δεν αποκλείονται από την υποχρεωτική σχολική φοίτηση με την συμπλήρωση του 15ου έτους της ηλικίας τους.</p>	
5	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΑΔνης	Συμπερίληψη του ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» στο Μέτρο Πολιτικής 3.2 (σε όλες τις υποενότητες του μέτρου).	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
6	International Rescue Committee Hellas	Έλλειψη αναφοράς στις δυνατότητες που προτείνονται για τους νέους 15+ που δεν εντάσσονται στην υποχρεωτική εκπαίδευση, όχι μόνο για τα λιγοστά σχολεία δεύτερης ευκαιρίας αλλά και για τα εσπερινά Λύκεια, ΕΠΑΛ, επαγγελματικές σχολές, δημόσια ΙΕΚ, σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ, κλπ.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
7	Tihomir Sabchev	Η Εθνική Στρατηγική προβλέπει μαθήματα ελληνικής γλώσσας, αγγλικής γλώσσας και ευρωπαϊκού πολιτισμού, αλλά δεν διευκρινίζει ποιος θα είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση και ποιος θα αποφασίζει για το περιεχόμενό τους. Είναι πολύ σημαντικό να υπάρξει έλεγχος στην ποιότητα των μαθημάτων και στο περιεχόμενό τους όσον αφορά το πολιτιστικό κομμάτι. Σε κάθε περίπτωση επίσης θα πρέπει να παρθεί υπόψη η μακροχρόνια και εξαιρετικά επιτυχημένη λειτουργία σχολείων Ελληνικής Γλώσσας και πολιτισμού από δήμους (π.χ. Νεάπολης-Συκεών) και η ενδεχόμενη συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του μέτρου αυτού.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
8	ΑΝΑΔΟΧΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	Η ένταξη των ανήλικων προσφύγων στο Ελληνικό σύστημα τυπικής εκπαίδευσης είναι αναγκαίος όρος της ομαλής κοινωνικής ένταξης. Από το περιεχόμενο της "Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη" δεν προκύπτει η πρόθεση αξιοποίησης του εθνικού συστήματος τυπικής εκπαίδευσης ως βασικού μοχλού εφαρμογής των μέτρων που στοχεύουν στην ομαλή ένταξη των μεταναστών και προσφύγων στην ελληνική / ευρωπαϊκή κοινωνία. Αντίθετα, από	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ. Εξάλλου στον άξονα 3 ως φορέας υλοποίησης στις περισσότερες δράσεις εμφανίζεται το ΥΠΠΕΘ, πέρα από το

		<p>τις πυκνές αναφορές στην έννοια της μη τυπικής μάθησης μέσα στο κείμενο του "Άξονα 3 – Προώθηση της ένταξης στην εκπαίδευση" διαφαίνεται η προοπτική ανάθεσης της εκπαίδευσης των ανήλικων προσφύγων / μεταναστών σε δομές μη τυπικής εκπαίδευσης εκτός του κορμού του Ελληνικού Δημόσιου Σχολείου. Μια τέτοια εξέλιξη θα ήταν λιγότερο ευνοϊκή για την ομαλή ένταξη.</p> <p>Ειδικότερα για τα παιδιά 15 – 18 ετών, που αποτελούν την πλέον εκτεθειμένη στους κινδύνους περιθωριοποίησης και την πλέον ευάλωτη στην παραβατικότητα ομάδα ανήλικων προσφύγων, προβλέπεται ρητά (στο "Μέτρο Πολιτικής 3.2") η παροχή ειδικών προγραμμάτων γλωσσομάθειας με έμφαση στην ανάπτυξη της βασικής ικανότητας επικοινωνίας. Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά 15 – 18 ετών αποκλείονται πλήρως από το τυπικό σύστημα δημόσιας εκπαίδευσης.</p> <p>Χαρακτηριστικά στο "Μέτρο Πολιτικής 3.2" επιλέγεται η διατύπωση "Προγράμματα για νέους και νέες 15 – 18 ετών" αντί για τις λέξεις "παιδιά" ή "μαθητές" ή "έφηβοι" παραγνωρίζοντας ότι πρόκειται για ανηλίκους.</p> <p>Λόγω της διάκρισης αυτής σε βάρος των εφήβων μαθητών των ηλικιών μη υποχρεωτικής εκπαίδευσης, η "Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη" δεν εναρμονίζεται με τις συνταγματικές επιταγές της παροχής ίσων ευκαιριών, ούτε με τα δικαιώματα του παιδιού, που κατοχυρώνουν μια θέση για κάθε ανήλικο στα δημόσια σχολεία.</p> <p>Ζητούμε την αναγνώριση της Δημόσιας Τυπικής Εκπαίδευσης ως του καταλληλότερου χώρου για την κοινωνική ένταξη όλων των ανηλίκων με ρητή αναφορά μέσα στο κείμενο της "Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη". Ζητούμε τη ρητή κατοχύρωση μέσα στο κείμενο της "Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη" του πλήρους δικαιώματος κάθε ανήλικου στη μόρφωση μέσα από τις δημόσιες δομές τυπικής εκπαίδευσης (στα Δημόσια Σχολεία) κάθε τύπου και βαθμίδας. Με τις δύο αυτές προσθήκες η "Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη" θ' αποτελέσει την ασφαλή βάση, πάνω στην οποία θα βασίζονται οι σχετικές νομοθετικές παρεμβάσεις των επόμενων ετών με στόχο την ομαλή κοινωνική ένταξη.</p>	<p>3.2.2 και 3.3.1. Επίσης από την εισαγωγή του άξονα προκύπτει η έμφαση στο τυπικό σύστημα, τα υπόλοιπα λειτουργούν υποστηρικτικά και όχι ως υποκατάστατα.</p>
--	--	--	---

Μέτρο Πολιτικής 3.3: Προώθηση εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δράσεων για παιδιά

1	Άννυ Μάλαμα	<p>Στο σημείο αυτό έχει νόημα να υπάρξουν και ειδικά, στοχευμένα, διαδραστικά προγράμματα που θα σχεδιαστούν σε συνεργασία με τα μουσεία της χώρας και θα αξιοποιούν το υλικό των συλλογών τους σε μια τέτοια κατεύθυνση.</p> <p>Οι σχετικές δράσεις είναι σκόπιμο να δομηθούν στο πλαίσιο ευρύτερου δικτύου συνεργασίας, επομένως να συντονίζονται και να υποστηρίζονται από το ΥΠΠΟΑ και την αυτοδιοίκηση.</p>	<p>Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.</p>
---	-------------	--	--------------------------------------

Άξονας πολιτικής 4 – Προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας

1	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	<p>Για να διευκολυνθεί η ένταξη στην αγορά εργασίας, βασικό προαπαιτούμενο είναι η δυνατότητα του κάθε πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα να διαθέτει τραπεζικό λογαριασμό. Στους νόμιμα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών η έκδοση τραπεζικού λογαριασμού είναι ιδιαίτερα δύσκολη, όπως επίσης και σε αρκετές περιπτώσεις η απόδοση ΑΦΜ και ΑΜΚΑ από τις αντίστοιχες υπηρεσίες, γεγονός για το οποίο έχουν λάβει ενημέρωση τόσο ο Συνήγορος του Πολίτη, ως Ανεξάρτητη Αρχή, όσο και τα αρμόδια Υπουργεία. Το πρόβλημα είναι ακόμη πιο έντονο στους αιτούντες διεθνή προστασία αλλά και στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, λόγω γραφειοκρατικών κωλυμάτων των αρμόδιων φορέων καθώς και των προσκομμάτων που δημιουργούν οι Τράπεζες. Πως λοιπόν μπορούμε να μιλάμε για ένταξη στην αγορά εργασίας με κάθε μορφή όταν οι νόμιμα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών δεν μπορούν να ανοίξουν τραπεζικό λογαριασμό σε ελληνική τράπεζα;</p> <p>Προτείνουμε την ύπαρξη ποσόστωσης στη συμμετοχή μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε θέσεις εργασίας στον Δημόσιο Τομέα, ανάλογα των προσόντων και δεξιοτήτων τους και με επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, όπως γίνεται και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	DRC Greece	<p>Η διασφάλιση της πρόσβασης στην εργασία βάσει αξιολογημένων κριτηρίων και η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών θα έπρεπε να βρίσκονται στη βάση της Στρατηγικής για την Ένταξη και όχι η θεσμοθετημένη διάκριση των προσφύγων και μεταναστών εις βάρος της επιβίωσης και ένταξής τους.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.
3	ΑΡΣΙΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	<p>Η ένταξη στην αγορά εργασίας εξυπηρετείται με προγράμματα γνώσης της Ελληνικής γλώσσας, λήψης πιστοποιητικού ελληνομάθειας, αναγνώριση προηγούμενων δεξιοτήτων και γνώσεων επαγγελματικών και επιστημονικών από την χώρα καταγωγής.</p> <p>Επίσης, ακριβώς επειδή υπάρχει δυναμικό των προσφύγων που έρχονται στην Ελλάδα, με προηγούμενη επαγγελματική εμπειρία και μόρφωση, χρειάζεται να γίνουν προσπάθειες ώστε να αναγνωριστούν οι γνώσεις τους. Το Υπουργείο Παιδείας χρειάζεται να εξασφαλίσει έναν τρόπο ώστε να πιστοποιούνται οι γνώσεις, ανθρώπων που λόγω της προσφυγικής τους ιδιότητας δεν μπορούν να προσκομίσουν τα πτυχία των χωρών καταγωγής.</p> <p>Η παρουσία εργασιακού συμβούλου σε δομές είτε ως μόνιμο προσωπικό είτε σε παραπομπή σε άλλη δομή ή φορέα, είναι απαραίτητη χωρίς όμως ο εργασιακός σύμβουλος να επιβαρύνεται με μεγάλο αριθμό προσώπων που θα καθιστά τη δουλειά του μη αναποτελεσματική.</p> <p>Η διασύνδεση των προσφύγων με τα σχολεία και τη γειτονιά, με τις κοινότητες των χωρών καταγωγής, με δίκτυα συμπατριωτών αλλά και ανθρώπων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών αποτελούν τον βασικό τρόπο αναζήτησης και</p>	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη μέρος του σχολίου (ως προς τις δομές φύλαξης και δημιουργικής απασχόλησης ανήλικων τέκνων).

		<p>εξεύρεσης εργασίας. Η διασύνδεση επίσης των δομών ένταξης με φορείς ή χορηγούς που γνωρίζουν την δράση και την εργασία μας μπορεί να συμβάλλει στην αναζήτηση εργασίας. Επίσης μπορεί να γίνεται προώθηση βάση δεξιοτήτων των πρώην φιλοξενούμενων των δομών για εργασία στην ίδια την οργάνωση. Η εργασία όμως εκτός από την αναγνώριση προηγούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων όπως και γνώσης της ελληνικής, απαιτεί πολλές φορές – ιδίως όταν μιλάμε για μονογονεϊκές οικογένειες- και την δυνατότητα παροχής συνδρομής και φροντίδας των παιδιών κατά το διάστημα της απουσίας της μητέρας για εργασία. Σε αυτή την κατεύθυνση συμβάλει η ύπαρξη μόνιμης δομής φύλαξης και δημιουργικής απασχόλησης των ανηλικών τέκνων. Όσον αφορά της οικονομικές απολαβές των ωφελούμενων είναι σημαντικό που οι ίδιοι οι πρόσφυγες διαχειρίζονται χρήματα δικά τους και δεν εξαρτώνται από τα πάντα από τους φορείς που διαχειρίζονται την στέγαση κλπ.</p>	
4	Generation 2.0 RED	<p>Η Ελλάδα βρίσκεται σε διαδικασία ενισχυμένης εποπτείας σχετικά με τη συμμόρφωσή της στην απόφαση του ΕΔΔΑ για την υπόθεση Chowdury και άλλοι εναντίον Ελλάδος. Η συμμόρφωση αυτή προϋποθέτει πως η Ελλάδα θα θεσμοθετήσει τους απαραίτητους μηχανισμούς έτσι, ώστε να προληφθούν στο μέλλον καταστάσεις που προσιδιάζουν σε καθεστώς εξαναγκαστικής εργασίας, όπως ορίζει η απόφαση εδώ http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-188516 . Αυτή τη στιγμή στη Μανωλάδα οι εργάτες γης ζουν κάτω από επικίνδυνες συνθήκες όπως αναφέρουμε στο παρατηρητήριο εδώ https://g2red.org/el/category/manolada-watch/ και προς το παρόν δε διακρίνεται κάποια διαδικασία βελτίωσης των συνθηκών εκεί, πόσο μάλλον για την υπόλοιπη Ελλάδα. Συνεπώς και με δεδομένο ότι ΔΕΝ πρόκειται για κάποιο μεμονωμένο περιστατικό, κρίνεται απαραίτητη η αναφορά και ιδίως η υλοποίηση οριζόντιων μηχανισμών που θα προστατεύουν τους πολίτες τρίτων χωρών και θα διασφαλίζουν τις αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας τους. Παρατηρούμε ότι οι πολιτικές ένταξης σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά εργασίας φαίνεται να απευθύνονται κυρίως σε νεοεισερχόμενους πληθυσμούς χωρίς μέριμνα για τους παλαιότερους πληθυσμούς. Παράλληλα, δεν αναφέρονται τα εργασιακά δικαιώματα των πληθυσμών αυτών. Ειδικότερα δεν προβλέπεται η πρόληψη/προστασία και παρέμβαση αναφορικά με τη συστηματική καταπάτηση των εργασιακών τους δικαιωμάτων (όπως συμβαίνει λ.χ. στον αγροτικό τομέα, στην καθαριότητα και την οικιακή εργασία, στο νοσηλευτικό προσωπικό κτλ). Αντιθέτως με την πρόταση «Μια από τις βασικές προϋποθέσεις για την ομαλή ένταξη στην αγορά εργασίας των ατόμων που εισέρχονται στη χώρα νόμιμα είναι η απασχόληση τους σε θέσεις εργασίας που δεν καλύπτονται σε απόλυτο βαθμό από το εγχώριο εργατικό δυναμικό» εδραιώνεται η ύπαρξη 2 “παράλληλων”</p>	<p>Ναι - Θα ληφθεί υπόψη μέρος του σχολίου.</p>

		καθεστώτων εργασίας, ενώ θα έπρεπε να προτείνεται θεραπεία. Μια θεραπεία ωστόσο, που να αναφέρει ρητά τους λοιπούς φορείς που θα εμπλέκονται όπως το Υπουργείο Εργασίας και ο ΕΦΚΑ.	
5	SolidarityNow	Δε συμφωνούμε με την πρόταση ότι «Μια από τις βασικές προϋποθέσεις για την ομαλή ένταξη στην αγορά εργασίας των ατόμων που εισέρχονται στη χώρα νόμιμα είναι η απασχόληση τους σε θέσεις εργασίας που δεν καλύπτονται σε απόλυτο βαθμό από το εγχώριο εργατικό δυναμικό». Αντίθετα πιστεύουμε ότι η διαφορετικότητα σε όλους τους τομείς εργασίας είναι απαραίτητο συστατικό για την ομαλή ένταξη και συνύπαρξη διαφορετικών ομάδων. Άλλωστε, η αγορά εργασίας δεν έχει έναν προσδιορισμένο αριθμό θέσεων ανά πάσα στιγμή. Η προσφορά εργασίας δημιουργεί τη δική της ζήτηση, ιδιαίτερα σε οικονομίες που βρίσκονται σε μακροχρόνια ύφεση. Αυτό δείχνει η διεθνής εμπειρία.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
6	Βασίλης Χρονόπουλος	Δεν υπάρχει καμία αναφορά στην υποχρέωση της πολιτείας για συμμόρφωση στην απόφαση «Μανωλαδας» που προφανώς έχει σχέση με τα θέματα της πρόσβασης των πολιτών τρίτων χωρών στην εργασία. Οι συνθήκες στον αγροτικό χώρο παραμένουν οι ίδιες αφού οι διατάξεις του 13Α του Κώδικα Μετανάστευσης απέτυχαν παταγωδώς, κατά σχεδόν κοινή ομολογία, να λύσουν τα προβλήματα που υπάρχουν.	Όχι - Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
7	Terre des hommes Hellas	Για την ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, προτείνεται να σταματήσει η «εισαγωγή» ανθρωπίνων πόρων από τη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία για εποχιακή αγροτική εργασία (Μάρτιος – Οκτώβριος). Οι θέσεις αυτές να προωθούνται κατά προτεραιότητα σε ανθρώπους που διαμένουν στη χώρα μας και που έχουν ανάγκη από εργασία. Όλα τα προγράμματα πρόσβασης στην αγορά εργασίας θα πρέπει να απευθύνονται με εναρμονισμένο και ίσο τρόπο και στις δύο πληθυσμιακές ομάδες -Έλληνες/ μη Έλληνες. Θα πρέπει να εγκαταλειφθεί μια για πάντα και να καταπολεμηθεί η αντίληψη ότι «Έρχονται οι ξένοι και μας παίρνουν τις δουλειές» αλλά και η αντίληψη ότι «οι μετανάστες είναι καλοί γιατί κάνουν τις δουλειές που εμείς οι Έλληνες δεν θέλουμε να κάνουμε» (εξίσου επιζήμιες και οι δύο). Να προωθηθεί η γνώση ότι οι πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο έχουν απολύτως ίσα δικαιώματα με τον ντόπιο πληθυσμό ως προς την πρόσβαση στην εργασία. Θα πρέπει να υπάρξει συνεννόηση και συμφωνία με το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης σχετικά με τα ΕΣΠΑ, ώστε να θεσπιστούν κριτήρια επιλογής προτάσεων που λαμβάνουν υπόψη την πρόθεση του υποψηφίου να συμπεριλάβει πρόσφυγες στο προτεινόμενο έργο του. Από τη μια θα διευκολυνθεί η προσπάθεια ένταξης των προσφύγων στον εργασιακό τομέα, από την άλλη θα γίνει αντιληπτή η κίνηση ως ένα κοινωνικό μήνυμα συμπερίληψης που θα εμπνεύσει και άλλους φορείς. Τι εννοεί το Υπουργείο στη φράση «Μια από τις βασικές προϋποθέσεις για την	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη μέρος του σχολίου.

		ομαλή ένταξη στην αγορά εργασίας των ατόμων που εισέρχονται στη χώρα νόμιμα είναι η απασχόληση τους σε θέσεις εργασίας που δεν καλύπτονται σε απόλυτο βαθμό από το εγχώριο εργατικό δυναμικό καθώς και η – κατά το δυνατόν – αξιοποίηση μεταναστών/μεταναστριών, αιτούντων/αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε τομείς με αποδεδειγμένα πιο ολοκληρωμένη εξειδίκευση σε σχέση με το εγχώριο εργατικό δυναμικό.» ; Η ανάγνωσή του εγείρει πολλές ανησυχίες, περί ρατσιστικής αντιμετώπισης των προσφύγων από το ίδιο το κράτος, και μάλιστα με θεσμοθετημένες πρακτικές. Είναι δυνατόν να αποτελεί προϋπόθεση πρόσληψής τους το αν καλύπτονται οι θέσεις εργασίας από το εγχώριο εργατικό δυναμικό; Γιατί γίνεται διαχωρισμός «εγχώριου/ μη εγχώριου» εφόσον αυτός παραβαίνει ρητά τη Σύμβαση της Γενεύης: https://www.unric.org/html/greek/pdf/refugeeconvention-GRE.pdf	
8	International Rescue Committee Hellas	3.6.4. Η Εθνική Στρατηγική Ένταξης θα έπρεπε να βασίζεται στις ίσες ευκαιρίες. Οι πρόσφυγες και μετανάστες θα πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε όλες τις θέσεις εργασίας για τις οποίες έχουν τα προσόντα και όχι σε 'ό,τι περισσέψει'.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.

Μέτρο Πολιτικής 4.1: Καταγραφή και αναγνώριση προσόντων και δεξιοτήτων

1	ΑΡΣΙΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	<p>Η ασαφής αναφορά σε «ειδικά προγράμματα», τα οποία δεν προσδιορίζονται ως προς την αντιστοίχιση των εκρών τους με το Εθνικό και Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (Ν. 3879/2010). Τα «ειδικά προγράμματα», στην πραγματικότητα έρχονται να στερήσουν το ελάχιστο εκπαιδευτικό προσόν του Επιπέδου 2 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, αλλά και την μελλοντική πρόσβαση σε κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματική εκπαίδευσης και κατάρτισης, από τη στιγμή που η κατοχή Απολυτηρίου Γυμνασίου αποτελεί προϋπόθεση φοίτησης στα Επαγγελματικά Λύκεια και η κατοχή ενδεικτικού Α΄ Λυκείου, προϋπόθεση εγγραφής στις Επαγγελματικές Σχολές.</p> <p>Η γενικότερη εντύπωση έλλειψης συγκροτημένου σχεδιασμού ενισχύεται ακόμη περισσότερο, από την διαπίστωση απουσίας οποιασδήποτε αναφοράς σε καθιερωμένα όργανα επεξεργασίας των δημόσιων πολιτικών κατάρτισης, όπως το Εθνικό Συμβούλιο Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση, ή σε αρμόδιους ρυθμιστικούς οργανισμούς όπως ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού.</p> <p>Η γενικότερη εντύπωση που σχηματίζεται κατά την ανάγνωση των Μέτρων Πολιτικής σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση, κατάρτιση και ένταξη στην αγορά εργασίας, είναι η δημιουργία διαδοχικών παράλληλων συστημάτων εξαίρεσης των προσφυγικών πληθυσμών, από τις καθιερωμένες αρμόδιες δημόσιες πολιτικές. Οι αυθαίρετοι αποκλεισμοί από την υποχρεωτική εκπαίδευση, συμβάλουν στον αποκλεισμό από την επαγγελματική κατάρτιση και καταλήγουν στην ανάπτυξη</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---	---	---

		<p>«μαύρων αγορών» εργασίας, «ειδικά για πρόσφυγες». Η ύπαρξη «ειδικών προγραμμάτων», χωρίς προσδιορισμένο θεσμικό πλαίσιο και βιωσιμότητα, αντί την ενδυνάμωση της ενταξιακής λειτουργίας του υπάρχοντος εκπαιδευτικού συστήματος και του συστήματος κατάρτισης, ουσιαστικά αφαιρεί θεσμικούς και οικονομικούς πόρους και περιορίζει τις δυνατότητες απόκτησης επιχειρησιακής εμπειρίας από τους εργαζόμενους στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης.</p> <p>Η υπόρρητη πολιτική επιλογή της αντιμετώπισης της κοινωνικής ένταξης ως ιδιότυπης συνεχούς «κατάστασης ανάγκης» και όχι ως θεμελιακής διάστασης του κοινωνικού κράτους, υπερκαθορίζει τα προτεινόμενα μέτρα στους τομείς εκπαίδευσης, κατάρτισης και ένταξης στην αγορά εργασίας. Αυτό αποτυπώνεται και στα προτεινόμενα χρηματοδοτικά εργαλεία, ελάχιστα εκ των οποίων εμφανίζονται να εξαρτώνται από πόρους του τακτικού Κρατικού Προϋπολογισμού.</p>	
2	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Το σχετικό μέτρο πολιτικής κινείται σε ορθή κατεύθυνση, πλην όμως θα πρέπει να συνδυασθεί και με επικαιροποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας, που ενίοτε αποκλείει, ιδίως αιτούντες διεθνή προστασία, από την αναγνώριση των προσόντων και των δεξιοτήτων τους. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της έλλειψης δυνατότητας έκδοσης αδειας οδήγησης σε αιτούντες διεθνή προστασία, καθώς κρίνεται απαραίτητη η προσκόμιση αδειας διαμονής, σύμφωνα με την με αριθμό Α3/ οικ. 50984/7947 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΦΕΚ Β'3056/2013). Λόγω της ύπαρξης δε συχνά τέτοιων διαφοροποιήσεων αποκλείονται, ιδίως αιτούντες άσυλο από τη δυνατότητα ένταξής τους στην αγορά εργασίας, εμποδίζοντας έτσι και την ένταξή τους ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη χώρα.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Η αναφορά πραγματοποίησης της χαρτογράφησης των προσόντων των διαμένωντων στα Κ.Υ.Τ. προτείνεται να λαμβάνει χώρα μετά τη θετική απόφαση απόδοσης προσφυγικού καθεστώτος, δεδομένου ότι παραμένουν σε αυτά και άτομα, στα οποία δεν πρόκειται να χορηγηθεί καθεστώς.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	SolidarityNow	<p>Η χαρτογράφηση προσόντων είναι μια δράση ιδιαίτερης σημασίας για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των αιτούντων και δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Δεδομένου ότι έχει ήδη αναγγελθεί πριν 1,5 χρόνο θα θέλαμε να γνωρίζουμε αν υπάρχει κάποια πρόοδος και χρονοδιάγραμμα σχετικά με την υλοποίηση του μέτρου.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.
5	International Rescue Committee Hellas	<p>4.1.2. Προσδιορισμός σχετικών υπηρεσιών και σαφής αναφορά στην προστασία προσωπικών δεδομένων!</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Μέτρο Πολιτικής 4.2: Διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας

1	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	4.2.1 Θεωρούμε άστοχη την επιλογή της Προώθησης της απασχόλησης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην αγροτική οικονομία και τη μεταποίηση, ως μέτρου διευκόλυνσης της προώθησης στην αγορά εργασίας, καθώς με τον τρόπο αυτό υποδηλώνεται ότι το Κράτος θεωρεί πως οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας είναι ικανοί μόνο για την εκτέλεση γεωργικών εργασιών και υπηρεσιών μεταποίησης, ενώ θα έπρεπε να προβλέπεται στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Ένταξης να έχουν ίσες ευκαιρίες σε όλους τους τομείς της αγοράς εργασίας.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	ΑΡΣΙΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	Άμεσα συνδεδεμένη με την εκπαίδευση/κατάρτιση είναι και η περιγραφή των στόχων και των Μέτρων διευκόλυνσης της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, οι οποίοι και σε αυτή την περίπτωση, χαρακτηρίζονται από αδύναμη τεκμηρίωση: Η πρόταση που διατυπώνεται στο “Μέτρο Πολιτικής 4.2. Διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας” συγκεκριμένη πρόταση δεν υποστηρίζεται από κανένα αντικειμενικό δεδομένο και καμιά ορθολογική ανάλυση των τοπικών δεξαμενών απασχόλησης και των παραγωγικών δομών σε πρωτογενή και δευτερογενή τομέα. Αντίθετα, έχουμε κάθε λόγο να ανησυχούμε ότι ο παρατεταμένος αποκλεισμός από την υποχρεωτική εκπαίδευση και την αρχική επαγγελματική και κατάρτιση, θα ενθαρρύνει τις άτυπες μορφές απασχόλησης, ιδιαίτερα σε ευαίσθητους τομείς όπως οι «αγροτικές εργασίες κυκλικού χαρακτήρα». Οι θεσμικές αδυναμίες των ελεγκτικών μηχανισμών που αποκαλύφθηκαν με την ευκαιρία της εκδίκασης από το ΕΔΔΑ της υπόθεσης Chowdury and Others v. Greece, μας καθιστούν ιδιαίτερα επιφυλακτικούς απέναντι στο συγκεκριμένο μέτρο.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
3	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Παρότι προβλέπονται κάποια μέτρα πολιτικής, κρίνουμε ότι θα έπρεπε να συμπληρωθούν με περισσότερο θετικά μέτρα διευκόλυνσης της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, όπως τυχόν με πρόβλεψη επιδότησης νέων θέσεων εργασίας που απευθύνονται σε πρόσφυγες, όπως συμβαίνει με άλλες ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Τούτο θα πρέπει να λάβει υπόψη του επίσης ως παράγοντα, το γεγονός ότι, οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, σε αντίθεση με τους Έλληνες, δε διαθέτουν δικαίωμα εργασίας και εγκατάστασης σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, ενώ όπως ανωτέρω αναπτύχθηκε, υπό 2.2.1 (Νομοθετικό πλαίσιο για τη μετανάστευση) ουδόλως υποβοηθείται η πρόσβασή τους στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος.γ	Όχι – Γενικό σχόλιο.
4	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	Συμπερίληψη του ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» στο Μέτρο Πολιτικής 4.2 (σε όλες τις υποενότητες του μέτρου).	Όχι – Γενικό σχόλιο.
5	PRAKSIS	Η ανάληψη στοχευμένων δράσεων για την ένταξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας που είχαν εισέλθει ως ασυνόδευτοι ανήλικοι στη χώρα μας και έχουν	Όχι – Γενικό σχόλιο.

		πλέον ενηλικωθεί, χαιρετίζεται ως θετική εξέλιξη. Η επιτυχής ωστόσο υλοποίηση τέτοιων προγραμμάτων, με τη συμμετοχή της πολιτείας, αποτελεί μια πρόκληση για τη χώρα μας, ώστε να αρθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός των νεαρών αυτών ατόμων και να διευκολυνθεί η διαδικασία μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, κατά το πρότυπο άλλων ευρωπαϊκών χωρών που υλοποιούν προγράμματα μαθητείας (λ.χ. Αυστρία). Αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα εκπαιδευτικά προγράμματα ένταξης προσφύγων έχουν ξεκινήσει μεμονωμένα από φορείς της κοινωνίας των πολιτών, ωστόσο είναι επιβεβλημένη η υλοποίηση ανάλογων πρωτοβουλιών από το κράτος.	
6	International Rescue Committee Hellas	Από αυτήν την ενότητα λείπει η δημιουργία κινήτρων σε επιχειρήσεις για την πρόσληψη προσφύγων & αιτούντων άσυλο.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
7	Terre des hommes Hellas	Πέρα από τα γνωστά προβλήματα που αντιμετωπίζουν γενικότερα οι μετακινούμενοι πληθυσμοί στην Ελλάδα σχετικά με την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση -γλώσσα, ενημέρωση/πληροφόρηση, δυσκολίες εγγραφής στα μητρώα του ΟΑΕΔ (για το τελευταίο γνωρίζουμε ότι γίνονται συντονισμένες προσπάθειες επίλυσης)- παρατηρούνται επιπρόσθετα εμπόδια για τις γυναίκες πρόσφυγες (φύλαξη παιδιών) που χρήζουν αντιμετώπισης. Οποιοδήποτε πλάνο ένταξης θα πρέπει να τα λαμβάνει υπ' όψιν.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.

Μέτρο Πολιτικής 4.3: Προώθηση της επιχειρηματικότητας

1	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	4.3.1. Εκτός από τη δημιουργία επιχειρήσεων θα μπορούσε να γίνει αναφορά και στην ίδρυση Κοιν.Σ.Επ.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
2	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Ως προς την προώθηση της επιχειρηματικότητας θα ήταν εξίσου σημαντικό να προβλεφθούν θετικές δράσεις ενίσχυσης επιχειρήσεων, ιδιαίτερα δε των νέων μορφών της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, που συστήνονται από δικαιούχους διεθνούς προστασίας, προς το σκοπό υποβοήθησης της ένταξής τους στη χώρα.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
3	SolidarityNow	Τόσο η προώθηση της επιχειρηματικότητας όσο και οι υπόλοιπες προτεινόμενες δράσεις είναι θετικές πρωτοβουλίες για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Ωστόσο θα πρέπει να προταθούν και λύσεις εφαρμογής πιο απλών πραγμάτων που αποτελούν και προϋπόθεση των παραπάνω, όπως η έκδοση ΑΦΜ ή τραπεζικών λογαριασμών, που ενώ έχουν δικαίωμα σε αυτό οι πρόσφυγες, πολλές φορές δεν τυγχάνουν εξυπηρέτησης από τους υπαλλήλους των αρμόδιων διοικητικών υπηρεσιών.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

4	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΑΔνης	Συμπερίληψη του ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» στο Μέτρο Πολιτικής 4.3 (σε όλες τις υποενότητες του μέτρου).	Όχι – Γενικό σχόλιο.
5	Terre des hommes Hellas	<p>Αξιοποίηση σχολαζουσών γαιών και κληρονομιών: Άνεργοι πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, επιστήμονες διαφορετικών πεδίων, μπορούν με την συνδρομή των ελληνικών πανεπιστημίων να αναλάβουν καινοτόμα σχέδια για αξιοποίηση των σχολαζουσών γαιών, αρκεί να μπορούν να εξασφαλίσουν για λίγα χρόνια ένα σταθερό εισόδημα, μέχρι να αποδώσει το νέο ξεκίνημα.</p> <p>Το υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, διαθέτει πόρους για απασχόληση ανέργων και τεχνογνωσία στην ενίσχυση δομών κοινωνικής οικονομίας.</p> <p>Το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διαθέτει πολυετή τεχνογνωσία στην ενίσχυση της αγροτικής παραγωγής.</p> <p>Η αξιοποίηση των πόρων της κοινωνικής οικονομίας στον πρωτογενή τομέα, έχει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για την οικονομία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παράγεται ελληνικό αγροτικό προϊόν. • Οι δικαιούχοι των προγραμμάτων, αντί να εργάζονται για κάποια οκτάμηνα σε κάποια έργα περιορισμένου χρόνου, εμπλέκονται ξανά στην παραγωγική διαδικασία με αρχικό κεφάλαιο την πολύτιμη ελληνική γη. • Οι ίδιοι ή τα παιδιά τους πιθανά στο τέλος των κοινωνικών προγραμμάτων θα έχουν ήδη βρει επαγγελματικές εναλλακτικές στην περιφέρεια. Κάποια εγκαταλειμμένα χωράφια θα ζωντανέψουν και θα αποτελέσουν το κεφάλαιο για νέες υγιείς συνεταιριστικές επιχειρήσεις. <p>«Η Ελλάδα έχει πολλές σχολάζουσες γαίες, και ιδιωτικές και δημόσιες και δημοτικές. Υπάρχει θετική ανταπόκριση και από την Εκκλησία, από τον Αρχιεπίσκοπο, να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε όλες αυτές τις σχολάζουσες γαίες και να βελτιώσουμε πολύ το κομμάτι των εργαζομένων σε αυτόν τον τομέα» (Γιάννης Τσιρώνης, 2017)</p> <p>Απαραίτητες είναι οι δράσεις ενδυνάμωσης των γυναικών για την ενίσχυση της πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας. Διαπιστώνουμε ελάχιστη ή και καθόλου μέριμνα επί του θέματος</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Άξονας Πολιτικής 5 – Διαπολιτισμικότητα

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Η αναγνώριση καταρχήν της ανάγκης διατήρησης της ιδιαίτερης πολιτισμικής ταυτότητας των προσφύγων και μεταναστών στη χώρα είναι θετική και είναι προς την θετική κατεύθυνση τα μέτρα πολιτικής για την προώθηση του θεσμού του διαπολιτισμικού μεσολαβητή και του διαλόγου σε θεσμικό επίπεδο με τις χώρες προέλευσης των προσφύγων και μεταναστών.</p> <p>Προς αυτό όμως θα έπρεπε να προβλεφθεί ως μέτρο πολιτικής η διευκόλυνση της οικογενειακής επανένωσης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας με τα μέλη της οικογένειάς τους που διαβιούν στις χώρες καταγωγής τους ή άλλες ενδιάμεσες χώρες, υπό φόβο δίωξης πολλές φορές, καθώς η οικογένεια, ως ο βασικός κοινωνικός πυρήνας, αποτελεί και το βασικό θεσμό διατήρησης της πολιτισμικής ταυτότητας των προσφύγων.</p> <p>Είναι δε ιδιαίτερα ατελής η εφαρμοζόμενη πολιτική, καθώς με πολλαπλά διοικητικά προσκόμματα, δεν καθίσταται εφικτή η οικογενειακή επανένωση προσφύγων, παρά τις σχετικές προβλέψεις της οδηγίας 2003/86/EK, ενώ επίσης κατά το ελληνικό δίκαιο δεν προβλέπεται η οικογενειακή επανένωση όλων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας (εν προκειμένω αποκλείονται οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας).</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Generation 2.0 RED	<p>Σε σχέση με όλες τις αναφορές στην ενίσχυση του θεσμικού ρόλου των διαπολιτισμικών μεσολαβητών, η περιγραφή του ρόλου του διαμεσολαβητή δεν είναι σαφής.</p> <p>Επίσης, υπάρχει πρόβλεψη ειδικών περιπτώσεων καθώς και αλλαγή της νομοθεσίας για διορισμό/πρόσληψη πολιτών τρίτων χωρών σε υπηρεσίες του δημοσίου (ως διαμεσολαβητές, εκπαιδευτικοί μητρικής γλώσσας κλπ.);</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Νίκος Δεμερτζής, Χριστίνα	<p>Στο πλαίσιο της μαζικής αύξησης των μεικτών μεταναστευτικών ροών προς τη χώρα κατά την τελευταία πενταετία, έχουν ανακύψει επείγουσες ανάγκες</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να

	<p>Βαρουξή</p>	<p>διαπολιτισμικής μεσολάβησης τόσο για την κάλυψη των στοιχειωδών ανθρωπιστικών αναγκών των προσφύγων και των μεταναστών όσο και για την εξυπηρέτηση των υπηρεσιών υποδοχής και υποστήριξης που τους παρέχονται (π.χ. στέγαση, υγεία, εκπαίδευση, νομική συμβουλευτική, κ.ά.). Μέχρι σήμερα ωστόσο, οι υπηρεσίες διαπολιτισμικής μεσολάβησης, όπως έχουν διαμορφωθεί, δεν εστιάζουν στην προοπτική ένταξης των μεταναστευτικών πληθυσμών στη χώρα αλλά καλύπτουν κυρίως τις επείγουσες ανάγκες διαχείρισης μιας «μεταναστευτικής/προσφυγικής κρίσης» «προσωρινά διαμενόντων» μεταναστευτικών πληθυσμών σε μια «χώρα διέλευσης» και για μια «μεταβατική περίοδο». Το γεγονός αυτό έχει επηρεάσει τον υπό διαμόρφωση χαρακτήρα της διαπολιτισμικής μεσολάβησης ως μιας «προσωρινής επείγουσας ανάγκης» για μια «αγοραία υπηρεσία» χωρίς ιδιαίτερες γνωστικές ή άλλες απαιτήσεις επαγγελματικής εξειδίκευσης και πιστοποίησης των απασχολούμενων ως διαπολιτισμικών μεσολαβητών. Ωστόσο, όσο γίνεται εμφανές ότι οι μεικτές μεταναστευτικές ροές προς την Ελλάδα θα συνεχιστούν, σε συνδυασμό με την παρατεταμένη διαμονή όσων ήδη έχουν εισέλθει στη χώρα, τόσο οι ανάγκες και οι απαιτήσεις των χρηστών των υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης (π.χ. αιτούντες και δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, μετανάστες, φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, η κοινωνία των πολιτών κ.ά.) θα παγιώνονται και θα διευρύνονται σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής. Ως αποτέλεσμα, οι ανάγκες για δεξιότητες διαπολιτισμικής μεσολάβησης θα αυξάνονται και θα διαφοροποιούνται ταχύτατα ζητώντας επικαιροποιημένη κατάρτιση στο πλαίσιο μιας συνεκτικής και διεπιστημονικής προσέγγισης που θα συμπεριλαμβάνει, μεταξύ άλλων, στοιχεία από την κοινωνική ψυχολογία και τη διαχείριση κρίσεων, το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς σπουδές, τη διαπολιτισμική επικοινωνία και τη διαμεσολάβηση, την κοινωνιολογία και τη συμβουλευτική. Προς αυτή την κατεύθυνση και στο πλαίσιο του παρόντος σχεδιασμού υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης καθώς και προγραμμάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής εξειδίκευσης πιστοποιημένων διαπολιτισμικών μεσολαβητών, <u>είναι πολύ σημαντικό να αξιοποιηθούν οι μαθησιακοί πόροι και το εκπαιδευτικό υλικό διαπολιτισμικής μεσολάβησης το οποίο έχει παραχθεί από ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων.</u> Ως παράδειγμα αναφέρεται το εκπαιδευτικό υλικό που έχει παραχθεί από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) μέσω του προγράμματος ReCULM (http://www.reculm.eu/el/).</p>	<p>επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>
--	----------------	--	--

4	Terre des hommes Hellas	<p>Κάθε απόπειρα εδραίωσης διαπολιτισμικών και διαθρησκευτικών δεσμών, προϋποθέτει την ανεκτικότητα απέναντι στο ξένο δόγμα. <u>Αλλόθρησκα κοιμητήρια και λατρευτικοί χώροι</u> θα πρέπει να προτεραιοποιηθούν καθώς αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο της ένταξης.</p> <p>Συγκεκριμένα: «Σήμερα δεν υπάρχει στη μητροπολιτική περιοχή της Αττικής, ούτε σε άλλη πόλη της ηπειρωτικής Ελλάδας εκτός Θράκης, μουσουλμανικό νεκροταφείο, με αποτέλεσμα η ταφή των αποθανόντων μουσουλμάνων να μετατρέπεται σε πραγματική περιπέτεια και μάλιστα πολυδάπανη. Κι αυτό γιατί σύμφωνα με την ισλαμική θρησκεία δεν επιτρέπεται η εκταφή του νεκρού, όπως ισχύει στα δημοτικά νεκροταφεία των πόλεων μετά την παρέλευση τριετίας, ενώ οι περισσότεροι μουσουλμάνοι επιθυμούν να ταφούν σε ισλαμικό κοιμητήριο». Πηγή: http://www.kathimerini.gr/912477/article/epikairothta/ellada/den-mporoyme-akomh-kai-na-peθανoyme</p>	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
---	-------------------------	---	------------------------

Μέτρο Πολιτικής 5.1: Ενίσχυση του θεσμικού ρόλου των διαπολιτισμικών μεσολαβητών

1	DRC Greece	<p>5.1.1. Αναγκαίο και πολύ σημαντικό να επιτευχθεί. Πρέπει να προσθέσουμε ακόμη και το πόσο σημαντικό είναι να υπάρχουν κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας που θα διασφαλίζουν ποιοτικές υπηρεσίες καθώς αυτές διαπερνούν κάθε πτυχή της ενταξιακής διαδικασίας.</p> <p>5.1.2. Η επιλογή των φορέων που θα συμμετέχουν στο σχεδιασμό αυτών των προγραμμάτων είναι κριτικής σημασίας (ακαδημαϊκοί, επαγγελματίες, δημόσιοι λειτουργοί) καθώς και το αν θα αξιοποιηθεί η ευρωπαϊκή τεχνογνωσία και οι καλές πρακτικές που ήδη υπάρχουν ώστε να διασφαλιστούν άρτια κριτήρια πιστοποίησης επαγγελματιών διαπολιτισμικών μεσολαβητών. Είναι σημαντικό οι επαγγελματίες αυτοί να εργάζονται με βάση κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας και με αξιόπιστα εργαλεία συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένης μεθοδολογίας, σεβασμού στα προσωπικά δεδομένα και διάκρισης μεταξύ διερμηνείας και διαπολιτισμικής διαμεσολάβησης. Θα ληφθούν εδώ υπόψη τα συμπεράσματα διευρωπαϊκών προγραμμάτων στα οποία έχει συμμετάσχει και η Ελλάδα (TIME PROJECT, SONETOR);</p> <p>Επιπλέον, η διασφάλιση ποιοτικών κριτηρίων για την πιστοποίηση διαπολιτισμικών διαμεσολαβητών είναι σημαντική γιατί συνδέεται άμεσα και με ζητήματα αξιοπιστίας του διαλόγου σε όλες τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Πρόκειται για μία κομβική υπηρεσία στην οποία παρατηρούνται μεγάλα κενά τόσο σε αριθμούς όσο και ποιοτική κατάρτιση. Τα ποιοτικά κριτήρια επιλογής επαγγελματιών θα πρέπει να συνδεθούν με το μητρώο διαπολιτισμικών μεσολαβητών.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	ΑΡΣΙΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	Εξαγγέλλεται η δημιουργία του «επαγγελματικού προφίλ» του διαπολιτισμικού μεσολαβητή, εννοώντας την έγκριση επαγγελματικού περιγράμματος σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 110998/8-5-2006, ενώ στην πραγματικότητα το πλήρες	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της

	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	επαγγελματικό περίγραμμα βρίσκεται εδώ και εξάμηνο σε εκκρεμότητα στον ΕΟΠΠΕΠ, αναμένοντας την συγκρότηση της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής. Η αναφορά στη δυνατότητα πιστοποίησης των διαπολιτισμικών μεσολαβητών, αποτελεί και την μοναδική στην διαδικασία πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων σύμφωνα με την κείμενη εθνική νομοθεσία. Αντίθετα, αναφέρεται πληθώρα αποσπασματικών «ειδικών μέτρων» με εξαιρετική εφαρμογή αποκλειστικά και μόνο στους προσφυγικούς πληθυσμούς, χωρίς διασύνδεση με το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο. Αυτή η πολιτική διαμορφώνει ένα επισφαλές καθεστώς θεσμικής εξαιρέσης, το οποίο εξαρτά την υλοποίησή τους από την βούληση της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας , χωρίς διασφάλιση της βιωσιμότητάς τους.	ΕΣΕ.
3	Κοινότητα Αφγανών Μεταναστών και Προσφύγων	Σε σχέση με όλες τις αναφορές στην ενίσχυση του θεσμικού ρόλου των διαπολιτισμικών μεσολαβητών (κυρίως Μέτρο Πολιτικής 5.1) ανησυχία μας προκαλεί η απουσία σαφούς αναφοράς στον τρόπο με το οποίο θα πιστοποιούνται οι ικανοί για αυτή την εργασία πρόσφυγες/μετανάστες (γυναίκες και άντρες) και θα τους δίνονται άδειες εργασίας από τη στιγμή που αρκετοί από αυτούς δεν έχουν τη δυνατότητα να διαθέτουν κάποια έγγραφα που σε αντίστοιχες περιπτώσεις θεωρούνται εντελώς απαραίτητα όπως για παράδειγμα (τουλάχιστον για όσους έχουν καταγωγή από το Αφγανιστάν) πιστοποιητικό γεννήσεως, καθώς και της προτίμησης για αντίστοιχες θέσεις προσφύγων/μεταναστών.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	Νίκος Δεμερτζής, Χριστίνα Βαρουξή	Η μαζική εισροή προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα την τελευταία πενταετία δημιούργησε αυξημένες απαιτήσεις παροχής υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης προκειμένου να καλυφθούν οι στοιχειώδεις ανάγκες υποδοχής και υποστήριξης των μεταναστευτικών πληθυσμών. Ωστόσο, λόγω της έλλειψης προηγούμενης εμπειρίας ή/και διαπιστωμένης ανάγκης στη διαπολιτισμική μεσολάβηση, η υπηρεσία αυτή δεν σχεδιάστηκε ή λειτούργησε ως διακριτή υπηρεσία, η οποία παρέχεται από πιστοποιημένους και ειδικά καταρτισμένους επαγγελματίες του χώρου, αλλά προέκυψε και υλοποιήθηκε ad hoc ως συμπλήρωμα ή επέκταση μιας διευρυμένης μετάφρασης/διερμηνείας, με ελάχιστες ποιοτικές απαιτήσεις, ευέλικτο γνωστικό περιεχόμενο και ασαφές επαγγελματικό περίγραμμα των διαπολιτισμικών μεσολαβητών. Γι' αυτό το λόγο, στο πλαίσιο του παρόντος σχεδιασμού του θεσμικού πλαισίου της διαπολιτισμικής μεσολάβησης καθώς και της αναγνώρισης της επαγγελματικής ταυτότητας των διαπολιτισμικών μεσολαβητών, είναι πολύ σημαντική η θέσπιση ενός σαφούς και ενιαίου επαγγελματικού περιγράμματος των διαπολιτισμικών μεσολαβητών, η ενίσχυση τους με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες αναφορικά με τις ανάγκες των αιτούντων και των δικαιούχων διεθνή προστασία και των μεταναστών στην Ελλάδα καθώς και η πιστοποίηση της εκπαίδευσης και της	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		<p>επαγγελματικής τους εξειδίκευσης από δημόσιους φορείς. Προς αυτήν την κατεύθυνση και στο πλαίσιο του σχεδιασμού των προγραμμάτων επαγγελματικής εξειδίκευσης πιστοποιημένων διαπολιτισμικών μεσολαβητών, είναι πολύ σημαντικό να προβλεφθεί η συνεργασία και να αξιοποιηθούν οι μαθησιακοί πόροι και το εκπαιδευτικό υλικό διαπολιτισμικής μεσολάβησης το οποίο έχει παραχθεί από ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Ως παράδειγμα αναφέρεται το υλικό που έχει παραχθεί από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) μέσω του προγράμματος ReCULM (http://www.reculm.eu/el/).</p> <p>Παράλληλα, την περίοδο αυτή εκπονείται με συντονιστή εταίρο το ΕΚΚΕ και με τη συμμετοχή του ΕΟΠΠΕΠ (αλλά και φορέων από τη Ισπανία, Ιταλία και Ην. Βασίλειο) ειδικό πρόγραμμα που αφορά τους διερμηνείς στο πλαίσιο της πολιτισμικής διαμεσολάβησης με στόχο την επαγγελματική τους πιστοποίηση εντός των διαδικασιών που θα προβλεφθούν με τη ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου. Συνεπώς, προτείνεται η πρόσκληση του ΕΚΚΕ και του ΕΟΠΠΕΠ στις εργασίες της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής και η καλύτερη δυνατή εμπλοκή τους, δεδομένης της τεχνογνωσίας που έχει συσσωρευτεί.</p> <p>Στο παρελθόν είχε δημιουργηθεί αρχείο πολιτισμικών διαμεσολαβητών στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος TIME</p>	
--	--	---	--

Μέτρο Πολιτικής 5.2: Ενίσχυση της διαπολιτισμικότητας, της διαπολιτισμικής αλληλεπίδρασης και του διαθρησκευτικού διαλόγου

1	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Ο διάλογος σε θεσμικό επίπεδο με χώρες προέλευσης μεταναστών είναι θετικός, ωστόσο, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη παράμετροι που αφορούν στις χώρες προέλευσης αιτούντων και δικαιούχων διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και σε σχέση με την ιδιότητά του πρόσφυγα.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	JRS Hellas	<p>Για τη διασφάλιση της πολιτισμικής πολυμορφίας και τη δημιουργία πλατφόρμας διαθρησκευτικού διαλόγου, θα πρέπει πρώτα να σεβαστούμε την θρησκευτική και λατρευτική διαφορετικότητα έμπρακτα με τη δημιουργία και λειτουργία νόμιμων χώρων θρησκευτικής λατρείας (θετικό το παράδειγμα του νέου τζαμιού) και χώρων ταφής που καλύπτουν τις ανάγκες της μουσουλμανικής κοινότητας.</p> <p>Σε σχετική μας ερώτηση και ακόλουθη συνάντηση με τη Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων το Μάιο του 2017 πληροφορηθήκαμε ότι το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων δεν είναι αρμόδιο για την επίλυση του θέματος των μουσουλμανικών νεκροταφείων.</p> <p>Σύμφωνα με τον ΑΝ 582/1968 (ΦΕΚ 225/Α/28-9-1968) η διαχείριση των νεκροταφείων στη χώρα μας είναι αποκλειστική αρμοδιότητα των Δήμων. Το</p>	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.

άρθρο 6 του ως άνω νόμου εξασφαλίζει το δικαίωμα ταφής εντός νεκροταφείου «παντός νεκρού, ασχέτως θρησκευύματος ή εθνικότητας. Οι δήμοι και οι κοινότητες υποχρεούνται όπως παραχωρούν εντός των ανηκόντων εις αυτούς κοιμητηρίων, χώρον δια τον ενταφιασμόν παντός θανόντος δημότου ή μη και παντός άλλου εν τη περιφερεία των θανόντος ανθρώπου, ανεξαρτήτως αν ο θανών ήτο ημεδαπός ή αλλοδαπός χριστιανός ή μη». Σε ό,τι αφορά την εκταφή της σορού μετά το πέρας της τριετίας, σύμφωνα με όσα έχουν τεθεί κατά καιρούς υπ' όψιν της υπηρεσίας μας, πρέπει να αναφερθεί ότι δίνεται η δυνατότητα αγοράς του τάφου σε όσους το επιθυμούν, προκειμένου να μην προχωρήσουν ποτέ σε εκταφή ή η δυνατότητα καταβολής κάποιου αντιτίμου προκειμένου να μην πραγματοποιηθεί εκταφή με την συμπλήρωση των 3 ετών.

Λόγω της υπερσυγκέντρωσης πληθυσμού (περίπου το 50% του ελληνικού πληθυσμού κατοικεί στην Αττική), υφίσταται έλλειψη χώρων, γεγονός που δημιουργεί μεγάλα προβλήματα και στην διαχείριση των νεκροταφείων.

Ειδικότερα για το ζήτημα των μουσουλμάνων, η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων, για προφανείς λόγους, κατέβαλε επί σειρά ετών μια πολύμοχθη προσπάθεια για την αναζήτηση ενός κατάλληλου χώρου εντός της Αττικής για την κατασκευή και λειτουργία ενός μουσουλμανικού τομέα εντός ενός ήδη λειτουργούντος νεκροταφείου ή εντός ενός μελλοντικού νεκροταφείου. Η σχετική αναζήτηση υπέδειξε ως βέλτιστη λύση την χρήση ενός χώρου, κυριότητας της Εκκλησίας της Ελλάδος, εντός του διαδημοτικού νεκροταφείου Σχιστού. Για το λόγο αυτό υπεβλήθη αίτημα στην Διαρκή Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος η οποία στις 7 Απριλίου του 2016 αποφάσισε την δωρεάν παραχώρηση του συγκεκριμένου χώρου, προκειμένου το Διαδημοτικό Νεκροταφείο του Σχιστού να προχωρήσει στην κατασκευή και λειτουργία τομέα ταφής μουσουλμάνων. Οι ενέργειες για το σχεδιασμό και την υλοποίηση του έργου βρίσκονται σε εξέλιξη καθώς πρέπει να διευθετηθούν πλήθος σχετικών ζητημάτων αλλά και να πραγματοποιηθούν όλες οι μελέτες που προβλέπει ο νόμος για τη λειτουργία ενός τομέα ταφής.

Έκτοτε, δεν έχει υπάρξει νεότερη πληροφόρηση ή εξέλιξη στο θέμα.

3	Άννυ Μάλαμα	<p>Στο σημείο αυτό έχει νόημα να υπάρξουν και ειδικά, στοχευμένα, διαδραστικά προγράμματα που θα σχεδιαστούν σε συνεργασία με τα μουσεία της χώρας και θα αξιοποιούν το υλικό των συλλογών τους σε μια τέτοια κατεύθυνση διαπολιτισμικής προσέγγισης και αλληλεπίδρασης.</p> <p>Οι σχετικές δράσεις είναι σκόπιμο να δομηθούν στο πλαίσιο ευρύτερου δικτύου συνεργασίας, επομένως να συντονίζονται και να υποστηρίζονται από το ΥΠΠΟΑ και την αυτοδιοίκηση.</p>	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
---	-------------	---	-------------------------------

Άξονας Πολιτικής 6 – Συμμετοχή στα Κοινά

1	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	<p>Στον παρόν άξονα θα έπρεπε να προβλεφθεί είτε ως ιδιαίτερος άξονας, είτε ως ιδιαίτερο μέτρο πολιτικής η διευκόλυνση της πρόσβασης στην πολιτογράφηση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, όσο και των ανιθαγενών.</p> <p>Η κτήση της ιδιότητας του πολίτη αποτελεί το τελευταίο σκαλοπάτι της ένταξης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Ενόψει δε της στέρησης της προστασίας της χώρας καταγωγής τους, θα έπρεπε να προβλέπονται μέτρα πολιτικής για υποβοήθηση της πολιτογράφησής τους στην Ελλάδα.</p> <p>Ο δε δείκτης κτήσης ιθαγένειας αποτελεί έναν από τους βασικούς δείκτες, μέσω των οποίων αξιολογείται η ένταξη των προσφύγων και μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με την Διακήρυξη της Ευρωπαϊκής διάσκεψης της Zaragoza του 2010, που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διευκόλυνση δε της απόκτησης της ιδιότητας του πολίτη από ανιθαγενείς, οι οποίοι στερούνται της προστασίας αλλά και της ιδιότητας του πολίτη οποιαδήποτε χώρα αποτελεί και διεθνή υποχρέωση της χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 32 του α.ν. 139/1975, με το οποίο κυρώθηκε η Διεθνής Σύμβαση του 1954 περί του</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---------------------------------------	--	---

		καθεστώς των ανιθαγενών.	
2	Generation 2.0 RED	Σχετικά με την προβλεπόμενη «παροχή τεχνικής υποστήριξης στους συλλόγους μεταναστών, διευκόλυνση της δικτύωσης, της ανταλλαγής καλών πρακτικών κ.λπ.», μια βασική ανάγκη στην οποία δεν αναφέρεται το κείμενο είναι η υλικοτεχνική υποστήριξη και συγκεκριμένα η παραχώρηση χώρου, το οποίο είναι και πάγιο αίτημα των μεταναστευτικών κοινοτήτων και συλλόγων.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Μέτρο πολιτικής 6.1. Προώθηση και διευκόλυνση της συμμετοχής των πολιτών τρίτων χωρών στα Κοινά με στόχο την ένταξή τους στη δημόσια ζωή της Χώρας

1	Generation 2.0 RED	Η πρόσφατα ψηφισμένη αλλαγή της νομοθεσίας για τα ΣΕΜ αποκλείει τη δυνατότητα λειτουργίας τους σε μεσαίους και μικρούς ΟΤΑ ενώ την πλειοψηφία την έχουν πλέον τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	Η υποστήριξη και ενδυνάμωση του βασικού πυρήνα της ένταξης που είναι οι κοινότητες των μεταναστών θα βοηθήσει κατά πολύ στην προετοιμασία των μεταναστών για την συμμετοχή στα κοινά. Υπάρχουν ήδη υπάρχουσες δομές και οργανώσεις οι οποίες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και να ενισχυθούν ως προς αυτό, αντί να γίνεται προσπάθεια να δημιουργηθούν νέες δομές. Είναι πάγιο αίτημα του Ελληνικού Φόρουμ Μεταναστών το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλεγέσθαι στις εκλογές της Τοπικής αυτοδιοίκησης και για αυτό χαιρετίζουμε αυτή την πρόταση (μέτρο πολιτικής 6.1.1.) Σε ό,τι αφορά το ζήτημα των ΣΕΜ ας μην ξεχνάμε πως η δημιουργία τους πραγματοποιήθηκε κάτω από αυτή τη σκοπιά, πως οι μετανάστες θα ψηφίζουν στις Δημοτικές εκλογές. Γενικότερα χαιρετίζουμε την πρόβλεψη για ενίσχυση της λειτουργίας των ΣΕΜ διότι αυτή τη στιγμή οι δυνατότητες που έχουν είναι περιορισμένες (μέτρο πολιτικής 6.2.2.). Συνολικά, όμως, ανεξάρτητα της Τοπικής αυτοδιοίκησης θεωρούμε πως θα ήταν ωφέλιμο και δημοκρατικό να υπάρχει συμμετοχή των μεταναστών στα θέματα που τους αφορούν μέσω ενός ενδιάμεσου οργάνου ή μέσω ενός φορέα συμβουλευτικού χαρακτήρα στον οποίο θα συμμετέχουν οι ίδιοι οι μετανάστες.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
3	International Rescue Committee Hellas	6.1.3. Απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης συλλόγων μεταναστών, ενθάρρυνση της συμμετοχής σε συντονιστικά όργανα, συνεργασία με δήμους για παραχώρησης χώρων συναντήσεων για τα διοικητικά τους συμβούλια, κλπ.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Μέτρο Πολιτικής 6.2 Ενθάρρυνση της συμμετοχής των μεταναστών και μεταναστριών, αιτούντων/αιτουσών και

δικαιούχων διεθνούς προστασίας στα κοινά μέσω του αθλητισμού και του εθελοντισμού

1	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	<p>6.2.1 Επέκταση της δυνατότητας για έκδοση δελτίου αθλητή σε όλους και ιδίως στους ανήλικους και όχι μόνο σε εξαιρετικά ταλέντα. Πρόβλεψη για επέκταση της δυνατότητας για έκδοση δελτίου αθλητή σε όλα τα αθλήματα και όχι μόνο στο ποδόσφαιρο.</p> <p>Κρίνεται σημαντική η συμμετοχή των αιτούντων και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στις ήδη υπάρχουσες ομάδες των αθλητικών συλλόγων, και η αποφυγή της σύστασης ομάδων αποκλειστικά για εκείνους ώστε να προωθείται η ένταξη, η επικοινωνία και η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Ειδικότερα έχει παρατηρηθεί ότι μέσω της άθλησης η ένταξη πραγματοποιείται με πολύ πιο ομαλό τρόπο, ενώ ειδικά η συμμετοχή σε ερασιτεχνικό επίπεδο συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση και ενσωμάτωση στην κοινωνία με τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.</p>	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
---	--------------------------------------	--	-------------------------------

Άξονας Πολιτικής 7 – Καταπολέμηση του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας

1	PRAKSIS	<p>Για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής ισορροπίας και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής μέσω της καταπολέμησης του ρατσισμού, δεν αρκεί η εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των αρμόδιων αρχών σε επίπεδο καταστολής του φαινομένου (ν. 4285/2014), αλλά χρειάζεται διαρκής και ουσιαστική ενημέρωση σε θέματα καταπολέμησης των διακρίσεων και διασφάλισης της εφαρμογής της ίσης μεταχείρισης σε όλο το φάσμα των εργασιακών σχέσεων. Επιπλέον, ανάλογες εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες και ενημερωτικές εκστρατείες θα πρέπει να υλοποιούνται στοχευμένα με σκοπό την προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών όλων των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, ως μέσου σεβασμού και κατανόησης της διαφορετικότητας. Παράλληλα, θα πρέπει να αναδεικνύονται ζητήματα που άπτονται της προστασίας των θυμάτων ρατσιστικής συμπεριφοράς – βίας, ώστε να μπορούμε να μιλάμε για μια ολοκληρωμένη μορφή καταπολέμησης του φαινομένου στη χώρα μας.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	Συμφωνούμε με τα σχόλια της Οργάνωσης PRAKSIS	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Μέτρο Πολιτικής 7.1: Παρακολούθηση και καταγραφή φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας

1	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Κρίνεται απαραίτητη η αναφορά της σύνδεσης και της συνεργασίας του νέου Εθνικού Δικτύου για την Καταπολέμηση του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας με το υπάρχον αντίστοιχο Δίκτυο που έχει ιδρυθεί από την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους</p>	<u>Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.</u>
---	---------------------------	---	--

		Πρόσφυγες.	
2	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	Συμμετοχή του ΝΠΙΔ Επάνοδος στο Εθνικό Δίκτυο για την καταπολέμηση του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
3	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	7.1.1. Δημιουργία Εθνικού Δικτύου για την καταπολέμηση του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας-σελ.73 Για ακόμα μία φορά χαιρετίζουμε δράσεις για την καταπολέμηση τους ρατσισμού και της ξενοφοβίας αλλά επισημάνουμε πως υπάρχουν δομές και οργανώσεις που έχουν την τεχνογνωσία και την δυνατότητα να συνεισφέρουν σε αυτό εάν υπάρχει η ανάλογη στήριξη και αναγνώριση. Για παράδειγμα το Δίκτυο καταγραφής περιστατικών ρατσιστικής βίας το οποίο τα τελευταία χρόνια καταγράφει τα αυξανόμενα περιστατικά ρατσιστικής βίας.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
4	PRAKSIS	Η δημιουργία ενός Εθνικού Δικτύου για την Καταπολέμηση του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας χαιρετίζεται από την PRAKSIS ως μια αναγκαία εξέλιξη, ενώ παράλληλα επιβεβαιώνει το σημαντικότερο έργο που έχει επιτελέσει το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας από την ίδρυσή του το 2011 και μέχρι σήμερα. Η απουσία ενός επίσημου μηχανισμού καταγραφής και παρακαλούθησης του φαινομένου έχει επισημανθεί από όλες τις οργανώσεις που μετέχουμε στο Δίκτυο και οι οποίες έχουμε συμβάλει στην ανάδειξη των περιστατικών ρατσιστικής βίας σε εθνικό επίπεδο. Η θέσπιση ενός επίσημου μηχανισμού παρακολούθησης του φαινομένου, σε συνεργασία με τους φορείς που απαρτίζουν το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, αποτελεί μια πρόκληση και μια ευκαιρία συνάμα να υιοθετηθούν νέα εργαλεία για την καταγραφή του φαινομένου και τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου.	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Μέτρο Πολιτικής 7.2: Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας υποδοχής για φαινόμενα ξενοφοβίας και ρατσισμού

1	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	Συμμετοχή στο δημόσιο διάλογο του ΝΠΙΔ ΕΠΑΝΟΔΟΣ	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	PRAKSIS	Στο δημόσιο διάλογο θα πρέπει να διασφαλιστεί η ουσιαστική συμμετοχή όλων των φορέων που δραστηριοποιούνται στην καταπολέμηση του φαινομένου. Για την ορθή κατανόηση των αναγκών των πολλών πληθυσμιακών ομάδων που τυγχάνουν δυνητικά θύματα ρατσιστικής συμπεριφοράς-βίας, ο δημόσιος αυτός διάλογος θα πρέπει να είναι στοχευμένος, μεθοδικός και άρτια διοργανωμένος ώστε για να έχει κάποιο από αποτέλεσμα. Ιδανικά θα πρέπει κάποιος φορέας να συντονίζει τις δράσεις αυτές.	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Άξονας Πολιτικής 8 – Στοχευμένες πολιτικές για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες

1	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	Συμπερίληψη των μεταναστών/τριων και αιτούντων/ουσων άσυλο που αποφυλακίζονται χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα και αντιμετωπίζουν τεράστια εμπόδια επανενταξης	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Κοινότητα Αφγανών Μεταναστών και Προσφύγων	Σε σχέση με την στέγαση και την φροντίδα την παρεχόμενη σε ανήλικους 16-18 ετών, ανησυχία μας προκαλεί η μη υπαγωγή τους σε πλήρη επιτηρούμενη φροντίδα σε 24ωρη βάση σε μια τόσο τρυφερή ηλικία, που είναι η πλέον ευάλωτη σε σειρά κοινωνικών και ψυχικών προβλημάτων αλλά και προβλημάτων υγείας.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	INTERSOS Hellas	Κοινωνικά ευάλωτες ομάδες ή ομάδες με μεγαλύτερες ανάγκες όπως οι πολύτεκνοι, αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πρόσβαση σε κοινωνικές παροχές όπως είναι η κάρτα πολυτέκνων, για την έκδοση της οποίας είναι απαραίτητο το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης. Οι περισσότεροι πρόσφυγες δεν διαθέτουν κάποιο αντίστοιχο έγγραφο και ούτε μπορούν να το εκδώσουν μέσω της χώρας προέλευσής τους. Επομένως, στερούνται το δικαίωμα στην έκδοση της κάρτας πολυτέκνων και τα κοινωνικά προνόμια που ως πολύτεκνοι δικαιούνται	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	Generation 2.0 RED	Διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχει καμία αναφορά για άτομα ΛΟΑΤΚΙ.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
5	SolidarityNow	Θεωρούμε σημαντική παράλειψη τη μη συμπερίληψη σε αυτήν την ομάδα της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ, την έλλειψη στοχευμένων δράσεων γι' αυτή και γενικότερα τη μη αναφορά τους στην Στρατηγική.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
6	PRAKSIS	Με δεδομένη την ευαλωτότητα των ασυνόδευτων παιδιών, πολλά από τα οποία ενηλικιώνονται στη χώρα μας δίχως να υπάρχει καμία ενταξιακή προοπτική γι' αυτά μετά τη μετάβαση από την ανηλικότητα στην ενηλικίωση, έχει επισημανθεί ιδιαίτερα η απουσία ενός ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου για την υποβοήθηση της ενταξιακής τους διαδικασίας. Μιλάμε επί της ουσίας για παιδιά οποία αίφνης αντιμετωπίζονται από την πολιτεία ως ενήλικες. Η απουσία ενός προστατευτικού πλαισίου σε συνδυασμό με την απώλεια των εγγυήσεων και των δικαιωμάτων που απολάμβαναν ως ασυνόδευτοι ανήλικοι, οδηγούν τα πρόσωπα αυτά στον κοινωνικό τους αποκλεισμό. Η διάγνωση της ανάγκης ανάληψης στοχευμένων δράσεων θα πρέπει να μετουσιωθεί στην υλοποίηση στοχευμένων πολιτικών από την πολιτεία, ώστε να αρθεί ο κοινωνικός τους αποκλεισμός και να διευκολυνθεί η ενταξιακή τους διαδικασία σε όλο το φάσμα των ενταξιακών δραστηριοτήτων (εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και εργασία).	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

7	International Rescue Committee Hellas	Οι στοχευμένες δράσεις θα πρέπει να καλύπτουν τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε δομές, υπηρεσίες και επιδόματα κοινωνικής πρόνοιας, για παράδειγμα επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης, επίδομα θέρμανσης, επίδομα τέκνων, κλπ, με απλοποίηση των διαδικασιών και των προϋποθέσεων, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες. Στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες να συμπεριληφθεί και η κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη μέρος του σχολίου.
---	---------------------------------------	---	---

Μέτρο Πολιτικής 8.1: Διευκόλυνση της ένταξης των γυναικών

1	INTERSOS Hellas	8.1.1 Κρίνεται αναγκαία η στήριξη προσφυγισσών που επιθυμούν να εργαστούν και ιδιαίτερα μονογονεϊκών οικογενειών μέσω προβλέψεων και πρακτικών που θα ευνοούν την ένταξη των παιδιών τους σε βρεφονηπιακούς ή παιδικούς σταθμούς, όπως η ύπαρξη μεγαλύτερου αριθμού θέσεων.	Όχι - Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	8.1.2 Προτείνουμε το mentoring για τα προβλήματα ένταξης στην αγορά εργασίας να γίνεται και από Ελληνίδες εργαζόμενες (όχι μόνο από εργαζόμενες γυναίκες μετανάστριες).	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
3	ΑΡΣΙΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	Για την διευκόλυνση της ένταξης των γυναικών, για την εκμάθηση γλώσσας ή για να εργασθούν, απαιτείται να δημιουργηθούν νέες θέσεις σε βρεφονηπιακούς σταθμούς	Όχι - Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	SolidarityNow	Ένα σημαντικό θέμα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες αφορά στην φύλαξη των παιδιών τους προκειμένου να συμμετάσχουν στις προτεινόμενες (και άλλες) δράσεις, άρα αυτό το μέτρο πολιτικής θεωρούμε πως θα έπρεπε να εμπλουτιστεί με τέτοιου είδους πρωτοβουλίες αλλά και γενικότερα με περισσότερες στοχευμένες δράσεις.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
5	International Rescue Committee Hellas	8.1.1. Η δράση αυτή δεν θα πρέπει να αποσκοπεί στην στήριξη των γυναικών μεταναστριών/προσφύγων, ώστε να βρουν «μια μορφή εργασίας» αλλά ώστε να βρουν «νόμιμη εργασία». Η διατύπωση υπονοεί ανεπίσημη εργασία, υποβιβάζει τις γυναίκες και πρέπει να αναδιατυπωθεί	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.
6	JRS Hellas	Είναι σημαντικό να υπάρξει πρόβλεψη για την ολοήμερη φύλαξη των παιδιών προσχολικής ηλικίας των γυναικών μεταναστριών/προσφύγων σε κρατικές δομές και σε συνεργασία με την τοπική Αυτοδιοίκηση, έτσι ώστε οι γυναίκες να έχουν τη δυνατότητα επιμόρφωσης και σταδιακά ένταξής τους στην αγορά εργασίας.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.

Μέτρο Πολιτικής 8.2: Διευκόλυνση της ένταξης των ασυνόδευτων ανηλίκων

1	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	<p>8.2 Ανεξαρτήτως της ευδοκίμησης ή μη του αιτήματος διεθνούς προστασίας να προβλέπεται αναγνώριση καθεστώτος προστασίας στους ασυνόδευτους ανήλικους αιτούντες διεθνή προστασία μέχρι την ενηλικίωσή τους και δημιουργία προστατευτικού και υποστηρικτικού πλαισίου μετά την ενηλικίωσή τους για 3 έτη με σκοπό την κατά το δυνατό ομαλότερη και πιο επιτυχημένη ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία.</p> <p>8.2.1. Πέραν του θεσμού των φιλοξενουσών οικογενειών, για τις οποίες είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει καθυστέρηση στην καταγραφή και εκπαίδευση, αν θεωρήσουμε ότι για την εφαρμογή τους απαιτείται η ψήφιση των απαιτούμενων 10 υπουργικών αποφάσεων του Ν. 4538/2018 με τίτλο : «Μέτρα για την προώθηση των Θεσμών της Αναδοχής και Υιοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως έχει αναφερθεί από την Υφυπουργό Εργασίας κ. Φωτίου, θα πρέπει να ληφθούν αναλυτικότερα ως μέτρα τα όσα προβλέπονται στο κεφάλαιο 3.5.</p> <p>Συγκεκριμένα, θα πρέπει να προωθηθεί και υποστηριχθεί το πλαίσιο ημιαυτόνομης διαβίωσης (μέτρο 1.3.3.) για τις ηλικίες 16+ και να επεκταθεί μέχρι την ηλικία τουλάχιστον των 21 ετών. Η ημιαυτόνομη διαβίωση σε προστατευόμενα διαμερίσματα μπορεί να αποτελέσει το καλύτερο ενταξιακό εργαλείο για τους ασυνόδευτους ανήλικους, καθώς με τον τρόπο αυτό θα έχουν τόσο την ελευθερία ανάπτυξης της προσωπικότητας και συμμετοχής σε δραστηριότητες που επιθυμούν όσο και την υποστήριξη και τον έλεγχο, στο βαθμό που απαιτείται, από εξειδικευμένο προσωπικό.</p> <p>Το παραπάνω θα μπορούσε να αποτελέσει βέλτιστη πρακτική για την ένταξη, σε συνδυασμό με το μέτρο 1.3.4. του κεφαλαίου 3.5. για την επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων (με την εφαρμογή του Ν. 4554/2018, άρθρα 13-32), σύμφωνα με το οποίο όταν τεθεί σε ισχύ ο Νόμος, ο κάθε ασυνόδευτος ανήλικος αιτών διεθνή προστασία θα έχει ως πρόσωπο αναφοράς έναν επίτροπο που θα του έχει οριστεί από τον αρμόδιο Εισαγγελέα.</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>
2	ΑΡΣΙΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	<p>Σε σχέση με τους ασυνόδευτους ανήλικους, που χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερα ευάλωτη ομάδα γίνεται αναφορά στην προώθηση νομοθετικής ρύθμισης σχετικά με την προώθηση του θεσμού της «φιλοξενούσας οικογένειας» και σε «Προγράμματα εξατομικευμένης συμβουλευτικής για θέματα εκπαίδευσης, επαγγελματικού προσανατολισμού και κατάρτισης με τη συνδρομή διαπολιτισμικού μεσολαβητή» Αυτό το πεδίο παρέμβασης είναι ωστόσο ιδιαίτερα περιορισμένο, καθώς όμως αφήνει ουσιαστικά εκτός του πεδίου του Σχεδίου το κύριο ζήτημα το οποίο αφορά αυτή την ευάλωτη ομάδα, αυτό της στέγασης. Θυμίζουμε την πραγματική κατάσταση σήμερα: από τους 3700 ασυνόδευτους ανήλικους, μόλις οι 1200 περίπου στεγάζονται στις δομές φιλοξενίας. Επίσης, απουσιάζει κάποια</p>	<p>Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.</p>

		αναφορά σε ζητήματα ένταξης στην εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας (και όχι απλής συμβουλευτικής) σε σχέση με την συγκεκριμένη ομάδα.	
3	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του ΥΠΔΔνης	Συμμετοχή του ΝΠΙΔ ΕΠΑΝΟΔΟΣ.	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Μέτρο Πολιτικής 8.3: Διευκόλυνση της ένταξης των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ)

1	INTERSOS Hellas	<p>Η ισότιμη ένταξη των ατόμων με αναπηρία στα δικαιώματα και τις υπηρεσίες που τους αναλογούν, είναι απαραίτητη η ταυτοποίηση των ατόμων αυτών και η δυνατότητα παροχής διάγνωσης. Αυτή τη στιγμή δεν είναι δυνατή η επίσημη διάγνωση των ατόμων με γνωστικές ή/και ψυχικές αναπηρίες, διότι δεν υπάρχουν σταθμισμένα διαγνωστικά εργαλεία στη γλώσσα των προσφύγων και μεταναστών διαθέσιμα στους επαγγελματίες ιατρούς, ψυχιάτρους και ψυχολόγους. Επομένως τα άτομα αυτά αποκλείονται από εξειδικευμένες υπηρεσίες θεραπείες καθώς και από κοινωνικά και οικονομικά αγαθά που δικαιούνται, παραδείγματος χάρη το επίδομα αναπηρίας. Παράλληλα, η στάθμιση των διαγνωστικών εργαλείων, ειδικά όσον αφορά στα παιδιά, είναι απαραίτητη για την εγγραφή τους στα ειδικά σχολεία ή για την παροχή παράλληλης στήριξης. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να γίνει σύντομα η στάθμιση των εργαλείων μια άλλη λύση θα ήταν να βρεθούν εναλλακτικά εργαλεία διάγνωσης και να περάσει αυτή η πληροφορία σε όλες τις αντίστοιχες δομές που έχουν αυτή την υπηρεσία ως κατευθυντήρια, και όχι να είναι ανάλογα με τη διάθεση της κάθε δομής. Να υπάρχει δηλαδή μια λύση που θα ακολουθηθεί καθολικά. Επομένως είναι αναγκαίο να υπάρξει πρόληψη για τη στάθμιση διαγνωστικών εργαλείων που αυτά με τη σειρά τους θα γίνουν διαθέσιμα στους αρμόδιους επαγγελματίες και υπηρεσίες ώστε να αποκτήσουν οι ενήλικες πρόσφυγες και τα παιδιά τους με αναπηρία, ίση πρόσβαση στα δικαιώματα τους . Επιπλέον όσον αφορά στην ενίσχυση της ένταξης των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση και την εργασία, στην Ελλάδα υπάρχουν σύλλογοι και οργανισμοί αφοσιωμένοι στην υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία, οι οποίοι ήδη προσφέρουν σημαντική υποστήριξη σε αυτούς τους τομείς, και αν ενισχυθούν από το κράτος, θα μπορέσουν να προσφέρουν υποστήριξη και στον προσφυγικό πληθυσμό. Για παράδειγμα η Πανελλήνια Ομοσπονδία Κοι. Σ. Π. Ε. (http://rokoispe.gr/) και οι τοπικές Κοι. Σ. Π. Ε. οι οποίες ανάμεσα σε άλλα προσφέρουν δυνατότητες για εκπαίδευση και εργασιακή εμπειρία σε άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Generation 2.0 RED	Δεν γίνεται αναφορά στη διασφάλιση της παροχής βοηθημάτων – επιδομάτων από την πολιτεία σε πάσχοντες από βαριά νοσήματα πολίτες τρίτων χωρών. Ως γνωστόν και με βάση τις προϋποθέσεις του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της

		και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ), επίδομα αναπηρίας δικαιούνται μόνο οι μετανάστες, που έχουν άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Πρέπει να αλλάξει η πρόσφατα ψηφισμένη νομοθεσία που επιβάλλει στα ΑμεΑ πολίτες τρίτων χωρών να επιλέξουν μεταξύ της ένταξης μέσω της εργασίας και των κρατικών επιδομάτων.	ΕΣΕ.
3	SolidarityNow	Πέρα από τα δύο στοχευμένα προτεινόμενα προγράμματα (εκμάθηση ελληνικής γλώσσας και παραολυμπιακής εκπαίδευσης) χρειάζονται και αντίστοιχες δράσεις για την ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας.	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.

Μέτρο Πολιτικής 8.4: Διευκόλυνση της ένταξης των ατόμων τρίτης ηλικίας

1	Generation 2.0 RED	Στη διευκόλυνση ένταξης των ατόμων τρίτης ηλικίας δεν υπάρχει αναφορά στη διασφάλιση συνταξιοδότησης με ίσους όρους. Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν.4387/2016) οι μετανάστριες και οι μετανάστες καθώς και οι πολιτογραφημένοι Έλληνες πολίτες λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη ακόμα και αν έχουν συμπληρώσει τα απαιτούμενα έτη. Αυτό συμβαίνει επειδή το σύστημα απαιτεί από αυτούς να αποδείξουν 40ετή διαμονή στην Ελλάδα μέσω των προηγούμενων ετών νόμιμης διαμονής. Κάτι τέτοιο σαφώς δεν είναι εφικτό καθώς η μηχανογράφηση των αδειών ξεκίνησε το 1998. Συνεπώς, η προϋπόθεση αυτή οδηγεί νομοτελειακά στην άνιση μεταχείριση βάσει καταγωγής μεταξύ συνταξιούχων που έχουν καταβάλει ίσες εισφορές στο ασφαλιστικό σύστημα.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Προτείνεται η άντληση των στοιχείων για τη χαρτογράφηση των ηλικιωμένων να μην προκύπτει μόνο από τους συλλόγους μεταναστών, αλλά και από τους φορείς που υποστηρίζουν τη συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα, προκειμένου να μην αποκλειστούν άτομα που δε συμμετέχουν σε συλλόγους μεταναστών.	<u>Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.</u>

Άξονας Πολιτικής 9 – Στοχευμένες πολιτικές για μετανάστες και μετανάστριες «δεύτερης γενιάς»

1	Generation 2.0 RED	Το Generation 2.0 RED είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός ανθρώπων διαφορετικής καταγωγής που προωθούν την ισότιμη συμμετοχή σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία, μέσω της ενδυνάμωσης των κοινοτήτων. Οι βασικές μας δράσεις είναι η Νομική Συμβουλευτική, η Εργασιακή Συμβουλευτική, η Μη Τυπική Εκπαίδευση και η Διεκδίκηση Δικαιωμάτων. Ως οργανισμός που προήλθε από την αυτό-οργάνωση παιδιών μεταναστών, που γεννήθηκαν ή και μεγάλωσαν στη χώρα, προβληματιζόμαστε με την εικόνα που παρουσιάζεται για τη δεύτερη γενιά με το συγκεκριμένο άξονα πολιτικής. Ξεκινάμε με την εισαγωγή όπου μεταξύ άλλων διατυπώνεται η εξής γενίκευση:	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	--------------------	---	---

		<p>«τα άτομα αυτά παρουσιάζουν συχνότερα από τους γηγενείς χαμηλότερο εκπαιδευτικό και οικονομικό προφίλ. Ταυτόχρονα, εμφανίζουν υψηλά ποσοστά σχολικής διαρροής και ανεργίας». Δεν μας είναι σαφείς οι λόγοι για τους οποίους, η μοναδική αναφορά στη δεύτερη γενιά τη στιγματίζει ως “dropouts”. Θα θέλαμε αρχικά, να μας γίνουν γνωστά τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται ο χαρακτηρισμός του χαμηλότερου εκπαιδευτικού και οικονομικού προφίλ και δεύτερον, ο τρόπος με τον οποίο τεκμηριώνεται η εμφάνιση συγκριτικά με τον υπόλοιπο πληθυσμό, υψηλών ποσοστών σχολικής διαρροής και ανεργίας. Όσον αφορά το προτεινόμενο μέτρο πολιτικής 9.1: Διευκόλυνση της ένταξης των «δεύτερης γενιάς» μεταναστών και μεταναστριών, προφανώς και δεν μιλάμε για «ένταξη» μιας ολόκληρης γενιάς παιδιών που στην συντριπτική τους πλειοψηφία έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα ή ήρθαν σε πολύ μικρή ηλικία.</p> <p>Κάνοντας μια ιστορική αναδρομή από την εποχή της προηγούμενης Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη (2013) έως και σήμερα, είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι έχει σημειωθεί μια πρόοδος στη θεσμική αντιμετώπιση της δεύτερης γενιάς. Σήμερα σε αντίθεση με το 2013, υπάρχει η νομική κάλυψη, που παρέχει πρόσβαση στην ιθαγένεια, υπάρχουν ωστόσο ζητήματα ζωτικής σημασίας τα οποία δεν θίγονται ενώ ταυτόχρονα δημιουργείται ένα προβληματικό προφίλ της δεύτερης γενιάς.</p> <p>Έχοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά, τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της συγκεκριμένης ομάδας θα θέλαμε παραδείγματος χάριν αντί για χαμηλότερο οικονομικό και εκπαιδευτικό προφίλ, να εξετάζαμε την κοινωνικο-οικονομική κινητικότητα (social mobility) της συγκεκριμένης ομάδας. Αντί για σχολική διαρροή, το κατά πόσο το εκπαιδευτικό σύστημα είναι προσαρμοσμένο στην πολυπολιτισμική πραγματικότητα. Αντί να μειώνεται μια ολόκληρη γενιά παιδιών μεταναστών, θα θέλαμε να είχαμε δει στοχευμένες δράσεις που αντιμετωπίζουν τον κοινωνικό αποκλεισμό και τον ρατσισμό που βιώνει η συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων.</p> <p>Επίσης, κάτι που πράγματι θα είχε ενδιαφέρον σε μια Στρατηγική Ένταξης αναφορικά με την δεύτερη γενιά θα ήταν η συμβολή της ίδιας στην ένταξη των γονέων τους, που ούτως ή άλλως συμβαίνει. Αυτό θα ήταν μια ολιστική προσέγγιση βασισμένη στην πραγματικότητα αλλά και τις εμπειρίες όπως τις βιώνουν αυτή η “αόρατη” γενιά.</p> <p>Και κάτι τελευταίο για το «μετανάστες και μετανάστριες δεύτερης γενιάς». Πόσες φορές χρειάζεται να το πούμε; Η δεύτερη γενιά δεν είναι μετανάστες.</p>	
2	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	Συμφωνούμε με τα σχόλια της Οργάνωσης Generation 2.0	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	ΑΡΣΙΣ-	Είναι ορθή η κριτική που έχει ήδη διατυπωθεί ότι κακώς ορίζονται ως “μετανάστες”	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να

	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	τα άτομα που ανήκουν στην δεύτερη γενιά. Αποτελεί βασική έλλειψη του σχεδίου η απουσία δράσεων σε σχέση με την ιθαγένεια, ιδίως σε σχέση με την συγκεκριμένη ομάδα. Γενικότερα όμως, απουσιάζουν τα μέτρα ενθάρρυνσης της πρόσβασης στην ιθαγένεια, που αποτελεί το επιστέγασμα της διαδικασίας ένταξης. Στο πλαίσιο αυτό θα μπορούσαν να περιληφθούν συγκεκριμένες πολιτικές για την εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας και την υποβοήθηση της ολοκλήρωσης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.	επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	Terre des hommes Hellas	Έχει διεξαχθεί κάποια έρευνα που να αποδεικνυει ότι «τα άτομα αυτά παρουσιάζουν συχνότερα από τους γηγενείς χαμηλότερο εκπαιδευτικό και οικονομικό προφίλ»; Αν ναι, θα μπορούσατε να την παραθέσετε ώστε να διαπιστώσουμε ποιους παράγοντες έλαβε υπ' όψιν της η ερευνητική ομάδα, ποια στοιχεία μετρήθηκαν ώστε να εξαχθεί αυτό το συμπέρασμα; Αν όχι, τότε θα πρέπει να διαγραφεί η παραπάνω πρόταση, καθώς εκφράζει μια «ιδεολογία», μια αυθαίρετη αντίληψη που δεν συνάδει με το πνεύμα του παρόντος εγγράφου και με την εν γένει πολιτική που (θα έπρεπε να) ακολουθεί μια ευρωπαϊκή χώρα στην πορεία ένταξης προσφύγων και μεταναστών.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ. ΟΟΣΑ PISA (Programme for International Student Assessment) 2015.
5	Σονίλα Μετούσι	Είναι το λιγότερο προχειρότητα να συμπεριλαμβάνονται άτομα ήδη ενταγμένα στην ελληνική κοινωνία σε μία Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη προσφύγων και μεταναστών. Είναι γελοίο να τίθεται θέμα ένταξης για όσους έχουν γεννηθεί ή/και μεγαλώσει στην Ελλάδα. Ο όρος μετανάστες/μετανάστριες «δεύτερης γενιάς» είναι επίσης ατυχέστατος. Όπως αναφέρεται στο εν λόγω κείμενο πολλοί έχουμε ήδη πολιτογραφηθεί, επομένως είμαστε Έλληνες πολίτες με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Ενώ όσοι δεν έχουμε πολιτογραφηθεί ακόμα χρειαζόμαστε καθοδήγηση και ενημέρωση για τη διαδικασία απόκτησης ελληνικής ιθαγένειας κι όχι μέτρα που στοχεύουν στην ένταξή μας. Πέραν τούτου το εν λόγω κείμενο ουσιαστικά μας στιγματίζει εστιάζοντας στο ακόλουθο «Τα άτομα αυτά παρουσιάζουν συχνότερα από τους γηγενείς χαμηλότερο εκπαιδευτικό και οικονομικό προφίλ. Ταυτόχρονα, εμφανίζουν υψηλά ποσοστά σχολικής διαρροής και ανεργίας». Αναρωτιέμαι με βάση ποια στοιχεία προέκυψε ο συγκεκριμένος ισχυρισμός. Ουσιαστικά με αυτό τον ισχυρισμό το Υπουργείο επιλέγει να αγνοήσει όλους εμάς που παρά τα θεσμικά και κοινωνικά εμπόδια καταφέραμε να σπουδάσουμε, εστιάζοντας στην σχολική διαρροή και το χαμηλό εκπαιδευτικό προφίλ. Και τελοσπάντων, ο γνωστός μπασκετμπολίστας Γιάννης Αντετοκούνμπο είναι Έλληνας με μεταναστευτικό υπόβαθρο ή μετανάστης «δεύτερης γενιάς»; Αυτόν πώς ακριβώς σκοπεύει να τον εντάξει το Υπουργείο;	Ναι - Θα ληφθεί υπόψη.

Κεφ 4.1 – Χρηματοδοτικά Εργαλεία

1	SolidarityNow	<p>Πέρα από την παρουσίαση μιας ενδεικτικής λίστας χρηματοδοτικών εργαλείων που από μόνη της δύσκολα θα προσφέρει μια στρατηγική κατεύθυνση για την λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρήση και κατανομή πόρων για την ένταξη, χρειάζονται πρωτοβουλίες για την καλύτερη απορρόφηση, χρήση και διάθεση των πόρων αυτών. Για παράδειγμα χρειάζεται εκπαίδευση υπαλλήλων και υπουργείων γύρω από αυτά τα θέματα, για να αποφευχθούν στο μέλλον καθυστερήσεις και προβλήματα που συχνά παρατηρούνται και δυσχεραίνουν το έργο τόσο της δημόσιας διοίκησης όσο και άλλων φορέων.</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.
2	Generation 2.0 RED	<p>Αξιζει να παρατηρηθεί ότι οι δράσεις που περιγράφονται στο Εθνικό σχέδιο στρατηγικής για την ένταξη δεν περιλαμβάνουν χρονικό πλαίσιο υλοποίησης, δείκτες μέτρησης του παραγόμενου αποτελέσματος και κυρίως το χρηματοδοτικό εργαλείο βάσει του οποίου θα υλοποιηθούν. Η αναφορά «ενδεικτική χρηματοδότηση» δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει εχέγγυο για την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων πολύ περισσότερο δε καθώς περιορίζεται στην αναφορά της έκτακτης χρηματοδότησης κάτω από το Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) η οποία τείνει να ολοκληρωθεί, το Πολυετές πρόγραμμα του TAME που παρουσιάζει πολύ μικρή απορρόφηση και δεν έχει δεσμεύσεις για όλες τις δράσεις που περιγράφονται και τα διαρθρωτικά Ταμεία που αποτελούν «βαριά» ως προς την υλοποίηση ταμεία και άρα αδυνατούν να καλύψουν αυτές τις ανάγκες. Η πιθανή χρηματοδότηση των δράσεων αυτών σε επόμενο Πολυετές πρόγραμμα θα σήμαινε καθυστέρηση υλοποίησης τους ή ακόμα χειρότερα παύση των ήδη ενεργών δράσεων. Η μη ύπαρξη χρονικού πλαισίου καθιστά προβληματική τη στρατηγική ένταξης καθώς η έννοια της στρατηγικής ανάπτυξης είναι ο σχεδιασμός και προγραμματισμός (χρονικός και πραγματικός) και η αδιάλειπτη αλληλουχία των δράσεων που θα διευκολύνουν την ενταξιακή πολιτική. Διάσπαρτες δράσεις χωρίς πλάνο υλοποίησης και χωρίς ξεκάθαρη χρηματοδότηση καθιστούν μη υλοποιήσιμο τον στρατηγικό σχεδιασμό.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
3	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	<p>Περαιτέρω επεξήγηση των χρηματοδοτικών εργαλείων. Πιο συγκεκριμένα, τρόποι διάθεσης των πόρων (πρόσκληση για υποβολή προτάσεων ή ανάθεση), καθώς και διασφάλιση της συνέχισης των δράσεων, αποφεύγοντας την αποσπασματικότητα στην υλοποίηση.</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
4	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	<p>4.1. Χρηματοδοτικά εργαλεία σελ. 79 – Στην αναφορά για την χρηματοδότηση από Εθνικά και ευρωπαϊκά κονδύλια θέλουμε να επισημάνουμε την πάγια θέση του ΕΦΜ πως η χώρα διαθέτει έσοδα από τα παράβολα για την έκδοση αδειών διαμονής , τα οποία θεσπίστηκαν για να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τις δράσεις για την ένταξη των μεταναστών και στη συνέχεια με το νόμο (4018/2011) για υλικότεχνικό εξοπλισμό και λειτουργικά έξοδα των υπηρεσιών μεταναστευτικής πολιτικής, καθώς και για δράσεις κοινωνικής ένταξης μεταναστών. Αντί αυτού ο συγκεκριμένος πόρος αναλώνεται</p>	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

		για κάλυψη ελλειμμάτων του κρατικού προϋπολογισμού και τελευταία εν μέρει σε αποζημιώσεις αγροτών για ζημιές λόγω της προσφυγικής κρίσης ,καθώς και για κάλυψη αναγκών για τα νησιά που υποδέχονται πρόσφυγες με αποτέλεσμα να έχει ένα χαρακτήρα τελείως διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο θεσπίστηκε. Επαναλαμβάνουμε ότι "Εκτός από την υποτίμηση και τον σαφή παραμερισμό που εκδηλώνεται απέναντι σε όσους δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, είναι ανατριχιαστικό το να υπονοείται η λογική της συλλογικής ευθύνης των μεταναστευτικών πληθυσμών, για προβλήματα που προκύπτουν από την αδυναμία των κρατικών μηχανισμών να αντιμετωπίσουν την κρίση» όπως πολύ σωστά είχε διατυπωθεί σε ανακοίνωση του ΣΕΜ του Δήμου Αθηναίων όπου είμαστε μέλη. Θα έπρεπε έτσι ο συγκεκριμένος πόρος να περιλαμβάνεται στα χρηματοδοτικά εργαλεία για την υποστήριξη δράσεων ένταξης, όπως αρχικά είχε θεσπισθεί και να χρησιμοποιείται πράγματι για το σκοπό αυτό.	
5	International Rescue Committee Hellas	Σε αυτήν την ενότητα (ή σε κάποιο παράρτημα) θα έπρεπε να αναγράφεται ο προϋπολογισμός της κάθε δράσης, οι συνεργαζόμενοι φορείς, καθώς και ένα χρονοδιάγραμμα κάθε δράσης. Η DG ECHO δεν προβλέπεται να συνεχίσει να χρηματοδοτεί στην Ελλάδα.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
6	Tihomir Sabchev	Η έκτακτες χρηματοδοτήσεις της DG HOME & DG ECHO προβλέπεται να σταματήσουν πολύ σύντομα και δεν μπορεί να θεωρηθούν ως ενδεικτικές πηγές χρηματοδότησης για την υλοποίηση των μέτρων που προβλέπει η παρούσα Εθνική Στρατηγική.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Κεφ 4.2.2 – Συνεργασία και συντονισμός με την Αυτοδιοίκηση

1	Tihomir Sabchev	Η περιγραφή «ad hoc και κατά περίπτωση ανάλυση δράσεων» όσων αφορά τις δράσεις που μέχρι τώρα έχει αναλάβει η τοπική Αυτοδιοίκηση είναι όχι μόνο λανθασμένη, αλλά θα έλεγα και προσβλητική για συγκεκριμένους δήμους. Όταν υπάρχουν δήμοι που από το μηδέν μέσα σε τρία χρόνια έχουν δημιουργήσει γραφεία, έχουν αναπτύξει και υλοποιήσει έργα, έχουν φτιάξει τοπικά σχέδια ένταξης προσφύγων, έχουν αναπτύξει συνεργασίες με διεθνούς φορείς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών και έχουν κάνει και ένα Δίκτυο Πόλεων για την Ένταξη – δηλαδή πολλά από αυτά που προβλέπει το κείμενο αυτό της Εθνικής Στρατηγικής, το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής οφείλει να τους τα αναγνωρίσει παρά να τα αποκαλεί «ad hoc και κατά περίπτωση».	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	-----------------	---	---

Κεφ 4.2.3 – Συνεργασία με την Κοινωνία των Πολιτών

1	SolidarityNow	Καλωσορίζοντας την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη και την πρόβλεψη για μεγαλύτερη συμμετοχή και συναρμοδιότητα της αυτοδιοίκησης θα θέλαμε να τονίσουμε την κομβική σημασία της συμμετοχής της Κοινωνίας των Πολιτών.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
---	---------------	---	-----------------------------

		<p>Παρότι η Εθνική Στρατηγική σχεδιάστηκε χωρίς τη συμμετοχή της Κοινωνίας των Πολιτών, πιστεύουμε ότι η υλοποίησή της προϋποθέτει την ουσιαστική συμβολή τόσο των προσφυγικών και μεταναστευτικών κοινοτήτων, όσο και των ΜΚΟ, οι οποίες στην Ελλάδα έχουν αναλάβει ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της διαχείρισης του προσφυγικού, υλοποιούν προγράμματα ένταξης, και έχουν συλλέξει στοιχεία απαραίτητα για την εκπόνηση ενός τέτοιου έργου.</p> <p>Το SolidarityNow πιστεύει ότι η Στρατηγική πρέπει να εξειδικευτεί σε συνεργασία και με την ΚΤΠ, του ιδιωτικού τομέα και όλων όσων εργάζονται για την ένταξη ώστε να μπορεί να συντονίζει τις προσπάθειες και τις δράσεις όλων για την καλύτερη επίτευξη συλλογικών στόχων. Πρέπει επίσης να βασίζεται σε μια σχέση δέσμευσης ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί με επιτυχία.</p>	
2	Νίκος Δεμερτζής, Χριστίνα Βαρουξή	<p>Αλλάξτε παρακαλώ τον τίτλο σε : Συνεργασία με τη Κοινωνία Πολιτών</p> <p>Πολύ συχνά γίνεται λάθος να συγχέεται η «κοινωνία των πολιτών» με την «κοινωνία πολιτών». Η πρώτη έννοια περιγράφει το σύνολο/άθροισμα των εξατομικευμένων πολιτών-εκλογέων, φορέων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Η δεύτερη αναφέρεται στο σύνολο των συσσωματώσεων (οργανώσεων, κινημάτων και δικτύων), που μπορεί να έχουν τυπικά, δηλαδή νομικά, αναγνωρισμένη ή άτυπη (ανεπίσημη) μορφή, εντάσσονται στον χώρο ανάμεσα στο κράτος και την αγορά και α) είτε εγείρουν ή εν δυνάμει θα μπορούσαν να εγείρουν κάποια αξίωση έναντι του κράτους να πράξει κάτι (π.χ. να θεσπίσει ένα δικαίωμα) ή να παραλείψει κάτι (π.χ. να απέχει από διακριτική μεταχείριση υπέρ κάποιων β) είτε δραστηριοποιούνται όχι για τον προσπορισμό κέρδους, αλλά για την παροχή υπηρεσιών, συχνά συμπληρωματικά προς τις δημόσιες υπηρεσίες ή σε υποκατάστασή τους (π.χ. τα δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης).</p>	
3	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	<p>4.2.3. Συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών σελ. 82</p> <p>Είναι θετικό να προβλέπεται συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και το Υπουργείο ειδικά αφού οι περισσότερες οργανώσεις διαθέτουν εξαιρετική τεχνογνωσία και ικανότητες. Από την άλλη όμως, όταν αναφέρεται το σχέδιο σε συνεργασία με τα σωματεία και τις μεταναστευτικές κοινότητες, θα πρέπει να υπάρχει ένα άλλο είδους πλάνο, το οποίο να υιοθετεί την θετική διάκριση αλλιώς δεν θα μπορεί να έχει αποτέλεσμα. Οι μεταναστευτικές κοινότητες και τα σωματεία δεν είναι επαγγελματικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, δεν έχουν δηλαδή τις ίδιες δυνατότητες, προσωπικό, χρηματοδότηση κ.α.</p> <p>Όσα έχουν γίνει από την μεριά των μεταναστών έως τώρα έχουν γίνει με συλλογική κοινή δράση, ιδίους πόρους ή με την βοήθεια κάποιων ελληνικών οργανώσεων. Το έργο και οι δράσεις των σωματείων και κοινότητες μεταναστών, αποτελούν ένα θετικό και σημαντικό εργαλείο το οποίο θα πρέπει να υπολογιστεί από την πολιτεία σε οποιαδήποτε προσπάθεια δημιουργίας ενός μοντέλου ένταξης. Οι μεταναστευτικές κοινότητες αποτελούν το πρώτο σημείο επαφής του μετανάστη</p>	Όχι – Γενικό σχόλιο.

		<p>και της μετανάστριας με την χώρα υποδοχής και για αυτό το λόγο αναγκάζονται να παρεμβαίνουν σε όλα τα επίπεδα της διαδικασίας της ένταξης.</p> <p>Το πρόβλημα σήμερα δεν εντοπίζεται στην δημιουργία των σωματείων και των κοινοτήτων αλλά στην υποστήριξή τους και την αναγνώρισή τους στο δύσκολο έργο που κάνουν όλα αυτά τα χρόνια. Αυτός είναι και ο λόγος που πιστεύουμε ακράδαντα πως πρέπει να υπολογιστούν στο σχεδιασμό της πολιτείας για την κοινωνική ένταξη των μελών τους, να αναγνωριστεί η δράση τους, να υποστηριχθούν ως δομές της κοινωνίας των πολιτών και να προταθούν συγκεκριμένα πολιτικής για την ανάπτυξη της δράσης του και του διαμεσολαβητικού τους ρόλου με την Ελληνική Πολιτεία.</p>	
--	--	---	--

Κεφ 4.2.5 – Συνεργασία με Διεθνείς Οργανισμούς

1	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	Λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού (επικουρικός του Ελληνικού Κράτους), όπως αυτός ορίζεται στο Καταστατικό του, προτείνουμε να συμπεριληφθεί ονομαστικά στη συνεργασία με Διεθνείς Οργανισμούς.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
2	Terre des hommes Hellas	Η συνεργασία με Διεθνείς Οργανισμούς έπρεπε να υπάρχει και στο στάδιο του σχεδιασμού της εθνικής στρατηγικής για την ένταξη. Και να επεκτείνεται και σ' αυτή με τις τοπικές και διεθνείς Οργανώσεις που καθώς έχουν αναπτύξει σημαντική τεχνογνωσία στο κομμάτι της ένταξης διεθνώς, θα είχαν πολλά να προσκομίσουν στο στρατηγικό σχεδιασμό. Παραμένει ένα ερώτημα για πολλές από αυτές τις οργανώσεις, γιατί παραγκωνίστηκαν σ' αυτό το πολύ σημαντικό στάδιο, ενώ η συνδρομή τους έγινε δυνατή μόνο τώρα στο ύστατο δηλαδή αυτό στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης.	Όχι – Γενικό σχόλιο.
3	Tihomir Sabchev	Η ενότητα «Συνεργασία με Διεθνείς Οργανισμούς» απλά περιγράφει τις υπάρχουσες συνεργασίες του Υ.ΜΕ.ΠΟ. με διεθνείς οργανισμούς, αντί να παρουσιάζει τους συγκεκριμένους στόχους αυτών των συνεργασιών και τους τρόπους με τους οποίους αυτοί οι στόχοι θα επιτευχθούν.	Όχι – Γενικό σχόλιο.

Κεφ 4.3 – Αξιολόγηση

1	SolidarityNow	Είναι σημαντικό οι δράσεις για την εφαρμογή της στρατηγικής ένταξης να οδηγήσουν σε ουσιαστικές αλλαγές στη ζωή των μεταναστών, προσφύγων και αιτούντων άσυλο και αυτές οι αλλαγές να μπορούν να αξιολογηθούν. Προκειμένου να γίνει σωστή χρήση ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων για τη μέτρηση βελτιώσεων, θα χρειαστεί να προσδιοριστεί στη Στρατηγική το χρονοδιάγραμμα για τις δράσεις της, οι συγκεκριμένοι φορείς υλοποίησης και οι πηγές χρηματοδότησης. Θεωρούμε επίσης ότι πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για τη συστηματική συμμετοχή της ΚτΠ καθώς και των μεταναστευτικών και	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.
---	---------------	--	---

		προσφυγικών κοινοτήτων (ενδεχομένως μέσω των ΚΕΜ) στη διαδικασία αξιολόγησης. Τέλος πιστεύουμε πως θα ήταν σκόπιμο να γίνει διασύνδεση του εθνικού χρηματοδοτικού προγράμματος για την ένταξη που προβλέπεται στην Στρατηγική με το σχέδιο αξιολόγησης.	
2	PRAKSIS	Θα μπορούσε εναλλακτικά να θεσπιστεί ως εργαλείο, ένα ετήσιο Σχέδιο Δράσης κεντρικά από το ΥΜΕΠΟ, το οποίο να περιλαμβάνει και την αξιολόγηση η οποία θα διανέμεται σε προκαθορισμένο τρόπο στους φορείς υλοποίησης ώστε η συμπλήρωση κάθε χρόνο να είναι ευκολότερη και να γίνεται καλύτερα η συγκεντρωτική επεξεργασία των στοιχείων ανά την επικράτεια.	Όχι – Δεν θεωρείται ότι πρέπει να επιφέρει αλλαγή στο κείμενο της ΕΣΕ.

Γ. Φορείς

A/A	Φορέας	Αριθμός Σχολίων
1	DRC Greece	6
2	Generation 2.0 RED	12
3	International Rescue Committee Hellas	20
4	INTERSOS Hellas	16
5	JRS Hellas	2
6	PRAKSIS	7
7	SolidarityNow	24
8	Terre des hommes Hellas	20
9	Tihomir Sabchev	8
10	ΑΝΑΔΟΧΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	1
11	Άννυ Μάλαμα	2
12	ΑΡΣΙΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	12
13	Βασίλης Χρονόπουλος	4
14	Γιατροί χωρίς Σύνορα	3
15	Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού	16
16	Ελένη Καλομοίρη	1
17	Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	22
18	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών	13
19	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός	24
20	Ένωση εκπαιδευτικών της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας	3
21	ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΝΠΙΔ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	15
22	ΚΓΜΕ ΔΙΟΤΙΜΑ	2
23	Κοινότητα Αφγανών Μεταναστών και Προσφύγων	6
24	Κώστας Παπαδόπουλος	1

25	Νίκος Δεμερτζής, Χριστίνα Βαρουξή	3
26	Ομάδα εργασίας φορέων για την υποστήριξη και αποκατάσταση ατόμων που έχουν υποστεί βασανισμό και άλλες μορφές βίας ή κακοποίησης (VOT subgroup)	1
27	Σονίλα Μετούσι	1
28	Τσερβένης Δημήτριος Ραφαήλ	5